

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Випускна робота бакалавра

на тему: «Фінансова реструктуризація виробничих підприємств в умовах економічної нестабільності»

Виконав: студент 4-го курсу, групи 401-ЕФ
Спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Іванов Ю. Ю.

Керівник: к.е.н., доцент Свистун Л. А.

Рецензент: к.е.н, доцент кафедри економіки,
підприємництва та маркетингу Кулакова С. Ю.

Засвідчую, що в цій роботі немає запозичень із
праць інших авторів без відповідних посилань
Іванов Ю. Ю. _____

Підтверджую достовірність даних,
використаних у роботі
Іванов Ю. Ю. _____

Полтава 2025 року

АНОТАЦІЯ

Іванов Ю. Ю. «Фінансова реструктуризація виробничих підприємств в умовах економічної нестабільності». Рукопис. Випускна робота на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» – Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, 2025.

Робота містить 86 сторінок, 19 таблиць, 40 рисунків, список літератури з 60 джерел та 6 додатків.

Ключові слова: реструктуризація, фінансова реструктуризація, економічна нестабільність, кризові явища, економічні ризики, реструктуризація активів, виробничі підприємства.

Мета роботи – дослідження теоретичних засад та методів фінансової реструктуризації виробничих підприємств в умовах нестабільності в Україні.

Об'єктом дослідження є діяльність виробничих підприємств в Україні.

Предметом дослідження є процеси фінансової реструктуризації виробничих підприємств в умовах нестабільності.

У випускній роботі розглянуто комплекс питань, пов'язаних із дослідженням теоретичних аспектів фінансової реструктуризації підприємства, проаналізовано сутність поняття «реструктуризація підприємства», визначено його основні цілі та завдання, встановлено, що фінансова реструктуризація є одним із найважливіших напрямів антикризового управління, оскільки дозволяє підприємству стабілізувати фінансовий стан, проведенням комплексного аналізу сучасного стану та тенденцій розвитку виробничих підприємств в умовах економічної нестабільності, виявлено основні ризики і загрози, що впливають на фінансово-господарську діяльність підприємств України в сучасних умовах, здійснено діагностику фінансової стійкості АТ «Кохавинська паперова фабрика», на прикладі даного підприємства обґрунтовано напрями його фінансової реструктуризації та проведено їх оцінку.

ANNOTATION

Ivanov Y. Y. «Financial Restructuring of Manufacturing Enterprises under Conditions of Economic Instability». Manuscript. Bachelor's Thesis for obtaining the first (bachelor's) level of higher education in the specialty 072 «Finance, Banking and Insurance» – National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic», Poltava, 2025.

The thesis consists of 86 pages, 19 tables, 40 figures, a list of references comprising 60 sources, and 6 appendices.

Keywords: restructuring, financial restructuring, economic instability, crisis phenomena, economic risks, asset restructuring, manufacturing enterprises.

The purpose of the thesis is to study the theoretical foundations and methods of financial restructuring of manufacturing enterprises under conditions of instability in Ukraine.

The object of the study is the activity of manufacturing enterprises in Ukraine.

The subject of the study is the processes of financial restructuring of manufacturing enterprises under conditions of instability.

The thesis examines a range of issues related to the study of the theoretical aspects of financial restructuring of an enterprise, the essence of the concept of «enterprise restructuring» is analyzed, its main goals and objectives are defined, and it is established that financial restructuring is one of the most important areas of crisis management, as it enables the enterprise to stabilize its financial condition, a comprehensive analysis of the current state and development trends of manufacturing enterprises under conditions of economic instability has been carried out, the main risks and threats affecting the financial and economic activities of enterprises in Ukraine under current conditions have been identified, the financial stability of JSC «Kokhavynska Paper Factory» has been diagnosed, and based on the example of this enterprise, the directions of its financial restructuring have been substantiated and their evaluation has been conducted.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ РЕСТРУКТИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ	7
1.1. Сутність, мета та завдання реструктуризації підприємства.....	7
1.2. Основні види, методи та інструменти реструктуризації підприємства.....	14
1.3. Фінансова реструктуризація в умовах економічної нестабільності: ризику та виклики.....	21
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	28
2.1. Характеристика галузевої та регіональної структури виробничих підприємств в Україні.....	28
2.2. Аналіз тенденцій розвитку виробничих підприємств в умовах економічної нестабільності.....	38
2.3. Ризики і загрози фінансово-господарській діяльності підприємств України в сучасних умовах.....	48
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ФІНАНСОВОЇ РЕСТРУКТИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ АТ «КОХАВИНСЬКА ПАПЕРОВА ФАБРИКА».....	55
3.1. Діагностика фінансової стійкості та ймовірності банкрутства АТ «Кохавинська паперова фабрика».....	55
3.2. Напрямки фінансової реструктуризації підприємства та їх оцінка.....	63

				ВР 401-ЕФ 9640451						
	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>							
<i>Розроб.</i>	<i>Іванов Ю.Ю.</i>			Фінансова реструктуризація виробничих підприємств в умовах економічної нестабільності						
<i>Перевір.</i>	<i>Свистун Л.А.</i>									
<i>Н. Контр.</i>	<i>Свистун Л.А.</i>									
<i>Затверд.</i>	<i>Свистун Л.А.</i>									
				<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center;"><i>Літ.</i></td> <td style="width: 33%; text-align: center;"><i>Арк.</i></td> <td style="width: 33%; text-align: center;"><i>Акрушів</i></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">60</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">86</td> </tr> </table> Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування	<i>Літ.</i>	<i>Арк.</i>	<i>Акрушів</i>	60	3	86
<i>Літ.</i>	<i>Арк.</i>	<i>Акрушів</i>								
60	3	86								

3.3. Ризики впровадження реструктуризаційних заходів та шляхи їх мінімізації.....	68
ВИСНОВКИ.....	76
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	80
ДОДАТКИ.....	86

				ВР 401-ЕФ 9640451			
	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>				
<i>Розроб.</i>	<i>Іванов Ю.Ю.</i>			Фінансова реструктуризація виробничих підприємств в умовах економічної нестабільності	<i>Літ.</i>	<i>Арк.</i>	<i>Акрушів</i>
<i>Перевір.</i>	<i>Свистун Л.А.</i>				60	4	86
					<i>Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування</i>		
<i>Н. Контр.</i>	<i>Свистун Л.А.</i>						
<i>Затверд.</i>	<i>Свистун Л.А.</i>						

ВСТУП

У сучасних умовах господарювання підприємства часто опиняються в кризових ситуаціях, що ставлять під загрозу їхню стабільну діяльність та подальше функціонування. Збереження фінансової стійкості, економічної рівноваги та стабільного розвитку є пріоритетним завданням для кожної компанії, особливо в періоди нестабільності. Наявні проблеми можуть призвести до втрати платоспроможності, фінансової рівноваги, а в подальшому – до банкрутства підприємства. Саме тому керівництву необхідно постійно здійснювати моніторинг як зовнішнього, так і внутрішнього середовища, своєчасно реагуючи на потенційні загрози. Одним із ключових інструментів подолання кризових явищ на підприємстві є впровадження антикризових заходів, серед яких особливе значення має реструктуризація.

Адаптація до ринкових змін є однією з ключових причин, чому реструктуризація підприємства набуває особливого значення в умовах економічної нестабільності. Оскільки ринкове середовище постійно змінюється, супроводжується непередбачуваними коливаннями попиту, цін та зростаючою конкуренцією, це створює ризики для стабільності чинних бізнес-моделей. У таких умовах реструктуризація дає змогу компаніям трансформувати свою діяльність, оновити продукти чи послуги та адаптуватися до нових ринкових реалій. Тому актуальним є дослідження теоретичних засад, форм та методів реструктуризації підприємств

Дослідженням сутності, мети та завдання реструктуризації підприємства, присвячено низка праць вітчизняних науковців, до яких можна віднести: Брюховецька Н. Ю.; Ареф'єв С. О.; Гавкалова Н. Л.; Юрій Е. О., Луцик І. Б.; Поддєрьогін А. М.; Череп А. В.; та ін. Їхні наукові напрацювання сформували важливе підґрунтя для подальшого аналізу цієї тематики.

Метою роботи є дослідження теоретичних засад та методів фінансової реструктуризації виробничих підприємств в умовах нестабільності в Україні.

Завданнями дослідження, які було виконано для досягнення мети роботи:

- визначення сутності, мети та завдання реструктуризації підприємства;
- дослідження основних видів, методів та інструментів реструктуризації підприємств;
- проведення аналізу розвитку, динаміки виробничих підприємств в умовах нестабільності;
- виявлення основних ризиків і загроз для фінансово-господарської діяльності підприємств України на сьогодні;
- проведення діагностики фінансового стану та ймовірності банкрутства АТ «Кохавинська ПФ»;
- обґрунтування напрямів фінансової реструктуризації підприємства;
- оцінка результатів реструктуризації підприємства.

Об'єктом дослідження є діяльність виробничих підприємств в Україні.

Предметом дослідження є процеси фінансової реструктуризації виробничих підприємств в умовах нестабільності.

Практичне значення роботи полягає у розробці та впровадженні заходів для відновлення діяльності проблемних підприємств із використанням антикризових інструментів, зокрема реструктуризації.

Робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. В першому розділі дослідження розглянуто теоретичні засади реструктуризації підприємств, його сутність та завдання. В другому розділі було проведено комплексний аналіз тенденцій розвитку виробничих підприємств України в умовах нестабільності. Третій розділ дослідження присвячено розробці практичних рекомендацій щодо фінансової реструктуризації на прикладі підприємства.

У цій роботі було застосовано такі методи дослідження: горизонтальний (динамічний), вертикальний (структурний), аналіз абсолютних і відносних показників (коефіцієнтний аналіз), та історичний (різні думки вчених).

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ РЕСТРУКТИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Сутність, мета та завдання реструктуризації підприємства

Підприємства, які опинилися у кризовій ситуації, часто стикаються з різноманітними проблемами, які загрожують їхній стабільній діяльності та подальшому існуванню. Кожна компанія прагне до фінансової стійкості, рівноваги та сталого функціонування, особливо в часи економічної нестабільності. Тому важливо визначити, які існують види криз на підприємстві, щоб підібрати найкращі заходи для їх усунення. На рис. 1.1 схематично зображено основні кризи на підприємстві.

Фінансова криза (криза ефективності)	<ul style="list-style-type: none"> • Погіршення фінансових показників. • Зниження прибутковості та рентабельності.
Операційна криза	<ul style="list-style-type: none"> • Збиткова діяльність. • Відсутність системного контролю.
Соціальна криза	<ul style="list-style-type: none"> • Конфлікти в колективі. • Напружені відносини між підрозділами.
Маркетингова криза	<ul style="list-style-type: none"> • Втрата клієнтів. • Зростання вартості продукції.
Інформаційна криза	<ul style="list-style-type: none"> • Бар'єри у сприйнятті інформації. • Надлишок непотрібної інформації.
Кадрова криза	<ul style="list-style-type: none"> • Висока плинність кадрів. • Брак кваліфікованих працівників.
Техніко-технологічна криза	<ul style="list-style-type: none"> • Відставання від новітніх технологій. • Відсутність автоматизації
Організаційно-управлінська криза	<ul style="list-style-type: none"> • Невдалі стратегічні плани. • Помилки в управлінських рішеннях.

Рис. 1.1. Основні види криз на підприємстві

*Сформовано автором на основі [56]

Розглянувши основні види криз на підприємстві, можна зробити висновок, що в умовах економічної нестабільності дані проблеми можуть призвести до втрати платоспроможності та фінансової стійкості, а в результаті – до його банкрутства. Саме тому, керівництву компанії потрібно весь час бути уважним до змін у зовнішньому та внутрішньому середовищі підприємства. Такі дії дозволять вчасно виявляти та усувати загрози. Для подолання проблем підприємства застосовують антикризові заходи, зокрема реструктуризацію.

На сьогоднішній день важкі часи переживають виробничі підприємства України. В нашій країні ведення та підтримка рівня виробничих та операційних процесів компаній є досить складним процесом, причиною цього є військова агресія росії. Підприємства стикаються з різними проблемами, які негативно впливають на їхню діяльність та на можливість подальшого розвитку, розширення (диверсифікації). На рис. 1.2 схематично зображено внутрішні та зовнішні загрози.

Рис. 1.2. Негативні фактори, які впливають на функціональність підприємства

*Сформовано автором

Розглянувши основні фактори, які негативно впливають на функціональність підприємства рис. 1.2, можна дійти висновку, що в умовах військової агресії росії підприємства зазнають високого тиску як від зовнішніх, так і від внутрішніх загроз. В сукупності цих проблем більшість компаній зазнають величезних збитків, а деякі взагалі закриваються, оскільки далі вести підприємницьку діяльність не є рентабельно. Наприклад, втрата внутрішнього та зовнішнього ринку збуту сильно впливає на фінансові результати діяльності, оскільки зменшується коло споживачів продукції. Не забуваємо, що основною метою підприємства є максимізація прибутку. Також сильно впливають на компанію макроекономічні та фінансові показники. Наприклад, в умовах економічної нестабільності зростає вартість ресурсів та кредитів, це теж пов'язано з військовою агресією росії. Як наслідок підприємству стає важче вести безперервну діяльність, оскільки збільшуються витрати на сировину (матеріали) та енергоносії. Крім того, залучати кредитні кошти стає економічно невигідно через високі процентні ставки. Також потрібно не забувати про внутрішні проблеми. В умовах економічної нестабільності їхній вплив на діяльність лише збільшується. Наприклад, висока плинність кадрів негативно впливає на виробничі процеси. На нашу думку найстрашніше, це коли влучила ракета в підприємство: руйнуються або пошкоджуються виробничі потужності, і не вистачає коштів, щоб їх відновити і повернути на той рівень, який був до інциденту. Реструктуризація дає змогу адаптуватися до даних загроз, мінімізувати їх негативний вплив, а також забезпечити ефективне управління ресурсами компанії. В результаті цих дій підприємство підвищить власну гнучкість та фінансову стійкість, і, найголовніше, збереже конкурентоспроможність на ринку в умовах економічної нестабільності. Можливо, дані заходи будуть настільки успішні, що компанія зможе розширитися, вийти на нові ринки.

Враховуючи усе вищезазначене, детально розглянемо і дізнаємося, що таке реструктуризація підприємства, та визначимо, чому вона є важливим інструментом для підтримки життєдіяльності та фінансової стійкості компанії.

У науковій літературі існує низка підходів до трактування сутності реструктуризації, сформованих як вітчизняними, так і зарубіжними дослідниками. Проаналізуємо дані дослідження в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Погляди вчених на термін «реструктуризація підприємства»

Автор	Визначення
1	2
Брюховецька Н. Ю. [7]	Процес, спрямований на створення умов ефективного використання всіх факторів виробництва з метою підвищення фінансової стійкості й зростання конкурентоспроможності.
Ареф'єв С. О. [2]	Процес реалізації комплексу заходів організаційно-економічного, фінансового, соціального, техніко-технологічного характеру, спрямованих на формування та збереження стійкості підприємства на кожному етапі його функціонування.
Гавкалова Н. Л. [11]	Перебудова підприємства, яка може бути пов'язана зі зміною форми власності (якщо це державне підприємство), організаційно-правової форми господарювання, організаційної та виробничої структури підприємства, управлінської структури, кадрів і безумовно з реформуванням фінансів підприємства
Юрій Е. О., Луцик І. Б. [57]	Сукупність комплексних цілеспрямованих управлінських заходів, обмежених у часі здійснення, стратегічного та тактичного характеру, що полягають у зміні організаційно-правового, виробничо-технічного, фінансово-економічного та соціального середовища організації, з метою адаптації до мінливих зовнішніх та внутрішніх умов діяльності, та забезпечення конкурентоспроможності підприємства у довгостроковій перспективі.
Поддєрьогін А. М. [41]	Система заходів, спрямованих на докорінну зміну структури підприємства, його активів, пасивів, виробничих процесів, організаційної структури, що забезпечує підвищення ефективності діяльності та відновлення платоспроможності.
Череп А. В. [55]	Цілеспрямований процес комплексного реформування його структури, який передбачає зміну організаційних, технологічних, фінансових та кадрових аспектів з метою забезпечення підвищення ефективності діяльності та адаптації до змін зовнішнього середовища.

*Сформовано автором на основі [5, 8]

За даними табл. 1.1, можна скласти схему, де буде узагальнено погляди вчених на дві групи. На рис. 1.3 схематично зображено науковців, їх концептуальні підходи до реструктуризації підприємства.

Рис. 1.3. Концептуальні підходи вчених до терміна реструктуризація підприємства.

*Сформовано автором

Отже, проаналізувавши погляди вчених на термін реструктуризація підприємства, можна дійти висновку, що загалом існує два концептуальних підходи, а саме:

1) комплекс структурних змін у діяльності компанії, пов'язаних з реорганізацією його виробничих, фінансових, управлінських і організаційно-правових аспектів;

2) безперервний процес, спрямований на підвищення ефективності, фінансової стійкості та конкурентоспроможності підприємства;

Узагальнюючи усе вищезазначене, можна стверджувати, що реструктуризація підприємства – багатогранне поняття. Кожен вчений має своє визначення і свій підхід. І це не дивно, оскільки сучасне ринкове середовище є доволі складним, і потребує різних підходів до управління підприємством. В умовах економічної нестабільності компанії змушені постійно адаптуватися до змін зовнішнього та внутрішнього середовища, шукаючи оптимальні шляхи для збереження стабільності та забезпечення конкурентоспроможності. На нашу думку, реструктуризація підприємства – це процес реалізації комплексу запланованих заходів, які спрямовані на покращення його фінансової діяльності, підвищення фінансової стійкості та

зміцнення ринкових позицій. Таким чином, реструктуризація виступає важливим інструментом стратегічного та операційного розвитку компанії, забезпечуючи його стійке функціонування та зростання в умовах економічної нестабільності.

Крім наукових досліджень, сутність реструктуризації підприємства регламентується нормативно-правовими документами. Систематизуємо їх у табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Визначення терміну реструктуризація підприємства з нормативних джерел

Джерело	Визначення
Кодекс України з процедур банкрутства [22]	Реструктуризація підприємства – здійснення організаційно-господарських, фінансово-економічних, правових, технічних заходів, спрямованих на реорганізацію підприємства, зокрема шляхом його поділу з переходом боргових зобов'язань до юридичної особи, що не підлягає санації, на зміну форми власності, управління, організаційно-правової форми, що сприятиме фінансовому оздоровленню підприємства, підвищенню ефективності виробництва, збільшенню обсягів випуску конкурентоспроможної продукції та повному або частковому задоволенню вимог кредиторів.
Положення про реструктуризацію підприємств [44]	Реструктуризація – це здійснення комплексу організаційно-господарських, фінансово-економічних, правових, технічних заходів, спрямованих на зростання обсягів випуску конкурентоспроможної продукції та підвищення ефективності виробництва.
Закон України «Про фінансову реструктуризацію» [45]	Фінансова реструктуризація передбачає добровільне узгодження умов реструктуризації боргових зобов'язань боржника перед кредиторами з метою стабілізації його фінансово-економічного стану, а також забезпечення підприємств доступом до фінансування для підтримки їх фінансового стану.

*Сформовано автором на основі [22, 44, 45]

Проаналізувавши дані нормативні-правові акти, можна дійти висновку, що реструктуризація підприємства тут розглядається як система фінансово-економічних, правових, організаційно-господарських та технічних заходів. Метою цих дій є покращення операційної та фінансової діяльності, а також підвищення стійкості та конкурентоздатності компанії. Загалом, суттєвих

відмінностей у трактуванні поняття «реструктуризація підприємства» в нормативно-правових актах та наукових джерелах відсутнє. Тільки в наукових дослідженнях воно розглядається ширше – як багатогранний процес стратегічного управління, що включає в себе не лише ліквідацію фінансових проблем, а й забезпечення довгострокового розвитку компанії, оптимізацію бізнес-моделі, диверсифікацію діяльності, впровадження інновацій та адаптацію до змін мінливого зовнішнього середовища.

Тепер ми можемо перейти до заключного етапу дослідження в цьому підрозділі, а саме визначити завдання реструктуризації підприємства. Це є важливо, оскільки вони дозволяють окреслити конкретні кроки, які потрібно виконати компанії для досягнення поставленої мети.

Для кращого сприйняття цих завдань і кроків для їх реалізації схематично зобразимо їх на рис. 1.4.

Підвищення ефективності та продуктивності	<ul style="list-style-type: none"> • Оптимізація бізнес-процесів та організаційної структури. • Раціональне використання ресурсів для зниження витрат
Покращення фінансового стану	<ul style="list-style-type: none"> • Зниження рівня заборгованості. • Оптимізація структури капіталу. • Підвищення платоспроможності та ліквідності.
Підвищення конкурентоспроможність	<ul style="list-style-type: none"> • Розширення ринків збуту. • Впровадження нови продуктів та технологій. • Поліпшення якості товарів і послуг.
Оптимізація виробничої діяльності	<ul style="list-style-type: none"> • Модернізація обладнання. • Раціоналізація виробничих потужностей. • Зниження собівартості продукції.
Створення передумов для подальшого розвитку	<ul style="list-style-type: none"> • Залучення інвестицій. • Формування нових стратегічних напрямів діяльності.
Запобігання банкрутству та фінансове оздоровлення	<ul style="list-style-type: none"> • Розробка антикризового плану. • Реструктуризація боргів. • Проведення фінансового аудиту.

Рис. 1.4. Основні завдання реструктуризації підприємства для досягнення головної мети

*Сформовано автором

Головна мета – підтримка життєдіяльності підприємства, забезпечення його стабільного функціонування в умовах змін зовнішнього та внутрішнього середовища, а також створення передумов для подальшого розвитку.

Отже, визначення завдань дозволяє чітко зрозуміти, які саме дії необхідно виконати, а також допомагає зосередити ресурси та зусилля на найбільш важливих аспектах реструктуризації. Наприклад, у разі виникнення проблем із фінансовим станом підприємства, доцільним буде впровадження таких заходів, які спрямовані на його стабілізацію. Зокрема, це може бути: зниження рівня заборгованості, оптимізація структури капіталу, підвищення ліквідності та платоспроможності підприємства. Застосування таких заходів дозволяє усунути фінансові дисбаланси,

1.2. Основні види, методи та інструменти реструктуризації підприємства

Розпочнемо даний підрозділ з класифікації реструктуризації на рис. 1.5.

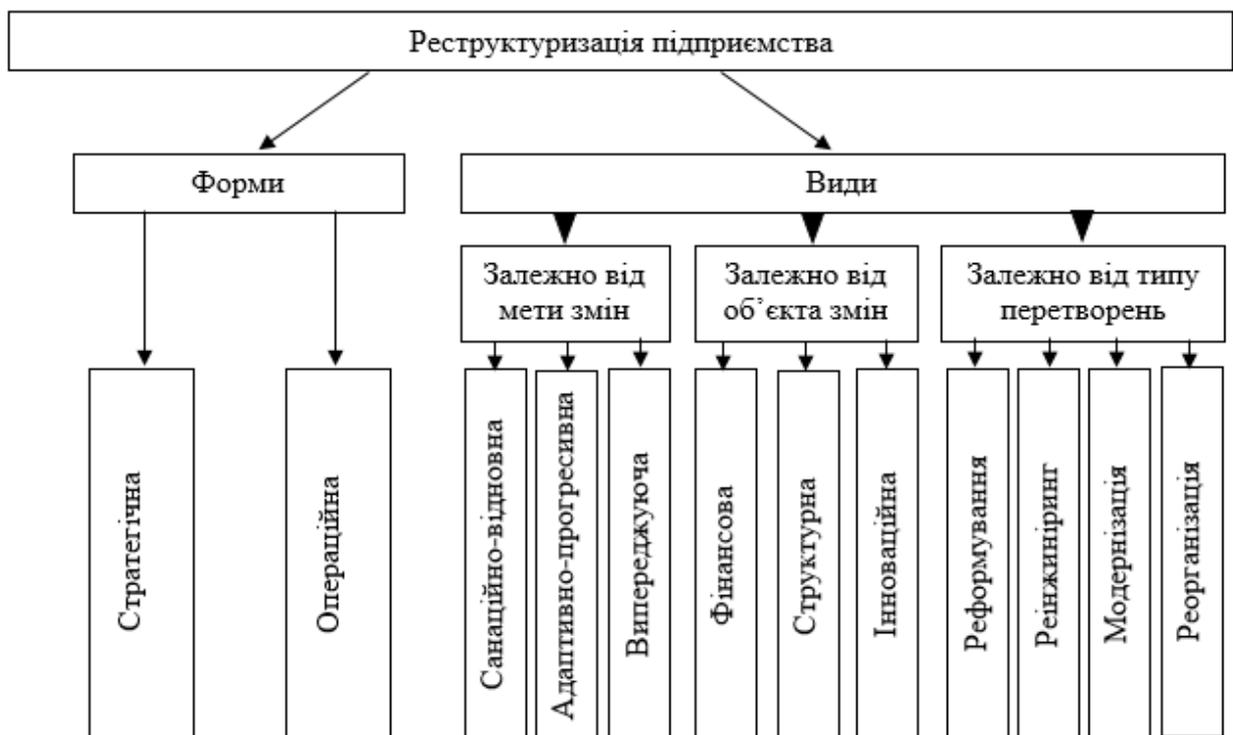

Рис. 1.5. Класифікація реструктуризації підприємства

*Сформовано автором на основі [40]

Отже, реструктуризація підприємства поділяється на такі види та форми. За формами вона буває стратегічна та операційна. В свою чергу, види вже класифікують за метою змін, об'єктом змін та типу перетворень.

Оскільки реструктуризація є процесом, для її аналізу важливо визначити основні етапи. Розпочинати процес реструктуризації слід із формування єдиної стратегічної місії та концепції розвитку компанії. Розроблена стратегія має узгоджуватися із загальною стратегічною концепцією підприємства. Навіть найбільш стабільні компанії, в умовах цінових коливань на власну продукцію, можуть зіткнутися з виникненням кризових явищ різного характеру та масштабу.

Коли визначено основну мету та цілі реструктуризації, проведено комплексну діагностику підприємства й обґрунтовано необхідність та доцільність змін, слід приступати до розробки її концепції.

Розробка концепції реструктуризації є складним процесом, який проводиться на основі використання основних положень стратегічного менеджменту та маркетингу [30]. У зв'язку з цим, до процесу залучають керівників і топ-менеджмент підприємства. Основним завданням цього етапу є розробка або оновлення стратегій реструктуризації з визначенням конкретних стратегічних заходів щодо реорганізації напрямів діяльності підприємства.

Третій етап проведення реструктуризації є найважливішим і передбачає розробку бізнес-плану. Бізнес-план повинен описувати найпривабливіший варіант досягнення визначених цілей реструктуризації та містити опис конкретних дій, методів реструктуризації, витрат ресурсів та відповідальних осіб [30].

В четвертому етапі оцінюємо результати, які були досягнуті при реалізації плану реструктуризації підприємства. Завдяки цим даним ми визначаємо ступінь виконання поставлених цілей.

Для кращого сприйняття цих етапів, їх послідовності – схематично зобразимо на рис. 1.6.

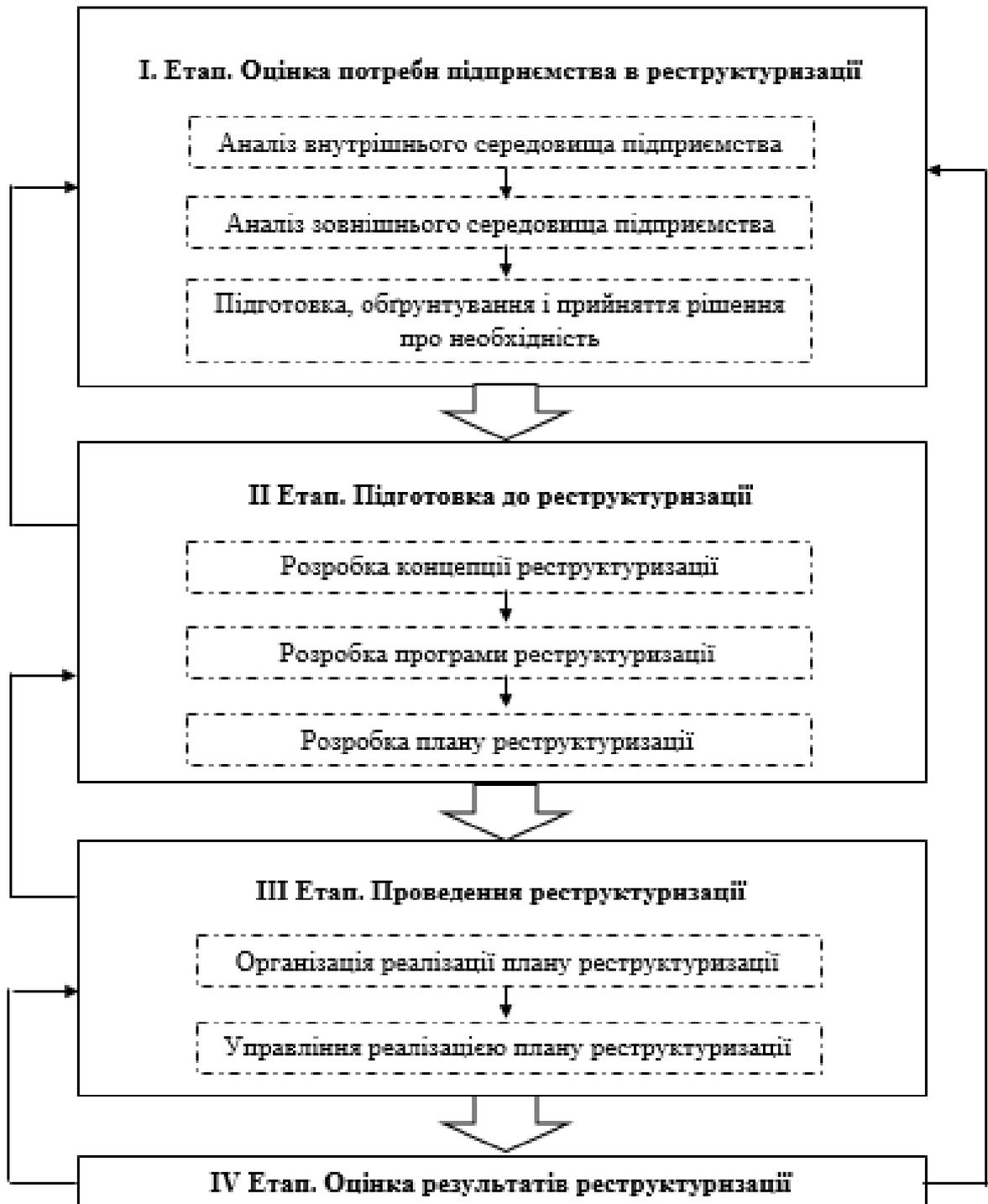

Рис. 1.6. Етапи реструктуризації підприємства

*Сформовано автором на основі [26, 30]

Отже, на перших двох етапах здійснюється аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства (повна діагностика стану), оцінюється потребу в самій реструктуризації, а потім вже формується її концепція та стратегія реалізації. Далі ми переходимо до реалізації цього плану –

найголовнішого етапу. І в кінці усього цього оцінюємо ефективність даних заходів. Це усе, звісно добре, але без дотримання принципів реструктуризації дані заходи зазнають провалу або не принесуть очікуваних результатів.

Принципи реструктуризації – це основні правила, за якими здійснюються зміни на підприємстві. На мою думку, наступні принципи реструктуризації виробничих підприємств, які подано в додатку табл. А.1 є основоположними. Їх не дотримання призведе до негативних наслідків.

Отже, проаналізувавши дані принципи реструктуризації, можна дійти висновку, що кожен елемент цього процесу є важливим. Навіть недотримання одного із принципів може призвести до негативних наслідків у діяльності компанії. Наприклад, ігнорування принципу адаптивності може стати причиною того, що підприємство вчасно не реагуватиме на зміни у зовнішньому середовищі, зокрема на нові ринкові вимоги, технологічні нововведення чи зміну потреб споживачів. В результаті таких дій компанія втратить ринки збуту – зменшаться результати діяльності. Також можна пояснити принцип дотримання законності. Його порушення призведе до юридичних наслідків, а саме: штрафів, судових позовів та втрати ліцензії. Тому треба дотримуватися даних принципів, щоб реструктуризація була ефективна і приносила тільки позитивний результат.

Дослідили принципи та етапи реструктуризації підприємства. Тепер буде доцільно перейти до розгляду видів, наведених в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Види реструктуризацій підприємства

Вид	Зміст
1	2
Фінансова	Перегляд фінансової структури підприємства з метою зменшення боргового навантаження, покращення ліквідності та забезпечення фінансової стійкості.
Операційна	Перегляд операційної діяльності підприємства з метою підвищення продуктивності, зниження витрат та покращення якості.
Організаційна	Перегляд організаційної структури підприємства з метою покращення ефективності, оптимізації процесів та підвищення конкурентоспроможності.

Продовження табл. 1.3

1	2
Стратегічна	Перегляд стратегії підприємства з метою адаптації до змін у ринкових умовах або досягнення нових цілей.
Інноваційна	Впровадження нових технологій, інноваційних рішень та стратегій.
Санаційно-відновна	Проведення заходів з відновлення фінансової стійкості підприємства та виходу його з кризового стану. Загалом це фінансове оздоровлення.
Адаптаційно-прогресивна	Здійснення заходів з поступовим удосконаленням організаційної структури, виробничих процесів та їх адаптації до нових ринкових реалій.
Випереджуюча	Реалізація заходів реструктуризації на випередження можливих негативних змін ринкових умов.
Антикризова	Застосовується у випадках, коли підприємство перебуває у кризовому стані та потребує термінових заходів для відновлення платоспроможності та запобігання банкрутству.

*Сформовано автором на основі [40, 60]

Загалом ми розглянули кожен вид реструктуризації підприємства, його зміст. Тепер доцільно перейти до аналізу інструментів. Ми обрали перші п'ять видів. Для кращого сприйняття зобразимо їх на рис. 1.7.

Фінансова реструктуризація	<ul style="list-style-type: none"> • Рефінансування боргів. • Збільшення власного капіталу. • Продаж непрофільних активів.
Операційна реструктуризація	<ul style="list-style-type: none"> • Модернізація обладнання. • Оптимізація виробничих процесів. • Підвищення ефективності праці.
Стратегічна реструктуризація	<ul style="list-style-type: none"> • Переорієнтація бізнесу на нові ринки або сегменти. • Зміна продуктового портфеля. • Розвиток нових технологій або послуг.
Організаційна реструктуризація	<ul style="list-style-type: none"> • Злиття. • Поділ компанії. • Створення холдингових структур. • Оптимізація управлінської структури.
Інноваційна реструктуризація	<ul style="list-style-type: none"> • Цифровізація процесів. • Інноваційні методи виробництва.

Рис. 1.7. Інструменти реструктуризації підприємства за видами

*Сформовано автором

Отже, проаналізувавши дані види реструктуризації, можна дійти висновку про їх взаємозв'язок. Вони можуть застосовуватися як паралельно, так і послідовно залежно від конкретних завдань та цілей підприємства. Для кожного виду реструктуризації передбачені свої інструменти, які необхідні для досягнення певної мети. Наприклад, покращити ліквідність та платоспроможність підприємства. Тут допоможе фінансова реструктуризація та її інструменти: рефінансування боргів, оптимізація капіталу, збільшення власного капіталу, переговори з кредиторами та продаж непрофільних активів. Головна мета – фінансово оздоровити підприємство. В результаті цих дій компанія зможе своєчасно розраховуватися з кредиторами, покращити структуру балансу та забезпечити фінансову стійкість.

Реструктуризація та перегляд боргу є основними інструментами для управління проблемними фінансовими зобов'язаннями, дозволяючи позичальникам і кредиторам досягти взаємоприйнятних умов, які полегшують погашення та запобігають дефолту. Цей процес зазвичай передбачає перегляд початкової угоди про позику для коригування ключових договірних елементів, таких як графік платежів, процентні ставки або основна сума боргу. Наприклад, боржник, який зіткнувся з проблемами ліквідності, може домовитися про новий план погашення, який подовжує термін погашення або зменшує періодичні платежі. Такі перегляди спрямовані на узгодження можливостей грошових потоків боржника з його борговими зобов'язаннями, тим самим зменшуючи ризик неплатоспроможності та сприяючи фінансовій стабільності.

Якщо необхідно підвищити продуктивність підприємства, слід використати операційну реструктуризацію та її інструменти: модернізація обладнання, оптимізація виробничих процесів, підвищення ефективності праці та удосконалення системи управління. В результаті таких дій підприємство оптимізує виробничі витрати, стане більш гнучким та зможе оперативніше реагувати на ринкові зміни. В підсумку це сприятиме зміцненню його конкурентних позицій на ринку та покращенню операційних показників.

Після наведених прикладів, ми більше впевнилися, що під кожне оздоровлення підприємства доцільно підбирати відповідні види реструктуризації та інструменти. Коли на підприємстві обґрунтували необхідність змін (реструктуризація), наступним кроком буде визначення методів її проведення. На рис. 1.8 наведено основні методи реструктуризації, які найчастіше використовуються підприємствами на сьогодні.

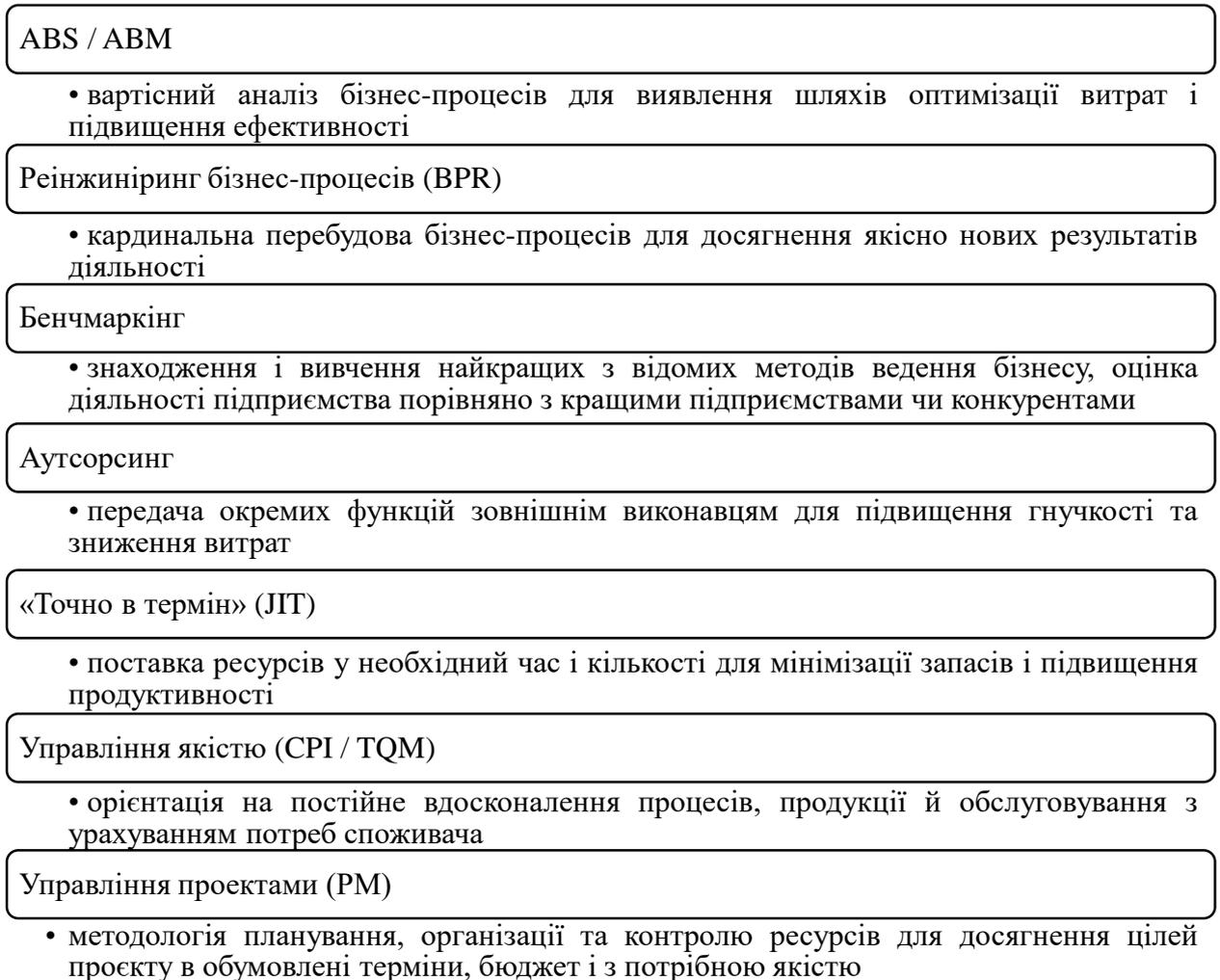

Рис. 1.8. Методи реструктуризації підприємства

*Сформовано автором на основі [43, 46]

Отже, реструктуризація підприємства – це не такий легкий процес, як може здатися на перший погляд. Недостатньо лише обрати вид реструктуризації. Потрібно спочатку обґрунтувати доречність даних заходів, провести повну діагностику підприємства. Потім складаємо та реалізуємо план реструктуризації підприємства з дотриманням принципів (правил) змін.

Також важливо під кожную ситуацію в компанії обирати найкращі методи реструктуризації, адже саме від їх вибору залежить ефективність та результативність усіх подальших заходів. Наприклад, можна обрати бенчмаркінг. Завдяки даному методу підприємство вивчає конкурентів, лідерів галузі, щоб зрозуміти, як вони вийшли з критичних ситуацій в умовах економічної нестабільності. Після цього компанія досліджує та аналізує власні слабкі місця, а запозичені найкращі практики використовує для їх усунення і покращення діяльності в майбутньому.

1.3. Фінансова реструктуризація в умовах економічної нестабільності: ризики та виклики

Фінансова реструктуризація – це процес перегляду та зміни фінансових зобов'язань, структури боргу та інших фінансових параметрів підприємства чи економічної системи з метою досягнення фінансової стабільності, поліпшення ліквідності та зниження фінансового тиску [59, с. 220].

Оцінка поточного фінансового стану та результатів діяльності виробничих підприємств є критично важливим (першим кроком) у процесі фінансової реструктуризації, особливо в контексті економічної нестабільності. Ця оцінка передбачає аналіз ключових фінансових показників, таких як коефіцієнти ліквідності, прибутковості та платоспроможності, щоб оцінити загальну фінансову стабільність підприємства.

Комплексна оцінка дозволяє керівництву визначити слабкі та сильні сторони фінансової структури, сприяючи прийняттю обґрунтованих рішень. Крім того, непередбачувані та невизначені умови, які характеризують сучасне економічне середовище, вимагають ретельного аналізу. Такі дії гарантують, що компанії зможуть адаптуватися та ефективно реагувати на виклики, створені зовнішніми факторами [28]. Проводячи ретельну оцінку фінансового стану, виробничі підприємства можуть закласти основу для успішної стратегії реструктуризації.

Важливо розглянути особливості економічної нестабільності в Україні, щоб зрозуміти, які можуть виникнути ризики при проведенні фінансової реструктуризації підприємства. На рис. 1.9 зображено основні ознаки економічної нестабільності України на сьогоднішній день.

Рис. 1.9. Основні ознаки економічної нестабільності в Україні

*Сформовано автором

Розглянувши основні ознаки економічної нестабільності, які негативно впливають на функціонування підприємства, можна дійти висновку, що компанії в сучасних умовах зазнають значних труднощів у забезпеченні фінансової стабільності та платоспроможності. Наприклад, іза високого рівня інфляції. Підприємства втрачають своїх покупців, оскільки продукція дорожчає, а купівельна спроможність населення зменшується. Крім того, постійні витрати компанії весь час збільшуються – важче досягти точки безбитковості.

Основною причиною інфляції є повномасштабна війна з росією, яка призвела до економічної нестабільності в Україні. Воєнний стан може стати можливістю для проведення структурних економічних реформ та стимулювання розвитку. Залучення міжнародної допомоги може забезпечити фінансову підтримку та допомогу в реалізації реформ.

За даними рис. 1.9 можна сформулювати ризики, з якими можуть зіткнутися підприємства під час проведення фінансової реструктуризації в умовах економічної нестабільності. На рис. 1.10 наведено перелік даних ризиків.

Кредитний

- ризик непогашення підприємством своїх боргових зобов'язань перед кредиторами, що може призвести до дефолту або примусових заходів із боку кредиторів

Валютний

- ризик фінансових втрат унаслідок зміни валютних курсів, особливо для підприємств із валютними зобов'язаннями чи доходами

Правовий

- часті зміни у законодавстві (особливо в умовах кризи/війни) правила реструктуризації можуть швидко змінюватись – ризик непередбачуваних правових наслідків

Репутаційний

- ризик погіршення ділової репутації підприємства серед партнерів, інвесторів, банків та інших зацікавлених сторін

Процентний

- ризик зміни (підвищення) процентних ставок, яке призводить до зростання витрат на обслуговування кредитів

Операційний

- ризик збоїв у внутрішніх бізнес-процесах унаслідок реструктуризаційних заходів

Рис. 1.10. Ризики фінансової реструктуризації підприємства в умовах економічної нестабільності

*Сформовано автором

Кредитний ризик є одним із найбільш важливих питань під час фінансової реструктуризації, насамперед тому, що він стосується потенційної неповерненості кредитів та процентних зобов'язань. Цей тип ризику може призвести до істотних фінансових втрат у разі невиконання боржником зобов'язань, що не тільки впливає на грошовий потік кредитора, але й заважає загальній стабільності організації. Не повернення кредиту також може призвести до погіршення ділової репутації, власного іміджу перед кредиторами. Підприємству буде важче отримати нові кошти на розвиток від

банків, інвесторів і інших зацікавлених осіб. Також треба враховувати, що в умовах економічної нестабільності відсоткові ставки за кредитами зростають. Тому важливо залучати позикові кошти в тих обсягах, які необхідні для ефективної діяльності підприємства та підтримання його фінансової стійкості. Якщо так не зробити, у майбутньому компанії загрожує надмірне боргове навантаження та втрата платоспроможності.

Одним із основних ризиків, що ускладнює фінансову реструктуризацію в період економічної нестабільності, є необхідність орієнтуватися в нормативно-правовій базі. Регуляторне середовище може суттєво відрізнятись залежно від юрисдикції, і зміни в нормах можуть відбуватися швидко у відповідь на економічні зміни. Підприємствам необхідно бути в курсі відповідних законів і нормативних актів, які можуть вплинути на їхні зусилля з реструктуризації, наприклад законів про банкрутство, податкових наслідків і трудових норм. Крім того, дотримання законодавства є життєво важливим для уникнення можливих штрафів і судових справ, які можуть виникнути внаслідок діяльності з реструктуризації. Залучення юридичних і фінансових експертів може надати необхідні вказівки для ефективного вирішення цих складнощів, гарантуючи, що процес реструктуризації відповідає вимогам законодавства та стратегічним цілям.

Під час економічної нестабільності підприємства повинні вчасно виявляти ознаки фінансових труднощів: падіння доходів, зростання боргового навантаження, збільшення частки проблемних активів. Нездатність визначити ці показники на ранній стадії може призвести до глибшої фінансової кризи, ускладнюючи та зменшуючи ефективність реструктуризаційних заходів. Для запобігання таким наслідкам необхідно здійснювати детальний фінансовий аналіз і прогнозування. Такі дії дадуть змогу оцінити перспективи підприємства та визначити оптимальний момент для впровадження заходів з реструктуризації.

Можемо провести SWOT-аналіз для того, щоб сформувати стратегію фінансової реструктуризації в умовах економічної нестабільності. Цей метод

дослідження дозволить виділити загрози, можливості, слабкі та сильні сторони. На рис. 1.11 представлено результати SWOT-аналізу.

Рис. 1.11. SWOT-аналіз фінансової реструктуризації підприємства в умовах економічної нестабільності

*Сформовано автором на основі [10]

Отже, проаналізувавши рис. 1.11, можна дійти висновку, що SWOT-аналіз є ефективним інструментом, який дозволяє отримати повну картинку стратегії фінансової реструктуризації в умовах економічної нестабільності. Можна зрозуміти як слабкі, так і сильні сторони підприємства. Наприклад, компанія вже має досвід виходу з кризових ситуацій у минулому, а саме під час світової кризи у 2008 році та пандемії коронавірусу у 2019 році. Також підприємство має достатню кількість ліквідних активів – не будуть проблеми з вчасним погашенням зобов'язань. В свою чергу слабкі сторони заважають повноцінно реалізувати потенціал компанії. Зокрема, зменшення іноземних інвестицій через війну та збільшення витрат через економічну нестабільність. Наслідком цього є зниження економічних показників та втрата можливості до розширення (диверсифікації) власної діяльності.

Впровадження заходів зі зниження витрат і підвищення ефективності має важливе значення для виробничих підприємств, які прагнуть подолати економічну нестабільність і покращити свої фінансові показники. Цей процес може включати детальну діагностику системи управління операційними витратами, щоб визначити сфери, де витрати можна мінімізувати без шкоди для якості продукту чи операційної ефективності. Стратегії зниження витрат можуть включати оптимізацію виробничих процесів, перегляд контрактів з постачальниками, зменшення відходів і оптимізацію розподілу ресурсів. Наприклад, впровадження принципів економічного виробництва може значно підвищити ефективність, що призведе до зниження операційних витрат. Ці заходи не тільки допоможуть стабілізувати фінансовий стан підприємства, але й створюють більш гнучку організацію, здатну адаптуватися до мінливих умов ринку.

Для досягнення фінансової стабільності компанії повинні не лише оптимізувати свої витрати й підвищувати ефективність власної діяльності, але й шукати додаткові можливості для залучення ресурсів. Вивчення альтернативних варіантів фінансування та інвестиційних можливостей є важливою стратегією для виробничих підприємств, які прагнуть фінансової реструктуризації в умовах економічної невизначеності. Традиційні джерела фінансування можуть бути обмеженими під час нестабільності, що спонукає підприємства досліджувати альтернативні шляхи фінансування, такі як венчурний капітал, прями́й капітал або краудфандинг. Крім того, міжнародні програми фінансової підтримки, такі як фінансова програма для України від Європейського Союзу, пропонують потенційне фінансування для підтримки місцевих підприємств у період відновлення.

Протягом 2024-2027 років 50 мільярдів євро від ЄС буде спрямовано на фінансування державного бюджету, стимулювання інвестицій, а також технічну підтримку в реалізації програми [17]. Взаємодія з інвесторами, готовими взяти на себе прораховані ризики, може сприяти трансформаційним інвестиціям, які розширяють виробничі потужності та ринкове охоплення.

Отже, підприємства, які опинилися у кризовій ситуації, часто стикаються з різноманітними проблемами, які загрожують їхній стабільній діяльності та подальшому існуванню. Кожна компанія прагне до фінансової стійкості, рівноваги та сталого функціонування, особливо в часи економічної нестабільності. Для подолання проблем підприємства застосовують антикризові заходи, зокрема реструктуризацію.

На нашу думку, реструктуризація підприємства – це процес реалізації комплексу запланованих заходів, які спрямовані на покращення його фінансової діяльності, підвищення фінансової стійкості та зміцнення ринкових позицій. Таким чином, реструктуризація виступає важливим інструментом стратегічного та операційного розвитку компанії, забезпечуючи його стійке функціонування та зростання в умовах економічної нестабільності.

Реструктуризація підприємства – це не такий легкий процес, як може здатися на перший погляд. Недостатньо лише обрати вид реструктуризації. Потрібно спочатку обґрунтувати доречність даних заходів, провести повну діагностику підприємства. Потім складаємо та реалізуємо план реструктуризації підприємства з дотриманням принципів (правил) змін. Також важливо під кожну ситуацію в компанії обирати найкращі методи реструктуризації, адже саме від їх вибору залежить ефективність та результативність усіх подальших заходів. Наприклад, можна обрати бенчмаркінг. Завдяки даному методу підприємство вивчає конкурентів, лідерів галузі, щоб зрозуміти, як вони вийшли з критичних ситуацій в умовах економічної нестабільності. Після цього компанія досліджує та аналізує власні слабкі місця, а запозичені найкращі практики використовує для їх усунення і покращення діяльності в майбутньому.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

2.1. Характеристика галузевої та регіональної структури виробничих підприємств в Україні

Розподіл виробничих секторів за регіонами України демонструє характерну закономірність, яка відображає як історичний розвиток, так і поточні економічні пріоритети. Галузева територіальна структура економіки безпосередньо відображає суспільний поділ праці, вказуючи на функціональні відмінності між окремими частинами країни. Це означає, що деякі регіони спеціалізуються в певних сферах. Наприклад, східна частина України переважно орієнтована на такі галузі важкої промисловості, як металургія та машинобудування, тоді як західна – харчова та легка промисловість.

На рис. 2.1 зобразимо, яку частину виробничих підприємств займають від усієї кількості підприємств України у 2023 році. Цей аналіз дозволить нам зрозуміти, який вид бізнесу зараз домінує.

Рис. 2.1. Структура підприємств України у 2023 році, %

*Сформовано автором на основі [15]

Отже, виробничі підприємства займають 34,93% від усієї кількості підприємств України у 2023 році. Добувна промисловість є найменшою, всього лиш 0,47%. Причиною цього є повномасштабне вторгнення. Найбільші підприємства даної галузі знаходились в східних регіонах, через дані умови їм прийшлося закритись. Тому такий малий відсоток.

Спочатку ми проаналізуємо кількість діючих підприємств в Україні загалом та в розрізі регіонів. Для аналізу ми обрали усі області країни та м. Київ. У додатку табл. Б.1 систематизовано дані про кількість діючих підприємств у зазначених регіонах.

Для кращого сприйняття інформації та для відображення тенденції подамо її у вигляді стопчастої діаграми на рис. 2.2.

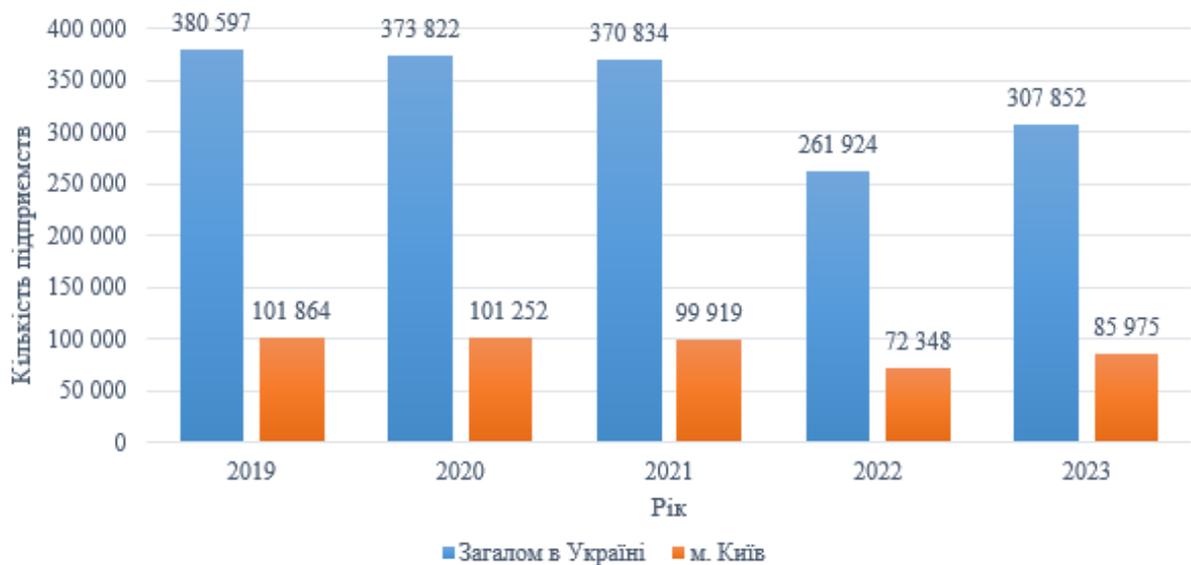

Рис. 2.2. Динаміка діючих підприємств в м. Києві та загалом в Україні за 2019-2023 роки

*Сформовано автором на основі [15]

Отже, було проаналізовано усі діючі підприємства у розрізі регіонів та загалом в Україні. З кожним наступним роком їх кількість поступово зменшувалася, особливо у 2022 році, а саме на 108 910 одиниць. Найбільших втрат (скорочень) з представлених регіонів зазнали: м. Київ – на 27 571 підприємство, Харківська область – на 9 791 підприємство та Запорізька область – на 7 416 підприємств. Але вже у 2023 році загальна кількість

підприємств збільшилась на 45 928 і становить 307 852. Регіони, котрі зазнали найбільшого приросту: м. Київ – на 13 627 підприємств, Одеська область – на 3 392 підприємства та Київська область – на 3 348 підприємств.

Оскільки тема дипломної роботи про виробничі компанії. В табл. 2.1 порівнюємо три найбільші групи підприємств за видом діяльності.

Таблиця 2.1

Порівняння підприємств за видом діяльності

Ознака	Промислові підприємства	Торговельні підприємства	Сервісні підприємства
Кінцевий продукт	Матеріальний продукт (товар).	Товар, що перепродується.	Послуга (нематеріальний результат).
Основна діяльність	Виробництво продукції, товарів, виконання виробничих та будівельних робіт.	Купівля та продаж товарів.	Надання послуг (побутових, медичних, інформаційних, транспортних).
Приклад галузі (КВЕД)	Промисловість, будівництво, сільське господарство.	Оптова та роздрібна торгівля.	Освіта, медицина, транспорт, ІТ, фінанси, розваги та ресторани.
Приклад підприємств	Хлібозавод, фермерське господарство, будівельна компанія.	Супермаркет, інтернет-магазин, оптова база.	Автосервіс, клініка, навчальний центр, турагентство.
Основні ресурси	Сировина, матеріали, обладнання, робоча сила.	Товари для перепродажу.	Спеціалісти, обладнання для надання послуг.
Ключова мета	Створення нового продукту.	Задоволення попиту на товари.	Задоволення попиту на послуги.

*Сформовано автором

Отже, розглянувши ознаки, за якими можна відрізнити виробниче підприємство від інших суб'єктів господарювання, можна зробити висновок, що виробниче підприємство безпосередньо зв'язано з виготовленням продукції, а решта пов'язані лише з наданням послуг та торгівлею. Завдяки КВЕД можна скласти таблицю, що відображає розподіл компаній за видами діяльності. Важливо їх розрізняти, оскільки це дозволить оцінити області їх спеціалізацію. В додатку табл. Б.2 систематизовано інформацію про кількість виробничих підприємств за регіонами та в Україні загалом.

Для кращого сприйняття інформації та для відображення тенденції подамо її у вигляді стопчастої діаграми на рис. 2.3.

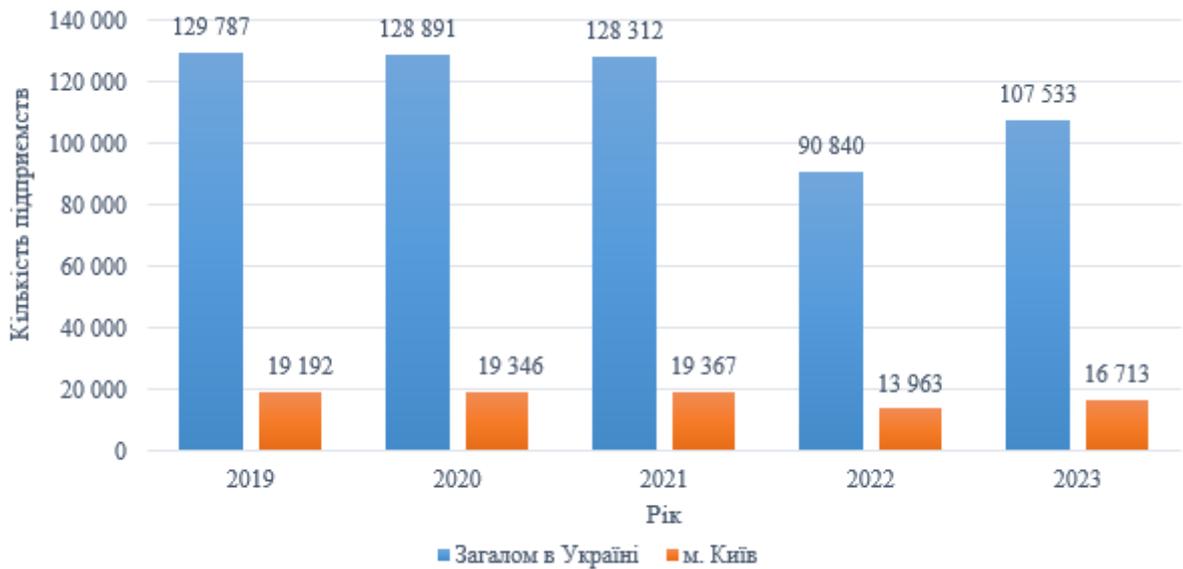

Рис. 2.3. Динаміка виробничих підприємств в м. Києві та загалом в Україні за 2019-2023 роки

*Сформовано автором на основі [15]

Отже, було проаналізовано виробничі підприємства у розрізі регіонів та загалом в Україні. З кожним наступним роком їх кількість поступово зменшувалася, особливо у 2022 році, а саме на 37 472 одиниці. Усі регіони постраждали, особливо прифронтові зони. Причиною цього є повномасштабне вторгнення росії на територію України й відповідно тимчасова окупація значної площі, що супроводжується повним або частковим знищенням підприємств. Найбільших втрат (скорочень) з представлених регіонів зазнали: м. Київ – на 5 404 підприємства, Запорізька область – на 3 515 підприємств та Херсонська область – на 3 083 підприємства. Але вже у 2023 році загальна кількість виробничих підприємств збільшилась на 16 993 і становить 107 533. Це звісно недовоєнні показники, але така динаміка свідчить про поступове відновлення економічної активності. Бізнес адаптується до нових реалій.

В табл. 2.2 розділимо виробничі підприємства по групах відповідно до кодів КВЕД-2010.

Кількість виробничих підприємств за кодами КВЕД-2010
в Україні у 2019-2023 роках

Виробнича діяльність	Код за КВЕД-2010	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення 2023/2019
Сільське, лісове та рибне господарство	A	50 239	49 452	47 753	32 844	40 889	-9 350
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	B	1 618	1 555	1 656	1 288	1 444	-174
Переробна промисловість	C	38 775	39 057	40 080	29 680	33 887	-4 888
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	D	3 358	3 528	3 649	3 023	3 491	+133
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	E	3 928	3 666	3 674	2 431	3 024	-904
Будівництво	F	31 869	31 633	31 500	21 574	24 798	-7 071
Загалом в Україні		129 787	128 891	128 312	90 840	107 533	16 693

*Сформовано автором на основі [15]

Отже, було проаналізовано кількість виробничих підприємств за кодами КВЕД-2010 в Україні упродовж 2019-2023 років. На основі даних табл. 2.4 можна зробити висновок, що прослідковується тенденція до спаду майже у всіх видах виробничої діяльності. Загалом за аналізований період група А скоротилася на 9 350 підприємств, група В – на 174 підприємства, група С – на 4 888 підприємств, група Е – на 904 підприємства, а група F – на 7 071 підприємство. А ось група D (постачання газу, електрениергії та пари), навпаки, зросла на 133 підприємства, навіть перевершивши показники 2019 року і становить 3 491 підприємство. Коронавірусна пандемія не сильно вплинула на компанії, вони швидко адаптувалися до нових ринкових умов. Звісно, це було важко, але це ні в яке порівняння не йде з тим, що відбувається зараз. Причина збільшення підприємств групи D проста – вона пов'язана з державною

підтримкою. Цей виробничий сектор має стратегічне значення, оскільки без його існування неможливий розвиток інших секторів економіки. Так як агресор наносить удари по енергетичних об'єктах майже кожного дня. Держава активно реалізує стратегію щодо «зеленої» енергетики. Ці кроки допоможуть Україні бути більш енергетично незалежною. Як наслідок підприємства будуть менше страждати від енергетичних криз.

На рис. 2.4 зображено відсоткову структуру кожної групи виробничих підприємств в Україні за 2019-2023 роки.

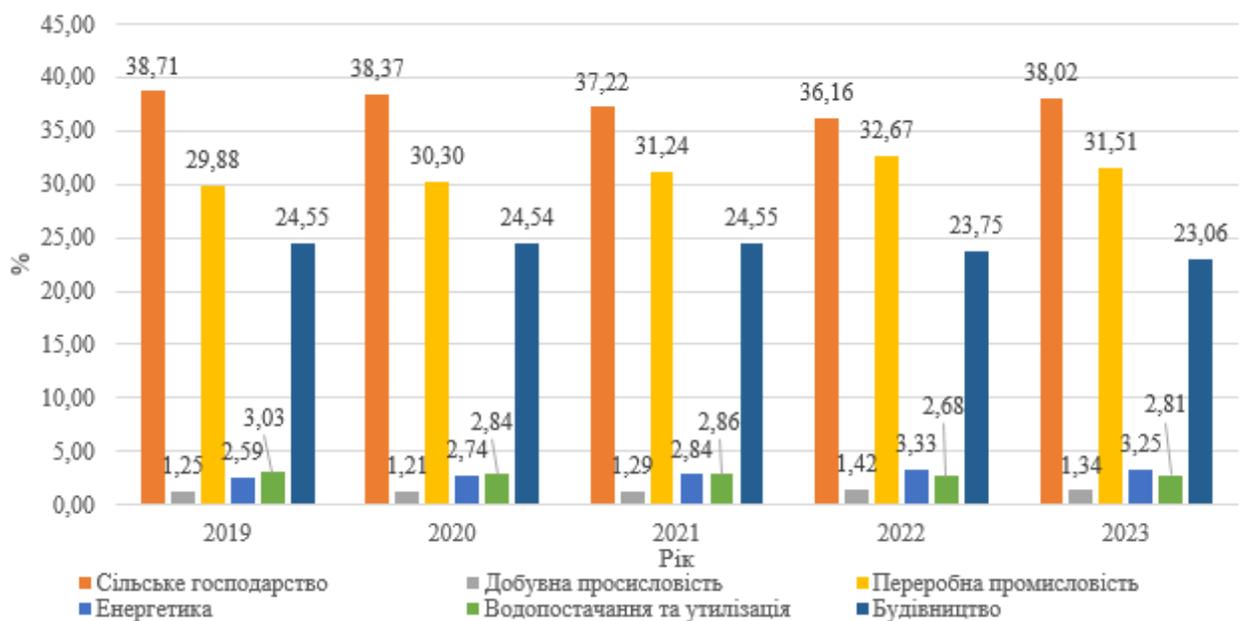

Рис. 2.4. Структура виробничих підприємств в Україні у 2019-2023 роках

*Сформовано автором на основі [15]

На основі даних рис. 2.3 можна зробити висновок, що основними виробничими галузями в Україні є сільське господарство, переробна промисловість та будівництво. Вони складають приблизно 93% від загальної кількості виробничих підприємств. Це не дивно, оскільки Україна є аграрною країною, тому сільське господарство має такий великий відсоток, близько 37% за весь аналізований період.

За час війни будівнича галузь не мала такого сильного розвитку, причиною цього є ризики, а саме: руйнування, обстріли, безпека працівників та нестача фінансування. Будівельна галузь отримає великий поштовх, коли

закінчиться війна і країна почне відбудовувати зруйновану інфраструктуру, підприємства та соціальні установи.

Найменшою групою серед виробничих підприємств є добувна промисловість, близько 1,3% за весь аналізований період. Україна втрачає великі кошти через те, що ця галузь не розвивається і ніхто не ініціює її оновлення. Країна продає необроблену (дешеву) сировину, хоча могла збудувати сучасні заводи для їх переробки. Як результат відбувається збільшення доданої вартості, плюс з'являються додаткові робочі місця.

Тепер перейдемо до більшої конкретики, а саме до аналізу регіонального розподілу виробничих підприємств групи А (сільське господарство) і В (добувна промисловість).

В табл. 2.3 представлено найбільші регіони по кількості підприємств групи А (сільське господарство) в Україні за 2019-2023 роки. Топ сформован за 2023 роком.

Таблиця 2.3

Топ-10 регіонів по кількості підприємств групи А
в Україні за 2019-2023 роки

№	Регіон	2019 рік		2020 рік		2021 рік		2022 рік		2023 рік	
		Знач.	№								
1	Дніпропетровськ	4 209	2	4 229	2	4 114	1	3 387	1	3 837	1
2	Кіровоградська	3 444	4	3 409	4	3 388	3	3 152	2	3 354	2
3	Миколаївська	3 913	3	3 875	3	3 804	2	2 584	3	3 188	3
4	Одеська	4 579	1	4 335	1	3 358	4	2 261	6	2 968	4
5	Вінницька	2 860	5	2 843	5	2 812	5	2 315	5	2 737	5
6	Полтавська	2 732	7	2 737	7	2 755	6	2 317	4	2 684	6
7	Київська	2 607	8	2 524	8	2 424	8	1 819	7	2 190	7
8	Черкаська	2 290	9	2 246	9	2 198	9	1 810	8	2 072	8
9	Харківська	2 219	10	2 221	10	2 189	10	1 330	9	1 790	9
10	Запорізька	2 820	6	2 766	6	2 734	7	676	10	1 488	10

*Сформовано автором на основі [15]

Отже, перші три регіони демонструють, що центральна та південна частина України найкраще спеціалізується в аграрному секторі. Дніпропетровська область наразі є лідером за загальною кількістю підприємств групи А, а саме 3 837. Полтавський регіон займає 6 місце.

Загалом, Дніпропетровська область посідає лідируючі позиції за аналізований період. Запорізький регіон дуже страждає від повномасштабного вторгнення. Як наслідок раніше він займав 6-7 місце, а зараз останнє – 10.

В табл. 2.4 представлено найбільші регіони по кількості підприємств групи В (добувна промисловість) на території України за 2019-2023 роки. Топ сформован за 2023 роком.

Таблиця 2.4

Топ-10 регіонів по кількості підприємств групи В
в Україні за 2019-2023 роки

№	Регіон	2019 рік		2020 рік		2021 рік		2022 рік		2023 рік	
		Знач.	№								
1	м. Київ	252	1	268	1	305	1	246	1	274	1
2	Житомирська	181	2	183	2	197	2	159	2	180	2
3	Дніпропетровська	91	4	92	5	108	4	92	3	100	3
4	Львівська	82	5	101	4	99	5	92	4	97	4
5	Рівненська	75	6	74	6	72	6	66	5	72	5
6	Полтавська	68	7	61	8	67	8	64	6	70	6
7	Донецька	169	3	118	3	112	3	54	8	62	7
8	Тернопільська	57	9	59	9	61	9	56	7	61	8
9	Київська	61	8	63	7	67	7	46	9	57	9
10	Вінницька	51	10	52	10	52	10	40	10	51	10

*Сформовано автором на основі [15]

Отже, перші три регіони демонструють, що центральна та східна частина України найкраще спеціалізується у сфері добування корисних копалин. Місто Київ наразі є лідером за загальною кількістю підприємств групи В, а саме 274. Полтавський регіон займає 6 місце. Загалом, м. Київ та Житомирська область утримують лідируючі позиції за аналізований період. Донецький регіон дуже страждає від повномасштабного вторгнення. Як наслідок, раніше він займав 3 місце, а зараз – 7. Україна багата на корисні копалини, особливо у східних регіонах. Полтавська область посідає такі високі місця через те, що тут великі поклади нафти та природного газу.

На рис. 2.5 зобразимо, яка частина працівників працює на виробничих підприємствах від усієї кількості робітників України у 2023 році. Цей аналіз дозволить нам зрозуміти, де сконцентровано найбільше трудових ресурсів.

Рис. 2.5. Структура зайнятості працівників України у 2023 році, %

*Сформовано автором на основі [15]

Отже, найбільше працівників зосереджено в сервісних підприємствах, аж 41,43%. Це більше однієї третини від загальної зайнятості в Україні. У виробничих підприємствах – 32,18%.

У додатку табл. Б.3 систематизовано дані про кількість працівників на підприємствах у розрізі регіонів. На рис. 2.6 зобразимо динаміку працівників в м. Києві та загалом в Україні за 2019-2023 роки.

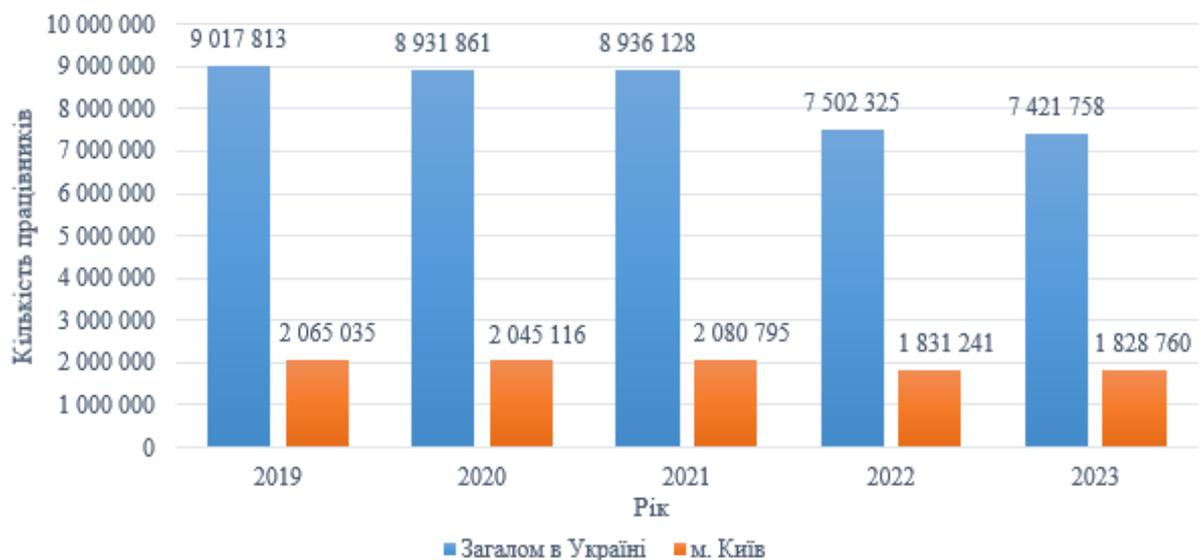

Рис. 2.6. Кількість працівників в м. Києві та загалом в Україні за 2019-2023 роки

*Сформовано автором на основі [15]

Отже, за аналізований період найбільша кількість працівників зосереджено в м. Київ, і це не дивно, оскільки тут знаходиться 26,76-27,93% підприємств від загальної їх кількості в Україні. Порівнюючи звітний з попереднім роком, найбільші зменшення простежуються: у Запорізькій області – 43 439 осіб, у Дніпропетровській області – 29 295 осіб, у Донецькій області – 29 781 осіб та Харківській області – 13 657 осіб. Ці регіони найбільше страждають від обстрілів. Тому люди звідти виїхали, щоб знайти безпечні умови для життя. Порівнюючи звітний з попереднім роком, найбільше зростання простежується: у Волинській області – 8 234 осіб, у Івано-Франківській області – 8 064 осіб, у Львівській області – 7 429 осіб та Вінницькій області – 7 259 осіб. Люди переїхали зі східних регіонів до західних, через активні бойові дії. Загалом, кількість працівників після повномасштабного вторгнення суттєво зменшилось, а саме на 1 514 370 особи. Більшість людей виїхало за кордон, ось чому зменшився ринок праці в країні.

У додатку табл. Б.4 систематизовано дані про кількість працівників тільки на виробничих підприємствах у розрізі регіонів. На рис. 2.7 зобразимо динаміку працівників, які працюють у виробничій сфері в м. Києві та загалом в Україні за 2019-2023 роки.

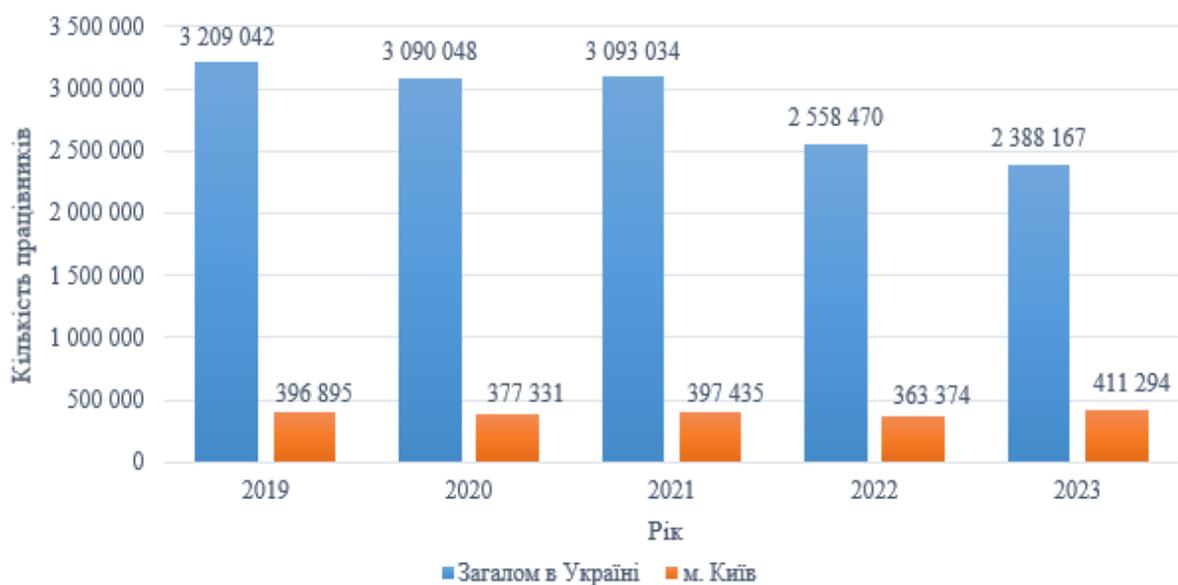

Рис. 2.7. Кількість працівників у виробничій сфері в м. Києві та загалом в Україні за 2019-2023 роки

*Сформовано автором на основі [15]

Отже, кількість працівників виробничого сектору після повномасштабного вторгнення суттєво зменшилась, а саме на 704 867 осіб, це 46,5% від загальної кількості зайнятих у всіх сферах. Якщо розглянути детально і порівняти 2023 з 2022 роком, то майже у всіх регіонах простежується зменшення, а найбільше: у Дніпропетровській області – 44 175 осіб, Запорізькій області – 33 993 осіб та Київській області – 15 489 осіб. Тільки у м. Київ працівників стало більше, а саме на 47 920 осіб. Це не дивно, оскільки туди релокує майже увесь бізнес. В наступному підрозділі розглянемо детально, що таке релокація бізнесу і чому вона є важливим стратегічним інструментом.

2.2. Аналіз тенденцій розвитку виробничих підприємств в умовах економічної нестабільності

Через повномасштабне вторгнення росії на територію України постало питання: як зберегти бізнес в таких важких умовах. В цьому нам допоможе такий стратегічний інструмент, як релокація бізнесу. Він дозволяє перемістити потужності підприємства в більш безпечні регіони, без втрати робочих місць та з можливістю далі розвивати власну справу. Релокація бізнесу дає змогу адаптуватися до нових умов.

Наприклад, підприємством знаходиться в Харківській області, тобто в прифронтовій зоні. Ризики з якими стикається: безпека персоналу, пошкодження виробничих потужностей, руйнування, обстріли, збій в постачанні енергоносіїв, втрата кадрів, а також проблема з логістикою. Дане підприємство переїхало в м. Київ, тобто використало такий стратегічний інструмент, як релокація бізнесу. Ймовірність ризиків залишається, але їх настання зменшується. А чому воно не переїхало у Львівську область? Тому що велика відстань, мовне питання, необхідно будувати з нуля логістику та дорогий переїзд. Таким чином, даний стратегічний інструмент дозволив підприємству продовжити існування, забезпечити розвиток та розширення.

Важливо дізнатися, яка ситуація наразі з бізнесом в Україні та чи залишається популярним, актуальним цей стратегічний інструмент. На рис. 2.8 зображено кількість переїздів підприємств в Україні за 2021-2024 роки.

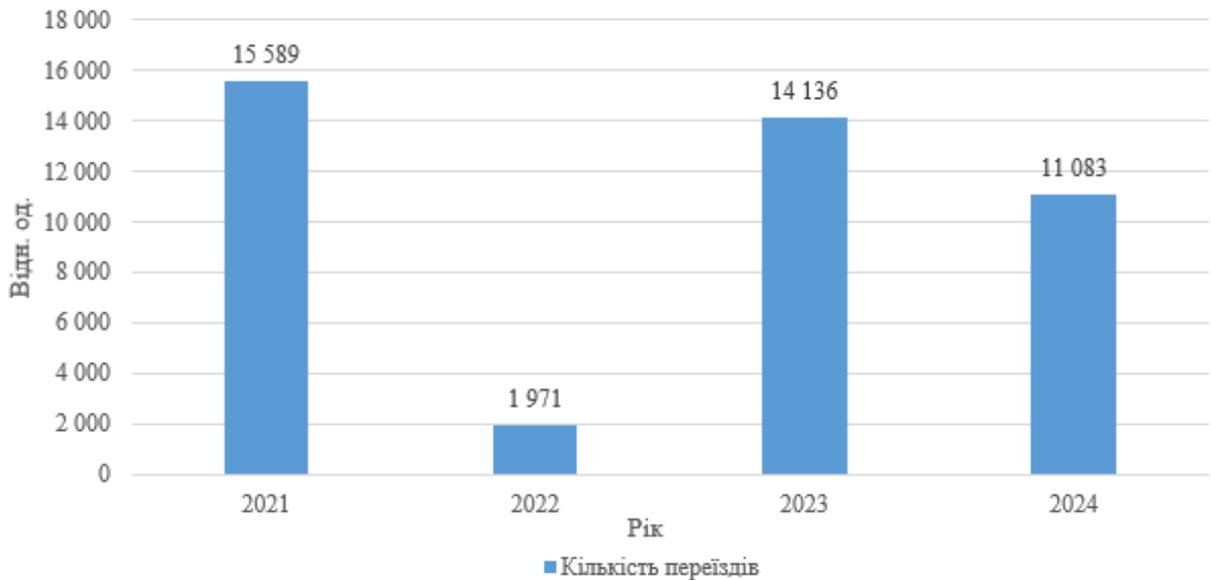

Рис. 2.8. Кількість переїздів підприємств в Україні за 2021-2024 роки

*Сформовано автором на основі [58]

Отже, кількість переїздів у 2024 році зменшилась порівняно з попереднім роком на 3 053 відн. од. Причиною цього є те, що ситуація в Україні стабілізувалася, а саме в тилкових областях. Бізнес зміг адаптуватися до нових регіонів та їх умов. Також, можливо, більшість підприємств які планували релокацію, уже здійснили її в попередні роки, а решта не наважилася на суттєві зміни. До початку повномасштабного вторгнення росії цей стратегічний інструмент був популярним, оскільки у 2021 році було 15 589 переїздів. Чому їх кількість значно зменшилась у 2022 році? Тому що більшість підприємств закрились або призупинили власну діяльність через повномасштабне вторгнення. Люди більше переймалися власним життям, ніж майбутнім бізнесу, тобто змінились пріоритети. А вже у 2023 році ситуація покращилась в країні, підприємства склали план, як працювати в таких умовах і що потрібно зробити для цього. Загалом, даний інструмент залишається актуальним, він дозволяє компаніям підготуватися та адаптуватися до різноманітних ризиків.

Тепер перейдемо до більшої конкретики, розглянувши основні напрямки переміщення бізнесу. В табл. 2.5 представлено Топ-10 шляхів переїзду підприємств в Україні у 2024 році.

Таблиця 2.5

Топ-10 шляхів переїзду підприємств в Україні у 2024 році

№	Звідки	Куди	Кількість підприємств
1	м. Київ	Київська область	775
2	м. Київ	Дніпропетровська область	575
3	Київська область	м. Київ	563
4	Дніпропетровська область	м. Київ	541
5	Харківська область	м. Київ	414
6	м. Київ	Львівська область	398
7	Донецька область	Дніпропетровська область	290
8	Харківська область	Дніпропетровська область	256
9	м. Київ	Одеська область	253
10	Одеська область	м. Київ	219

*Сформовано автором на основі [58]

Для кращого сприйняття інформації візуалізуємо її у вигляді стовпчастої діаграми на рис. 2.9.

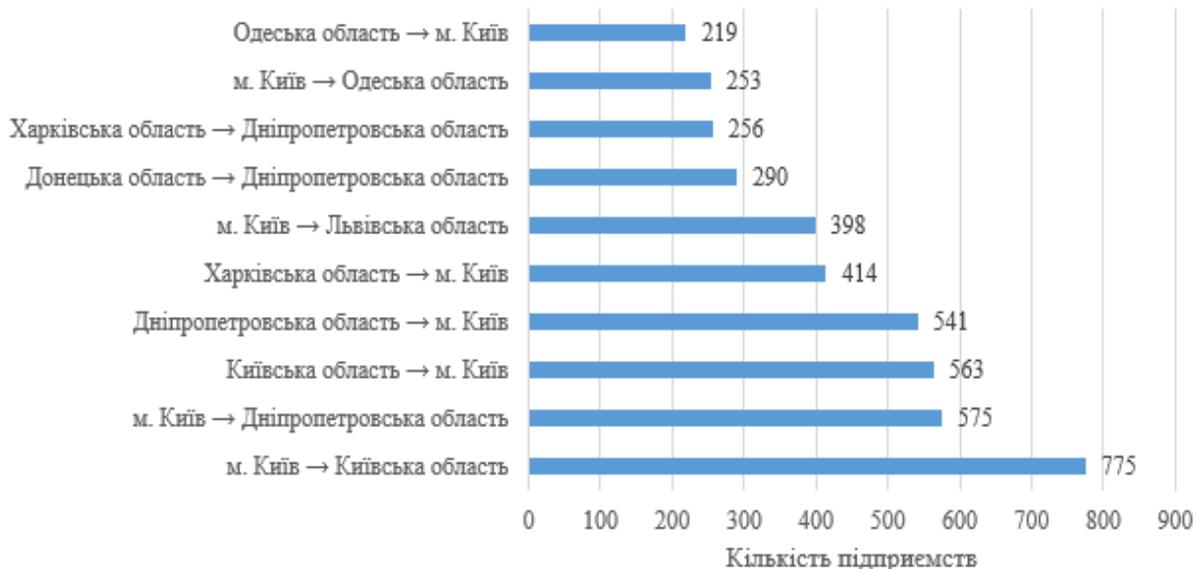

Рис. 2.9. Топ-10 шляхів переїзду підприємств в Україні у 2024 році

*Сформовано автором на основі [58]

На основі даних табл. 2.5 можна зробити висновок, що найпопулярнішим шляхом переїзду є напрям з м. Київ до Київської області.

Як зазначалось раніше, підприємства не будуть їхати з Харківської області до Львівської області, вони будуть обирати для релокації ближчі, сусідні регіони. Дані з табл. 2.5 це підтверджують. Зокрема, ми бачимо значні обсяги переміщень з Донецької області до Дніпропетровської області – 290 підприємств, та з Харківської області до Дніпропетровської області – 256 підприємств. Ситуація в цих регіонах залишається нестабільною, тому підприємствам потрібно змінити власну дислокацію на більш безпечні території. Такі зміни дозволять компаніям вести діяльність у безпечніших умовах.

На рис. 2.10 конкретизуємо, які види діяльності були релоковані та їх кількість у 2024 році.

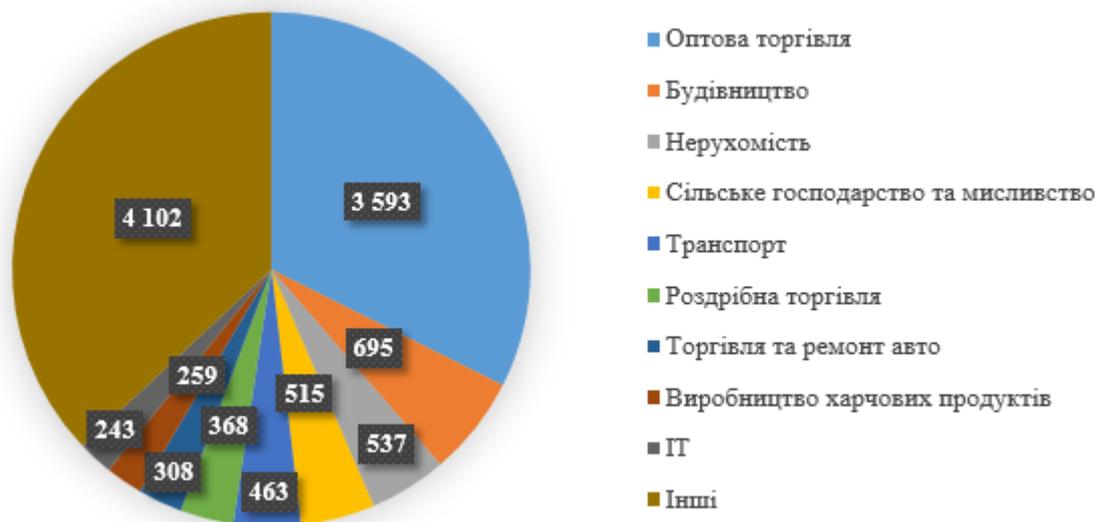

Рис. 2.10. Релоковані підприємства за видами діяльності у 2024 році

*Сформовано автором на основі [58]

Отже, найбільше компаній, які релокувалися, займаються таким видом діяльності як оптова торгівля. Тому й не дивно, що так багато переїздів, оскільки їм не треба переносити виробничі потужності. Цей бізнес може швидко адаптуватися до нових умов функціонування, тобто є гнучким. Найменше релокацій відбулося у сфері ІТ. Можливо, це пов'язано з тим, що більшість ІТ-компаній не прив'язані до фізичного офісу і можуть успішно функціонувати віддалено, або ще на початку повномасштабного вторгнення

росії вони змінили власну локацію, а працівників на віддалену роботу перевели. Загалом, даний стратегічний інструмент популярний, і найкраще він підходить для оптової торгівлі.

Перейдемо до аналізу обсягів виробленої продукції. Дане дослідження дозволить дізнатися, чи адаптувалися підприємства в умовах економічної нестабільності до змін зовнішнього та внутрішнього середовища.

На рис. 2.11 зобразимо динаміку виробленої продукції у виробничій сфері України загалом за 2019-2023 роки.

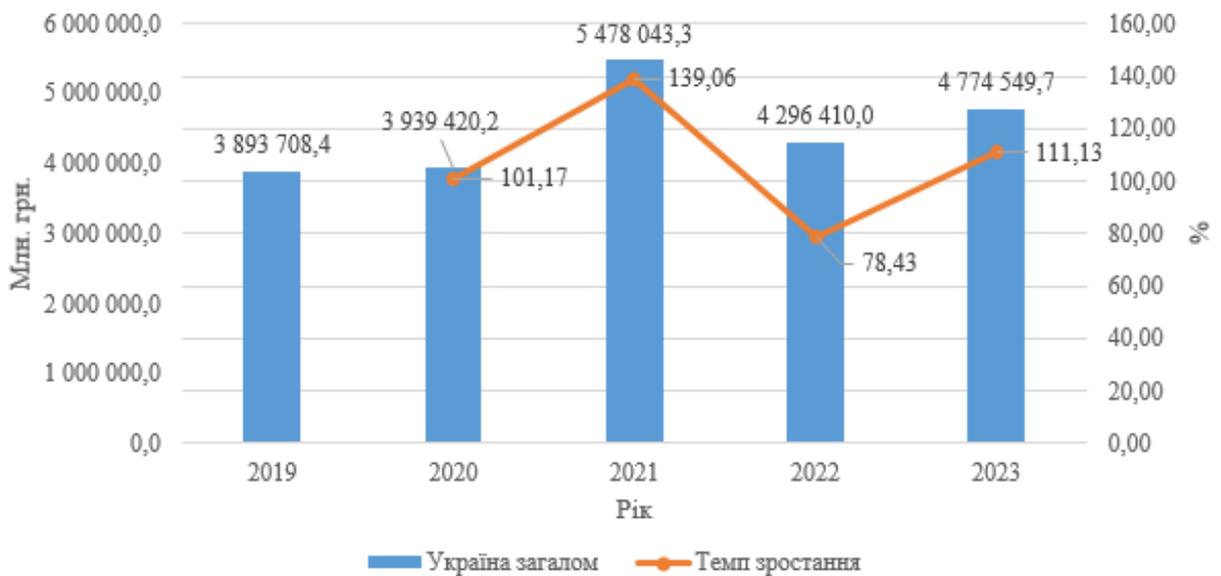

Рис. 2.11. Динаміка виробленої продукції у виробничій сфері України загалом за 2019-2023 роки

*Сформовано автором на основі [15]

Отже, обсяг виробленої продукції зростав до 2021 року включно, але після останніх подій він зменшився на 1 181 633,3 млн. грн, або на 21,57% у 2022 році. Таке зменшення обумовлено тим, що більшість виробничих підприємств тимчасово закрились або припинили власну діяльність. Бачимо що у звітному році обсяг виробленої продукції зріс на 478 139,7 млн. грн, або на 11,13%. Таким чином, підприємства змогли адаптуватися до змін зовнішнього та внутрішнього середовища. На нашу думку, обсяг виробленої продукції буде і далі зростати, оскільки пройдено самий важкий етап, а саме невизначеність. Також підприємствам зараз допомагає держава, доступом до

фінансів та релокацією бізнесу. Релокацію ми згадували раніше. Тому перейдемо до фінансів, а саме до короткого розгляду їх програм. Держава надає доступні кредити під 5-7-9% для бізнесу. Ця програма забезпечує підприємства дешевими обіговими коштами. Дані гроші будуть використані для ведення безперебійної діяльності та розвитку самої компанії. Також зараз держава надає велику кількість грантів, та компенсує збитки, які завдані внаслідок агресії росії. Це усе буде сприяти відновленню виробничого сектору до показників 2021 року та його зростанню у майбутньому.

Після загального дослідження обсягу виробленої продукції у виробничій сфері – перейдемо до більш детального, а саме у розрізі областей. Для аналізу ми обрали десять найбільших регіонів за кількістю виробничих підприємств у 2023 році і систематизували це в табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Десять регіонів України: обсяг виробленої продукції у виробничій сфері
за 2019-2023 роки, млн. грн.

Регіон	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення 2023/2022
м. Київ	857919,3	834326,6	1172065,7	1254974,4	1270153,9	15179,5
Дніпропетровськ	561660,4	518397,7	808239,2	572894,2	642962,5	70068,3
Київська	211769,3	266753,7	325475,4	267409,7	369457,4	102047,7
Одеська	126085,6	153491,4	199684,6	123150,5	156339,1	33188,6
Львівська	186255,5	190344,4	235115,5	263324,2	299588,1	36263,8
Харківська	201676,9	210706,3	233313,6	138246,7	180759,1	42512,4
Полтавська	199095,7	210643,3	262215,7	183388,1	196063,8	12675,7
Вінницька	134911,1	131825,0	179101,7	166845,7	206922,6	40076,9
Миколаївська	76792,4	77733,6	98245,6	56922,3	74083,3	17160,9
Кіровоградська	65923,8	70909,1	92849,9	87824,8	97456,9	9632,1

*Сформовано автором на основі [15]

Отже, обсяг виробленої продукції у всіх регіонах в 2021 році був на піку. Найбільший приріст у 2021/2020 роках простежується в м. Київ на 337 739,1 млн. грн. Підприємства до повномасштабного вторгнення непогано розвивались – переплюнули показники 2019 року. Але вже у 2022 році тенденція змінилась, і зазнали втрат майже усі регіони з вище зазначених, крім

Львівської області та м. Києва. Перший не постраждав, оскільки далеко від лінії фронту і основний прихисток для людей зі всієї України, а другий – економічний центр країни, найбільша кількість виробничих підприємств та найкраще реагує на зміни. З табл. 2.6 бачимо, що найбільше зазнали втрат регіони, які знаходяться найближче до агресора: Харківська, Миколаївська, Одеська, Полтавська та Дніпропетровська область. У звітному році усі області демонструють збільшення обсягу виробленої продукції, а деякі взагалі перевершили довоєнний показник. Це означає, що підприємства адаптувалися до змін і нарощують назад власні виробничі потужності.

Для кращого сприйняття, за даними табл. 2.6 побудуємо рис. 2.12, на якому зобразимо вироблену продукцію за регіонами у 2023 році.

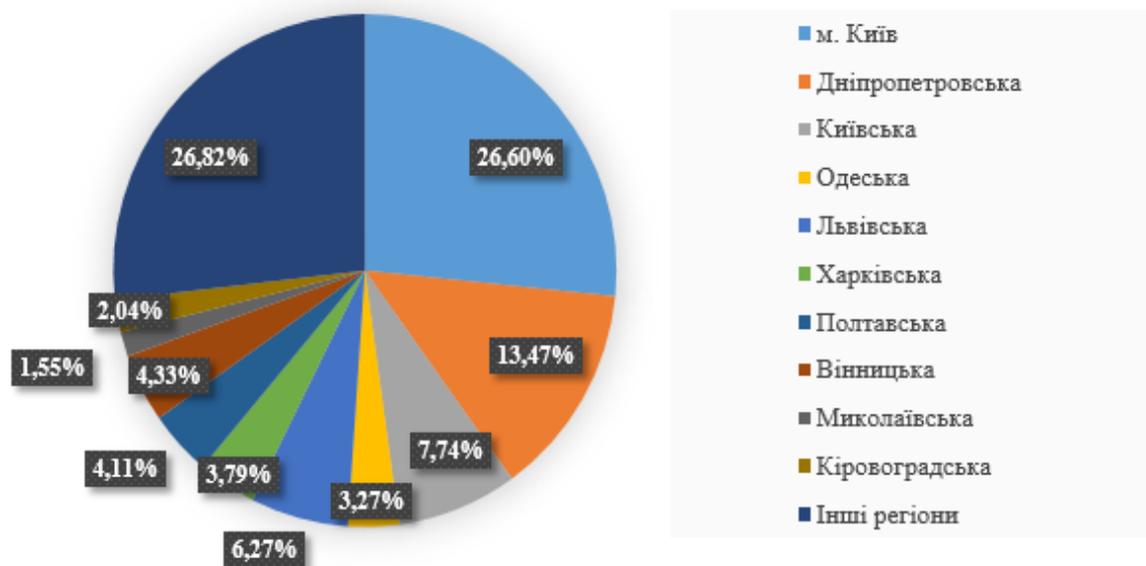

Рис. 2.12. Структура виробленої продукції за регіонами у 2023 році, %

*Сформовано автором на основі [15]

Отже, найбільший вклад в обсяг виробленої продукції має м. Київ, аж 26,60%. Це більше від Дніпропетровської області (другого місця) на 13,13%.

Перейдемо до аналізу прибутку до оподаткування. Дане дослідження дозволить дізнатися, чи суттєво знизилися фінансові результати в умовах економічної нестабільності. Як вплинула інфляція на підприємства в перший рік повномасштабної війни? Це важливо оскільки, від цього залежить податкова база країни та подальший розвиток виробничого сектору.

На рис. 2.13 зобразимо динаміку прибутку до оподаткування у виробничій сфері України загалом за 2019-2023 роки.

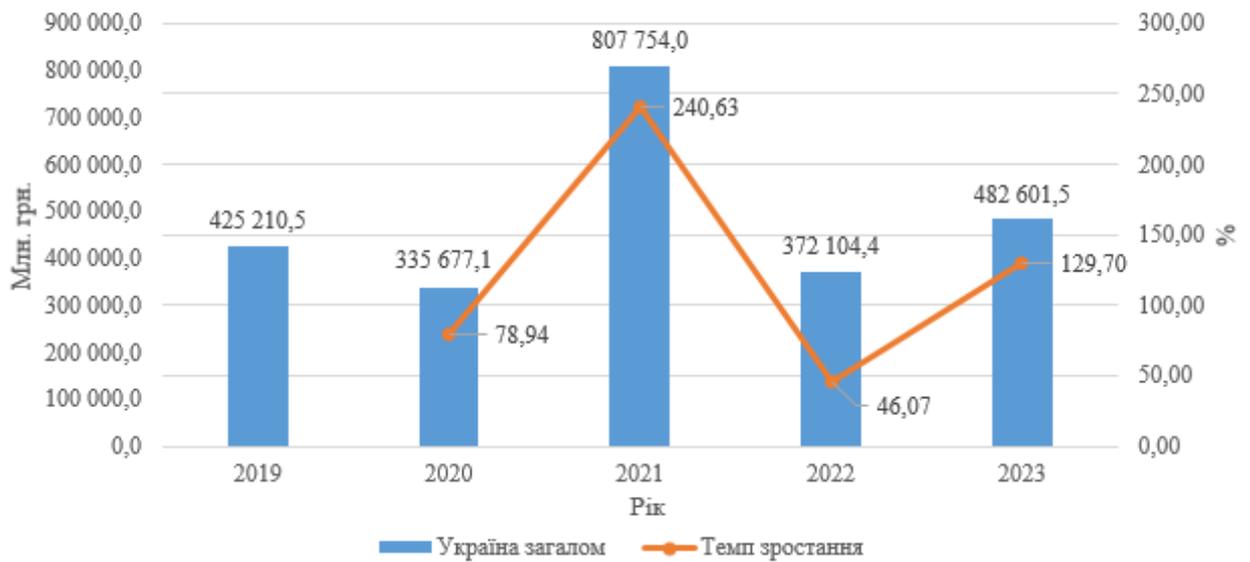

Рис. 2.13. Динаміка прибутку до оподаткування у виробничій сфері України загалом за 2019-2023 роки

*Сформовано автором на основі [15]

Отже, прибуток до оподаткування за аналізований період є нестабільним, то зростає, то спадає. Причиною таких змін є пандемія коронавірусу у 2020 році, та повномасштабне вторгнення у 2022 році. Підприємства виробничої сфери переживають важкі часи. Зниження експорту у 2020 році, призвело до того, що прибуток до оподаткування зменшився на 89 533,4 млн. грн, або на 21,06%. В наступному році ситуація в країні нормалізувалася, але в 2022 році настали важкі часи. Інфляція сильно вдарила по всім, а особливо по виробничим підприємствам. Тепер на ту саму суму менше виробляється продукції. Як наслідок прибуток до оподаткування зменшився на 435 649,6 млн. грн, або на 53,93%. Зменшення даного показника, означає, що менше коштів направляється у державу для фінансування різних програм. Добре, що нам допомагають міжнародні партнери фінансами. Завдяки цим коштам Україна фінансує програми, які підтримують підприємства. Наприклад, ті самі кредити під відсоткову ставку 5-7-9%. Також ці кошти дозволили стабілізувати економіку в країні. Як наслідок у 2023 році

прибуток до оподаткування збільшився на 110 497,1 млн. грн, або на 29,70%. На нашу думку, в наступних роках прибуток до оподаткування буде зростати, оскільки виробничі підприємства будуть нарощувати виробництво.

Після загального дослідження прибутку до оподаткування у виробничій сфері – перейдемо до більш детального, а саме у розрізі областей. Для аналізу ми обрали десять найбільших регіонів за кількістю виробничих підприємств у 2023 році і систематизували це в табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Десять регіонів України: прибуток до оподаткування у виробничій сфері за 2019-2023 роки, млн. грн.

Регіон	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення 2023/2022
м. Київ	94475,7	59317,3	113711	101001	153734	52733,5
Дніпропетровськ	65409,2	53976,8	189132	30519	52055,1	21536,1
Київська	23795,3	22619,7	45947	30426,2	48524,8	18098,6
Одеська	8267,4	7436,4	19528,8	11114,3	14934,6	3820,3
Львівська	11788,7	9471,3	21150,2	23023,4	24375,9	1352,5
Харківська	14477,5	18742,8	30819,9	8599,4	11938,6	3339,2
Полтавська	23751,3	28811,3	50502,6	21264,8	21158,8	-106
Вінницька	10997	9249,9	25955,7	15140,6	16341,8	1201,2
Миколаївська	7446,8	5697,9	14586,9	6783,2	7868,9	1085,7
Кіровоградська	6416,3	6829,4	15262,6	11850,5	9535,8	-2314,7

*Сформовано автором на основі [15]

Отже, прибуток до оподаткування у всіх регіонах в 2021 році був на піку. Найбільший приріст у 2021/2020 роках простежується в Дніпропетровській області на 135 154,9 млн. грн. У 2022 році найбільших втрат зазнали: Дніпропетровська область – на 158 612,7 млн. грн, Полтавська область – на 29 237,8 млн. грн. та Харківська область – на 22 220,5 млн. грн. У звітному році майже усі регіони демонструють збільшення прибутку до оподаткування. Тільки, у Полтавській та Кіровоградській області зменшення на 106 млн. грн. та 2 314,7 млн. грн. відповідно. Підприємства в процесі адаптації.

Для кращого сприйняття, за даними табл. 2.7 побудуємо рис. 2.14, на якому зобразимо прибуток до оподаткування за регіонами у 2023 році.

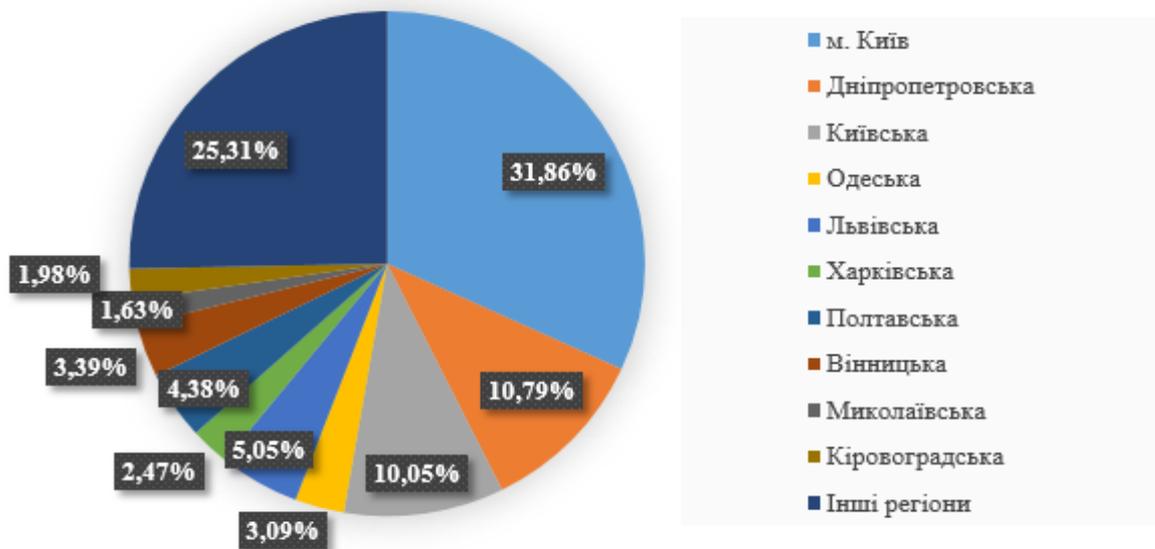

Рис. 2.14. Структура прибутку до оподаткування за регіонами у 2023 році, %

*Сформовано автором на основі [15]

Отже, найбільший вклад в прибуток до оподаткування має м. Київ, аж 31,86%. Це більше від Дніпропетровської області (другого місця) на 21,07%. Найменший вклад має Миколаївська область – 1,63%.

На рис. 2.15 зобразимо динаміку капітальних інвестицій у виробничій сфері України загалом за 2019-2023 роки.

Рис. 2.15. Динаміка капітальних інвестицій у виробничій сфері України загалом за 2019-2023 роки

*Сформовано автором на основі [15]

Отже, бачимо з рис. 2.15, що капітальні інвестиції у виробничій сфері мають нестабільну тенденцію, то зростають, то зменшуються. В час кризи підприємства зменшують інвестиції у розвиток, оскільки важко спрогнозувати ситуацію в країні. У 2023 році капітальні інвестиції збільшилися на 111 724,8 млн. грн, або на 58,95%. Виробничі підприємства знову почали розвиватися та розширюватися, і це в умовах економічної нестабільності. На нашу думку, дана тенденція буде продовжуватися і далі. Держава буде більше підтримувати виробничі підприємства, оскільки вони є основою економічного зростання та відновлення.

2.3. Ризики і загрози фінансово-господарській діяльності підприємств України в сучасних умовах

В сучасних умовах вести підприємницьку діяльність важко. Компанії стикаються з економічними загрозами. Наприклад, високий рівень інфляції. Підприємства втрачають своїх покупців, оскільки продукція дорожчає, а купівельна спроможність населення зменшується. Крім того, постійні витрати компанії весь час збільшуються – важче досягти точки беззбитковості.

На рис. 2.16 зобразимо індекс інфляції в Україні за 2019-2024 роки.

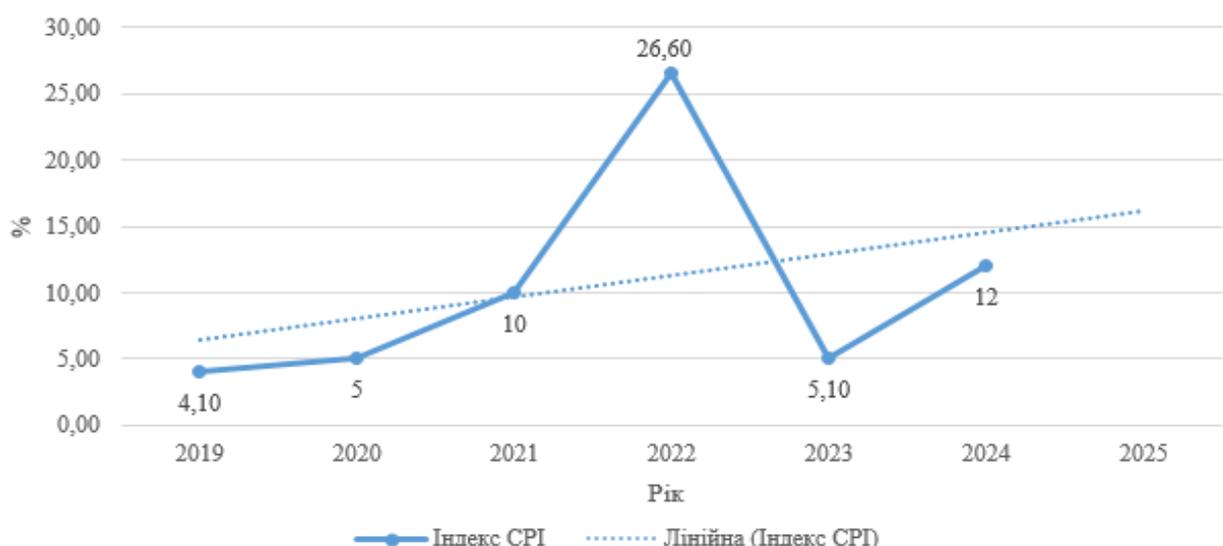

Рис. 2.16. Динаміка індексу інфляції в Україні за 2019-2024 роки

*Сформовано автором на основі [34]

Отже, ми знаємо, що рекомендований рівень інфляції становить 5%. За аналізований період дане значення було досягнуто у 2020 році – 5% та 2023 році – 5,1%. Цікаво є те, що найменша інфляція у 2019 році – 4,1%. Це не дивно, оскільки тоді не було повномасштабного вторгнення та пандемії коронавірусу. Тоді був найкращий час для підприємств: сировина не дорога, постійні витрати не зростали, доступні позикові кошти, купівельна спроможність населення на високому рівні, політична стабільність, ринки збуту розширюються та масові капітальні інвестиції. В 2022 році усього цього не було, а рівень інфляції становив рекордні 26,6%. Причиною такого погіршення – повномасштабне вторгнення. Підприємства в ті часи боролися за виживання. Їхня мета тоді була не прибуток, хоча це головна мета бізнесу, а збереження наявних потужностей та людей (працівників) з можливістю у майбутньому їх реалізувати для відновлення. Як раніше згадували в цей рік прибуток до оподаткування та обсяг виробленої продукції зменшився. Більшість підприємств не змогли адаптуватися до даних змін і закрились. Зараз ситуація краща ніж у 2022 році, але все рівно рівень інфляції становить 12%. Ми здійснили прогноз на те, чи зросте даний показник у 2025 році. Так він збільшиться. Тому підприємствам потрібно це врахувати в плануванні.

На рис. 2.17 зобразимо зміну облікової ставки НБУ за 2019-2024 роки.

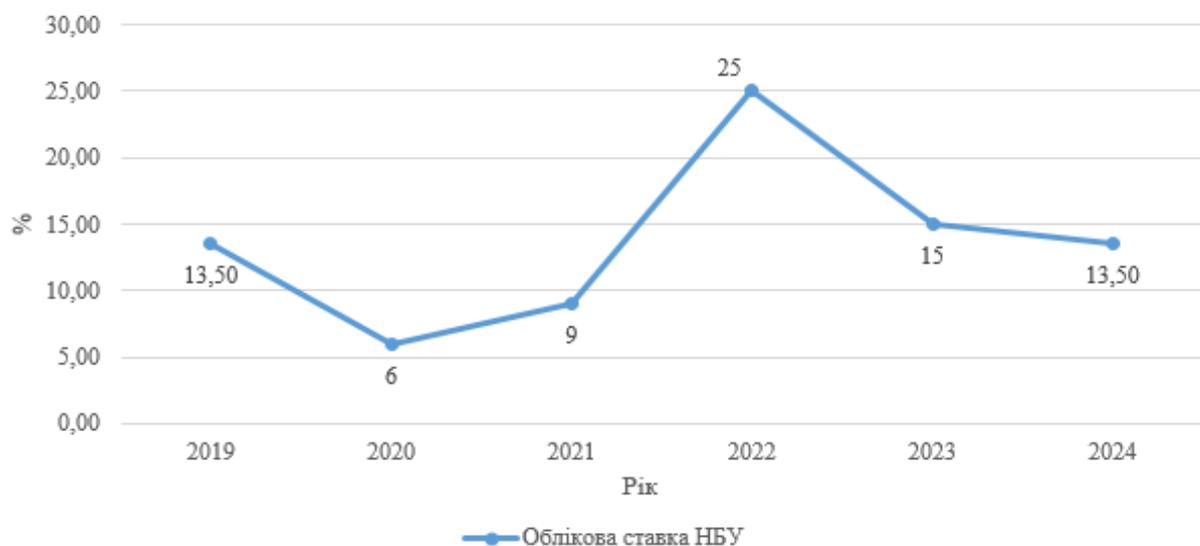

Рис. 2.17. Динаміка облікової ставки НБУ за 2019-2024 роки

*Сформовано автором на основі [34]

Отже, бачимо з рис. 2.17, що облікова ставка НБУ має нестабільну тенденцію, то зростає, то зменшується. Чим менший даний показник, тим дешевші є позикові кошти. Це означає, що найдешевші кредити були у 2020 році. Тоді було вигідно їх залучати для розвитку бізнесу, оскільки в результаті ти отримував більше (прибуток), ніж був винен по відсоткам. Було легко їх погасити і залишитися в плюсі.

Найбільше значення спостерігається у 2022 році – 25%. Це означає те, що кредити коштували дорого, десь 35-40% річних. Підприємства не могли собі дозволити такий фінансовий ресурс, оскільки витрати на його обслуговування перевищував потенційний прибуток. Одним словом, компанія загнала би себе в такі долги, з яких неможливо було б викарабкатись.

В наступних роках ситуація покращилась. Облікова ставка зменшилась до 15% у 2023 році, та до 13,5% у 2024 році. Кредитні ресурси стали дешевшими. Але потрібно врахувати наш прогноз щодо рівня інфляції. У 2025 році цей індекс може збільшитися, що призведе до збільшення облікової ставки.

На рис. 2.18 зобразимо середньорічний курс гривні щодо іноземних валют, а саме Євро та Долара США за 2019-2024 роки.

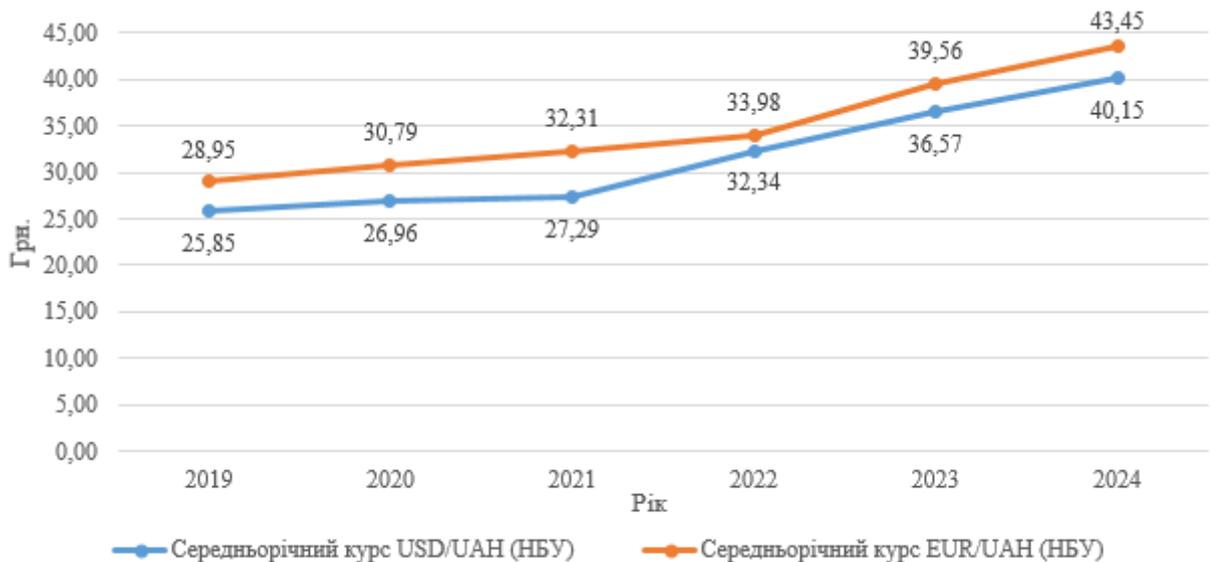

Рис. 2.18. Динаміка середньорічного курсу гривні щодо євро та долара США за 2019-2024 роки

*Сформовано автором на основі [37]

Отже, з кожним наступним роком гривня знецінюється (девальвація). За аналізований період національна валюта щодо євро та долара США ослабла на 14,5 грн. та 14,3 грн. відповідно, що становить 50,08% та 55,31%. Тому зараз потрібно бути особливо обережним з кредитами в іноземній валюті, оскільки в майбутньому це може призвести до суттєвого здорожчання позики.

На нашу думку, найбільша зараз загроза в Україні – енергетична. Кожен день країна-агресор бомбардує енергетичну інфраструктуру. Зараз взагалі запускає по 500 дронів за ніч. Наслідком цих дій є те, що стаються відключення і збої в енергопостачанні. Підприємства не можуть функціонувати стабільно – прибутки зменшуються.

Доцільно розглянути ціну на передачу електроенергії для підприємств. Як вплинули обстріли на формування тарифу? Це важливо, оскільки від цього залежить загальна ціна електроенергії.

На рис. 2.19 зобразимо ціну на передачу електроенергії для підприємств за 2021-2025 роки.

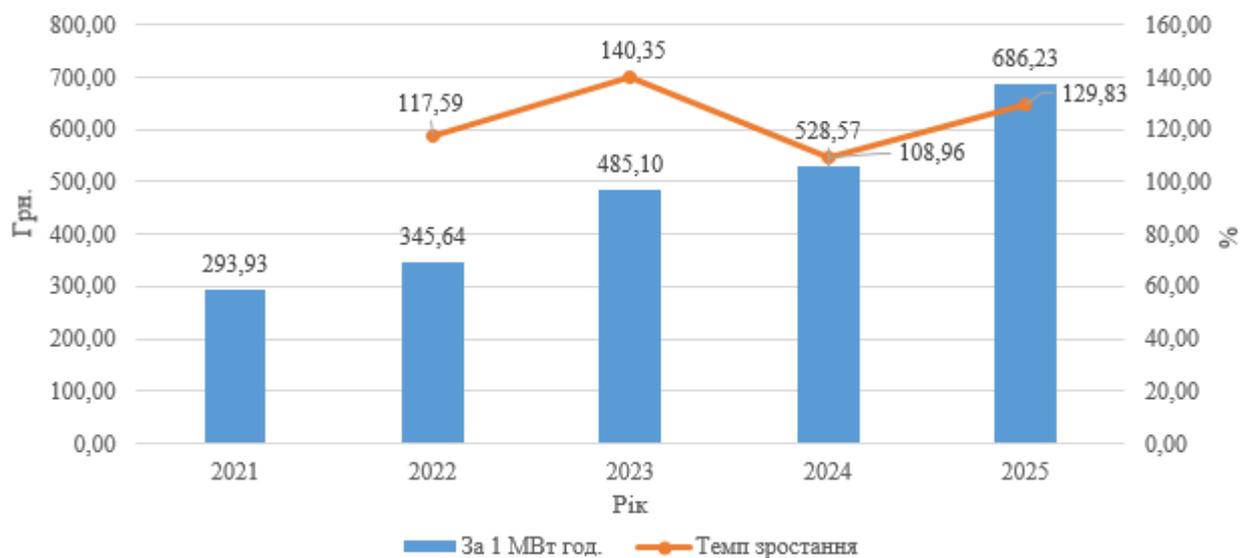

Рис. 2.19. Динаміка ціни на передачу електроенергії для підприємств за 2021-2025 роки

*Сформовано автором на основі [34]

Отже, з кожним наступним роком ціна на передачу електроенергії зростає. У 2023 році простежується найбільше зростання на 139,46 грн, або на

40,35%. Це пов'язано з тим, що країна-агресор масово почала знищувати енергетичну інфраструктуру. За весь аналізований період даний тариф збільшився на 392,10 грн, або у 2,33 рази. Це велика зміна, яка суттєво впливає на прибутки підприємств.

Наприклад, підприємство використовує у день 75 МВт*год електроенергії. В 2021 році воно заплатить – 22 044,75 грн, а у 2025 році – 51 467,25 грн. Різниця складає 29 422,5 грн. Це тільки передача не сама електроенергія. Підприємству потрібно використовувати даний ресурс розумно, оскільки ці витрати суттєво заважатимуть його подальшому розвитку. Крім збільшення тарифу, треба враховувати і те, що може відбутися відключення – збій в енергопостачанні. Енергетична криза зачіпає усі сфера, а виробничу – найбільше.

Отже, основними виробничими галузями в Україні є сільське господарство, переробна промисловість та будівництво. Вони складають приблизно 93% від загальної кількості виробничих підприємств. Це не дивно, оскільки Україна є аграрною країною, тому сільське господарство має такий великий відсоток, близько 37% за весь аналізований період.

За час війни будівнича галузь не мала такого сильного розвитку, причиною цього є ризики, а саме: руйнування, обстріли, безпека працівників та нестача фінансування. Будівельна галузь отримає великий поштовх, коли закінчиться війна і країна почне відбудовувати зруйновану інфраструктуру, підприємства та соціальні установи. На нашу думку, будівництво перевищить за розвитком сільське господарство.

Найменшою групою серед виробничих підприємств є добувна промисловість, близько 1,3% за весь аналізований період. Україна втрачає великі кошти через те, що ця галузь не розвивається і ніхто не ініціює її оновлення. Країна продає необроблену (дешеву) сировину, хоча могла збудувати сучасні заводи для їх переробки. Як результат відбувається збільшення доданої вартості, плюс з'являються додаткові робочі місця. Моя

рекомендація: Україні потрібно переглянути підхід до цієї галузі її розвитку. Ресурси є, а людей, які цим займаються, нема.

Центральна та південна частина України найкраще спеціалізується в аграрному секторі. Дніпропетровська область наразі є лідером за загальною кількістю підприємств групи А (сільське господарство), а саме 3 837. Полтавський регіон займає 6 місце.

Центральна та східна частина України найкраще спеціалізується у сфері добування корисних копалин. Місто Київ наразі є лідером за загальною кількістю підприємств групи В (добувна промисловість), а саме 274. Полтавський регіон займає 6 місце.

Україна багата на корисні копалини, особливо у східних регіонах. Полтавська область посідає такі високі місця через те, що тут великі поклади нафти та природного газу. Коли ми переможемо у війні, дана галузь збільшиться за обсягами. В цьому нам допоможуть інвестори з Європи та Північної Америки, оскільки вони зацікавлені в наших ресурсах.

Релокація бізнесу дозволяє перемістити потужності підприємства в більш безпечні регіони, без втрати робочих місць та з можливістю далі розвивати власну справу. Найпопулярнішим шляхом переїзду є напрям з м. Київ до Київської області. Як зазначалось раніше, підприємства не будуть їхати з Харківської області до Львівської області, вони будуть обирати для релокації ближчі, сусідні регіони.

Значні обсяги переміщень з Донецької області до Дніпропетровської області – 290 підприємств, та з Харківської області до Дніпропетровської області – 256 підприємств. Ситуація в цих регіонах залишається нестабільною, тому підприємствам потрібно змінити власну дислокацію на більш безпечні території. Такі зміни дозволять компаніям вести діяльність у безпечніших умовах.

Капітальні інвестиції у виробничій сфері мають нестабільну тенденцію, В час кризи підприємства зменшують інвестиції у розвиток, оскільки важко спрогнозувати ситуацію в країні. Виробничі підприємства у 2023 році знову

почали розвиватися та розширюватися, і це в умовах економічної нестабільності. На нашу думку, дана тенденція буде продовжуватися і далі.

Розглянули ризики та загрози, які постають перед підприємствами в сучасних умовах. Компанії стикаються з економічними загрозами. Наприклад, високий рівень інфляції. Підприємства втрачають своїх покупців, оскільки продукція дорожчає, а купівельна спроможність населення зменшується. Крім того, постійні витрати компанії весь час збільшуються – важче досягти точки безбитковості. Зараз ситуація краща ніж у 2022 році, але все рівно рівень інфляції становить 12%. Ми здійснили прогноз на те, чи зросте даний показник у 2025 році. Так він збільшиться. Тому підприємствам потрібно це врахувати в плануванні своєї майбутньої діяльності.

На нашу думку, найбільша зараз загроза в Україні – енергетична. Кожен день країна-агресор бомбардує енергетичну інфраструктуру. Зараз взагалі запускає по 500 дронів за ніч. Наслідком цих дій є те, що стаються відключення і збої в енергопостачанні. Підприємства не можуть функціонувати стабільно – прибутки зменшуються. Енергетична криза зачіпає усі сфера, а виробничу – найбільше.

РОЗДІЛ 3
НАПРЯМИ ФІНАНСОВОЇ РЕСТРУКТИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА
НА ПРИКЛАДІ АТ «КОХАВИНСЬКА ПАПЕРОВА ФАБРИКА»

3.1. Діагностика фінансової стійкості та ймовірності банкрутства АТ «Кохавинська паперова фабрика»

Фінансова стійкість – це ситуація, коли ефективно використовуються і розподіляються фінансові ресурси, що сприяє стабільному розвитку підприємства за рахунок збільшення прибутку та капіталу. При цьому компанія є кредитоспроможною та платоспроможною.

Дослідимо тип фінансової стійкості цього підприємства і схематично зобразимо результати в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Тип фінансового стану

АТ «Кохавинська паперова фабрика» за 2021-2023 роки, тис. грн.

Показник	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Відхилення (+,-) 2022/2021		Відхилення (+,-) 2023/2022	
				У сумі, тис. грн	Темп зроста ння, %	У сумі, тис. грн	Темп зроста ння, %
1	2	3	4	5	6	7	8
Загальна величина запасів	64 140	88 706	140 652	24 566	138,30	51 946	158,56
Наявність власних коштів	-227 462	-561 106	-514 125	-333 644	246,68	46 981	91,63
Наявність власних та довгострокових позикових коштів	82 950	47 075	-387 418	-35 875	56,75	-434 493	-822,98
Наявність загальних коштів	84 899	47 075	-387 418	-37 824	55,45	-434 493	-822,98
ФВ=В-Зп	-291602	-649 812	-654 777	-358 210	222,84	-4 965	100,76
ФВД=ВД-Зп	18 810	-41 631	-528 070	-60 441	-221,32	-486 439	1268,45
ФЗК=ЗК-Зп	20 759	-41 631	-528 070	-62 390	-200,54	-486 439	1268,45

Продовження табл. 3.1

1	2	3	4	5	6	7	8
Трикомпонентний показник фінансової стійкості $S(\Phi) =$	{0,1,1}	{0,0,0}	{0,0,0}	-	-	-	-

*Сформовано автором на основі [54]

Отже, наявних власних коштів не існує на підприємстві, бо за аналізований період необоротні активи перевищують власний капітал. Ситуація нормалізується тоді, коли додаються довгострокові позикові кошти до наявних власних, але з роками їх теж не вистачає. Робочий капітал зменшується, оскільки АТ «Кохавинська паперова фабрика» скорочує питому вагу довгострокових позикових коштів в сукупному капіталу. Наявні загальні кошти мають ідентичні значення у 2022-2023 роках з робочим капіталом, бо підприємство перестає використовувати короткострокові кредити банку.

На рис. 3.1 зобразимо загальні запаси та наявні їх джерела фінансування АТ «Кохавинська паперова фабрика» за 2021-2023 роки.

Рис. 3.1 Динаміка загальних запасів та наявних їх джерел фінансувань АТ «Кохавинська паперова фабрика» за 2021-2023 роки

*Сформовано автором на основі [54]

Отже, з рис. 3.1 випливає, що підприємство у 2021 році зуміло покрити загальну величину запасів робочим капіталом, маючи при цьому надлишок цього ресурса у розмірі 18 810 тис. грн, але у 2022-2023 роках цих коштів не вистачило, величина дефіциту 41 631 тис. грн. і 528 070 тис. грн. відповідно. Як наслідок трикомпонентний показник у 2021 році дорівнює $\{0,1,1\}$ – нормальний фінансовий стан, а у 2022-2023 роки – $\{0,0,0\}$, це вже кризовий стан. Щоб повернутися до нормального фінансового стану 2021 року, який є найбільш бажаним для підприємства з точки зору фінансового менеджменту, АТ «Кохавинська паперова фабрика» потрібно змінити політику щодо позикового капіталу. Останніми роками питома вага довгострокових зобов'язань зменшується, а поточних навпаки збільшується. Потрібно повернутися до довгострокових відносин з кредиторами як у 2021 році. Ця стратегія спрямує до покращення фінансової стійкості та стабільності підприємства.

Платоспроможність – здатність підприємства повністю і вчасно погашати свої зобов'язання перед кредиторами, що забезпечує безперебійну роботу та свідчить про його фінансову стійкість. Без ліквідності неможливо досягти платоспроможності, розглянемо його залежність на рис. 3.2.

Рис. 3.2 Взаємозв'язок між ліквідністю, його показниками та платоспроможністю підприємства

*Сформовано автором

Ліквідність є ключовим поняттям у фінансовому аналізі, яке визначається як здатність підприємства швидко конвертувати свої активи в готівку. Оцінка ліквідності передбачає достатності поточних активів по відношенню до поточних зобов'язань, що є важливим для оцінки фінансового стану організації. Високий рівень ліквідності гарантує, що підприємство може реагувати на несподівані витрати або можливості, таким чином зберігаючи операційну стабільність.

Ліквідність балансу – це стан, коли активи об'єднані по групам, а саме за терміном їх перетворення у грошову форму, переважають у вартісній оцінці пасиви, які згруповані, але вже по терміну їх погашенню. Наприклад, чи достатньо на підприємстві (A1) грошових коштів для погашення (П1) поточних зобов'язань. Але кожна група активів та пасивів порівнюється відповідно тільки з однаковим терміном перетворення та погашення, тобто (A2) дебіторська заборгованість не може порівнюватися з (П3) довгостроковими зобов'язаннями.

Щоб визначити ліквідність балансу підприємства, потрібно порівняти підсумки зазначених груп за активом та пасивом. Баланс є абсолютно ліквідним, коли виконується наступне співвідношення: $A1 \geq П1$; $A2 \geq П2$; $A3 \geq П3$; $A4 \leq П4$. Чим більше перевищення, тим кращий фінансовий стан підприємства.

У додатку табл. С.1 систематизовано інформацію про баланс ліквідності АТ «Кохавинська паперова фабрика» за 2021-2023 роки.

Отже, за досліджуваній період баланс АТ «Кохавинська паперова фабрика» є не ліквідним. Проблемою цьому є те, що майже усі групи активів, крім (A4) повинні бути більшими відповідним пасивам. За 2021-2023 роки (A1) грошові кошти не перевищували (П1) поточні зобов'язання. Це є негативним явищем, бо підприємство не в змозі покрити короткострокові зобов'язання найбільш ліквідним ресурсом, а саме грошима.

За 2021-2022 роки (A2) дебіторська заборгованість перевищувала (П2) короткострокові кредити, але їх надлишок зменшувався з 77 527 тис. грн. до

22 920 тис. грн. У 2023 році ситуація значно погіршилась, що надлишок перетворився у дефіцит і становить 455 591 тис. грн. Якщо зіставити першу та другу групу активів та пасивів можна оцінити поточну ліквідність. У 2021 році АТ «Кохавинська паперова фабрика» була поточно ліквідна, бо сума активів (А1) та (А2) перевищувала суму пасивів (П1) та (П2) на 17 487 тис. грн. Але в 2022-2023 роки ситуація погіршилась з цією ліквідністю. Особливо у звітному році, пасиви перевищують активи на 530 103 тис. грн. Загалом АТ «Кохавинська паперова фабрика» не спроможна покрити короткострокові зобов'язання власними найліквіднішими активами. Це несе загрозу для операційної діяльності підприємства.

За 2021-2022 роки (П3) довгострокові зобов'язання перевищували (А3) виробничі запаси на 244 949 тис. грн. та 516 403 тис. грн. відповідно. Ситуація у 2023 році покращилась, бо ця група (А3) активів вже покриває (П3) пасиви і надлишок становить 15 978 тис. грн. Після аналізу третьої групи активів та пасивів, можна зробити висновок, що у 2023 році спостерігається покращення перспективної ліквідності. Це позитивно впливає на фінансову стійкість підприємства. Але є проблема, що за 2021-2023 роки група активів (А4) перевищує у вартісній оцінці групу пасивів (П4).

Детальну картину надасть аналіз коефіцієнтів ліквідності та платоспроможності цього підприємства. Зобразимо їх у табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Показники ліквідності та платоспроможності
АТ «Кохавинська паперова фабрика» за 2021-2023 роки

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	5	6
				56,75	-822,98
1	2	3	4	5	6
1. Показники ліквідності					
1.1. Власний оборотний капітал, тис. грн.	82 950	47 075	-387 418	56,75	-822,98
1.2. Загальний коефіцієнт ліквідності (покриття), грн/грн.	2,25	1,24	0,38	55,12	30,62
1.3. Коефіцієнт швидкої ліквідності, грн/грн.	1,26	0,77	0,15	61,28	19,44
1.4. Коефіцієнт абсолютної ліквідності, грн/грн.	0,04	0,13	0,03	285,87	22,76

Продовження табл. 3.2

1	2	3	4	5	6
2. Показники платоспроможності					
2.1. Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами, грн/грн.	0,55	0,19	-1,64	34,67	-851,36
2.2. Коефіцієнт загальної платоспроможності, грн/грн.	2,64	2,08	2,33	78,71	112,14
2.3. Коефіцієнт фінансового лівериджу, грн/грн.	0,50	0,70	0,13	139,38	18,13
2.4. Коефіцієнт відновлення (втрати) платоспроможності, грн/грн.	0,61	0,37	-0,03	60,13	-6,87

*Сформовано автором на основі [54]

Власний оборотний капітал має тенденцію до зменшення. У 2021 році він становив 82 950 тис. грн. у 2022 році – 47 075 тис. грн, а у 2023 році – (-387 418) тис. грн. Причина цьому – різке збільшення поточних зобов'язань з 197 655 тис. грн. у 2022 році до 623 991 тис. грн. у 2023 році. Підприємство не може покрити оборотними активами поточну заборгованість у 2023 році.

На рис. 3.3 зобразимо значення коефіцієнтів загальної, швидкої та абсолютної ліквідності за аналізований період.

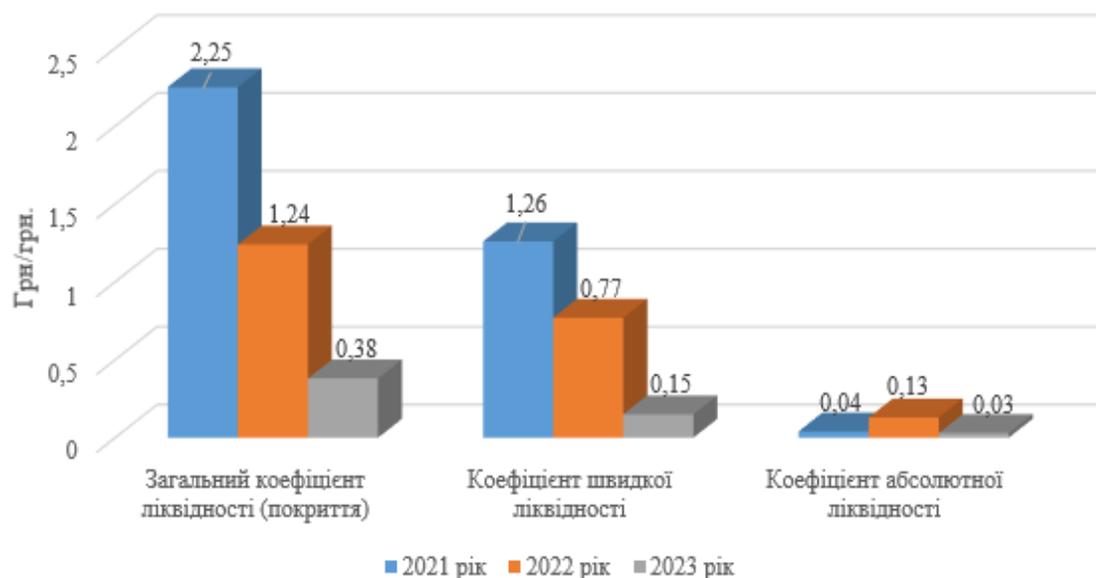

Рис. 3.3 Динаміка коефіцієнтів загальної, швидкої та абсолютної ліквідності за 2021-2023 роки

*Сформовано автором на основі [54]

Загальна ліквідність має тенденцію до зменшення. У 2021 році він становив 2,25 грн/грн, у 2022 році – 1,24 грн/грн (зменшився на 44,88%), а у 2023 році – 0,38 грн/грн (зменшився на 69,38%). Підприємство з кожним наступним роком все гірше покриває короткострокові борги, бо на 1 грн. поточних зобов'язань припадає менше 2 грн. поточних активів, це у 2022 році, а у 2023 році менше 1 грн. – критичне значення.

Швидка ліквідність має схожу тенденцію з попереднім показником – зменшення. У 2021 році він становив 1,26 грн/грн, у 2022 році – 0,77 грн/грн (зменшився на 38,72%), а у 2023 році – 0,15 грн/грн (зменшився на 80,56%). Підприємство за 2022-2023 роки не зможе наявними коштами (A1) та (A2) погасити потрібну частину своїх зобов'язань, термін сплати яких настане найближчим часом.

Абсолютна ліквідність демонструє нестабільну динаміку. У 2021 році він становив 0,04 грн/грн, у 2022 році – 0,13 грн/грн (збільшився на 185,87%), а у 2023 році – 0,03 грн/грн (зменшився на 77,24%). Підприємству не вистачає найліквіднішого ресурсу (грошових коштів), щоб вчасно погасити потрібну частину своїх зобов'язань, термін сплати яких настане сьогодні, тобто негайно. Даний показник є найважливішим з групи ліквідності і його дотримання є головною метою компанії.

Перейдемо до аналізу другої і заключної групи з табл. 3.2, а саме платоспроможності. Коефіцієнт забезпеченості має спадну тенденцію, що цілком очікувано, оскільки власний оборотний капітал зменшується, а у звітному році його взагалі немає в наявності. У 2021 році він становив 0,55 грн/грн, у 2022 році – 0,19 грн/грн, а у 2023 році – (-1,64) грн/грн. Підприємство у 2021 році здатне власним оборотним капіталом забезпечити оборотні активи, оскільки задовільняється нормативне значення не менше 0,5. В наступні роки цього ресурса не вистачатиме для покриття потрібної частини активів, термін реалізації яких до 1 року.

На рис. 3.4 зобразимо значення коефіцієнтів фінансового лівериджу та загальної платоспроможності за аналізований період.

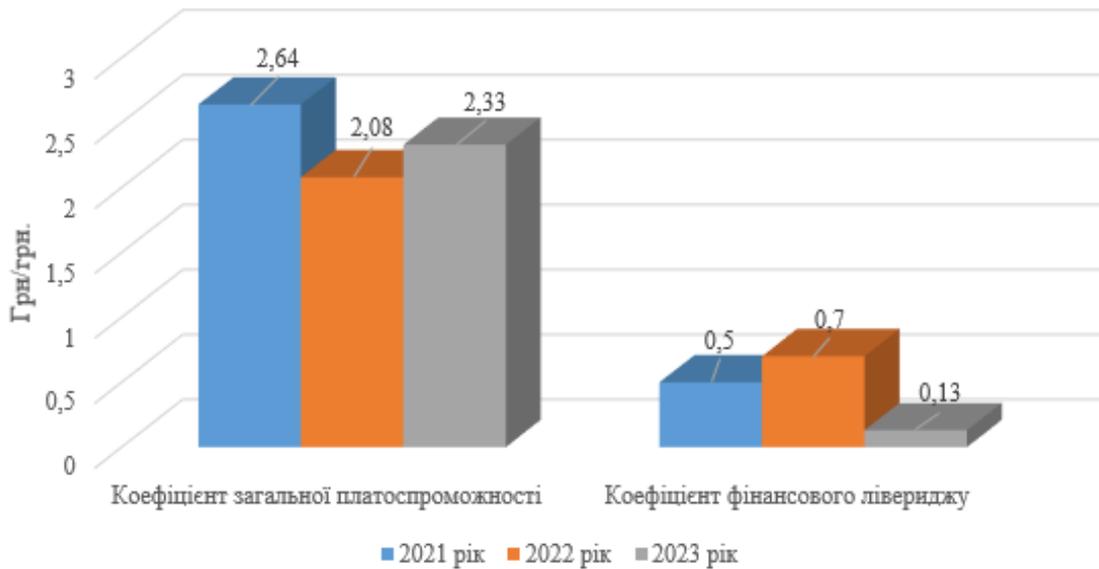

Рис. 3.4 Динаміка коефіцієнтів фінансового лівериджу та загальної платоспроможності за 2021-2023 роки

*Сформовано автором на основі [54]

Загальна платоспроможність демонструє нестабільну динаміку. У 2021 році він становив 2,64 грн/грн, у 2022 році – 2,08 грн/грн (зменшився на 21,29%), а у 2023 році – 2,33 грн/грн (збільшився на 12,14%). Позитивне для підприємства є те, що за усі роки це значення дорівнює більше одиниці. Тому АТ «Кохавинська паперова фабрика» є платоспроможним – здатне покрити усі зобов’язання наявними активами.

Фінансовий ліверидж, то зменшується, то збільшується. У 2021 році він становив 0,50 грн/грн, у 2022 році – 0,70 грн/грн (збільшився на 39,38%), а у 2023 році – 0,13 грн/грн (зменшився на 81,87%). Зменшення цього коефіцієнта у звітному році позитивно вплине на довгострокову діяльність цього підприємства, оскільки АТ «Кохавинська паперова фабрика» може функціонувати тривалий час, бути платоспроможним.

Відновлення платоспроможності демонструє тенденцію до зменшення. У 2021 році він становив 0,61 грн/грн, у 2022 році – 0,37 грн/грн, а у 2023 році – (-0,03) грн/грн. Підприємство немає можливості протягом пів року відновити свою платоспроможність, бо значення не перевищують одиницю. Це якщо компанія втратить платоспроможність.

3.2. Напрямки фінансової реструктуризації підприємства та їх оцінка

У підприємства спостерігається перспективна та поточна ліквідність, але в різні роки. Також є проблема, що за 2021-2023 роки група активів (А4) перевищує у вартісній оцінці групу пасивів (П4). Власний капітал не в змозі покрити необоротні активи. Тому і не досягнуто абсолютної ліквідності балансу підприємства.

З кожним наступним роком погіршується стан з ліквідністю та платоспроможністю на АТ «Кохавинська паперова фабрика». Найкраще це прослідковується в загальній ліквідності. Підприємство не здатне покрити поточні зобов'язання: запасами, дебіторською заборгованістю та грошовими коштами, це серйозно вплине на операційну діяльність. Також у підприємства можуть виникнути проблеми з отриманням кредиту.

Треба скористатися фінансовою реструктуризацією, щоб покращити фінансовий стан АТ «Кохавинська паперова фабрика».

На рис. 3.5 зобразимо, які існують основні напрями фінансової реструктуризації.

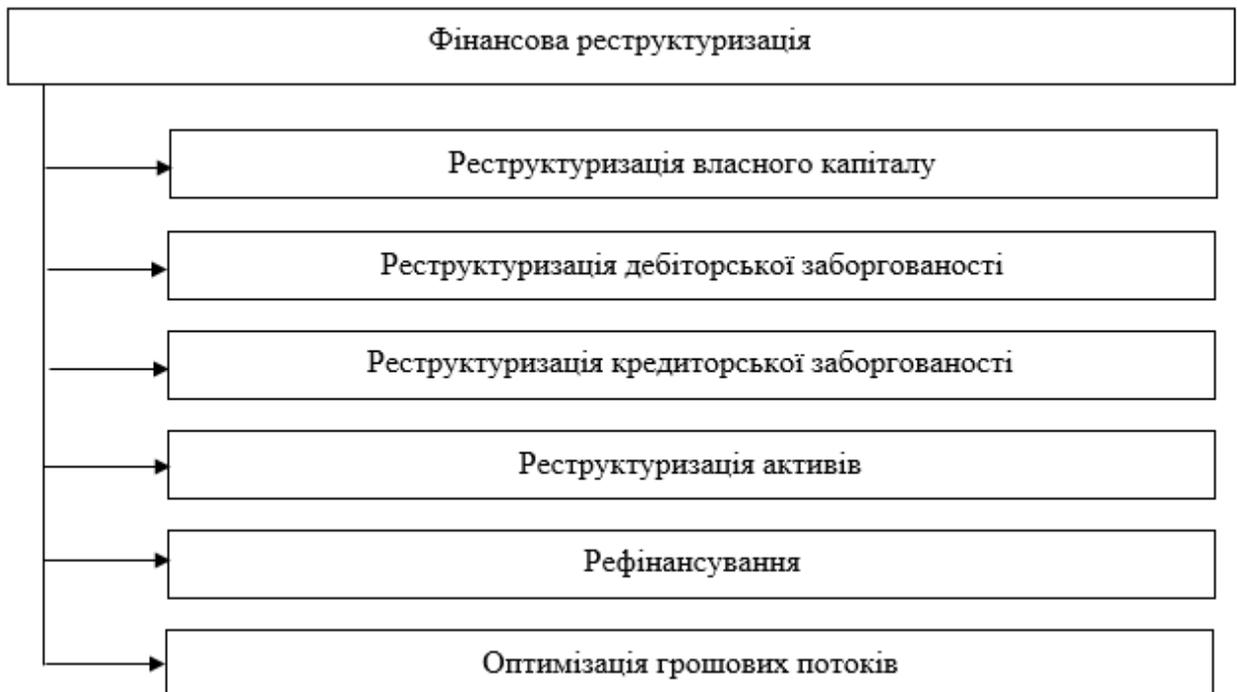

Рис. 3.5. Основні напрями фінансової реструктуризації

*Сформовано автором

Отже, згадавши основні напрями фінансової реструктуризації, можна зробити висновок, що всі вони підходять для даного підприємства, але найбільш влучні є реструктуризація кредиторської заборгованості та активів. АТ «Кохавинська паперова фабрика» має проблеми з позиковим капіталом та запасами. Перейдемо до більш влучних, а саме до їх аналізу.

На рис. 3.6 зобразимо детально реструктуризацію кредиторської заборгованості.

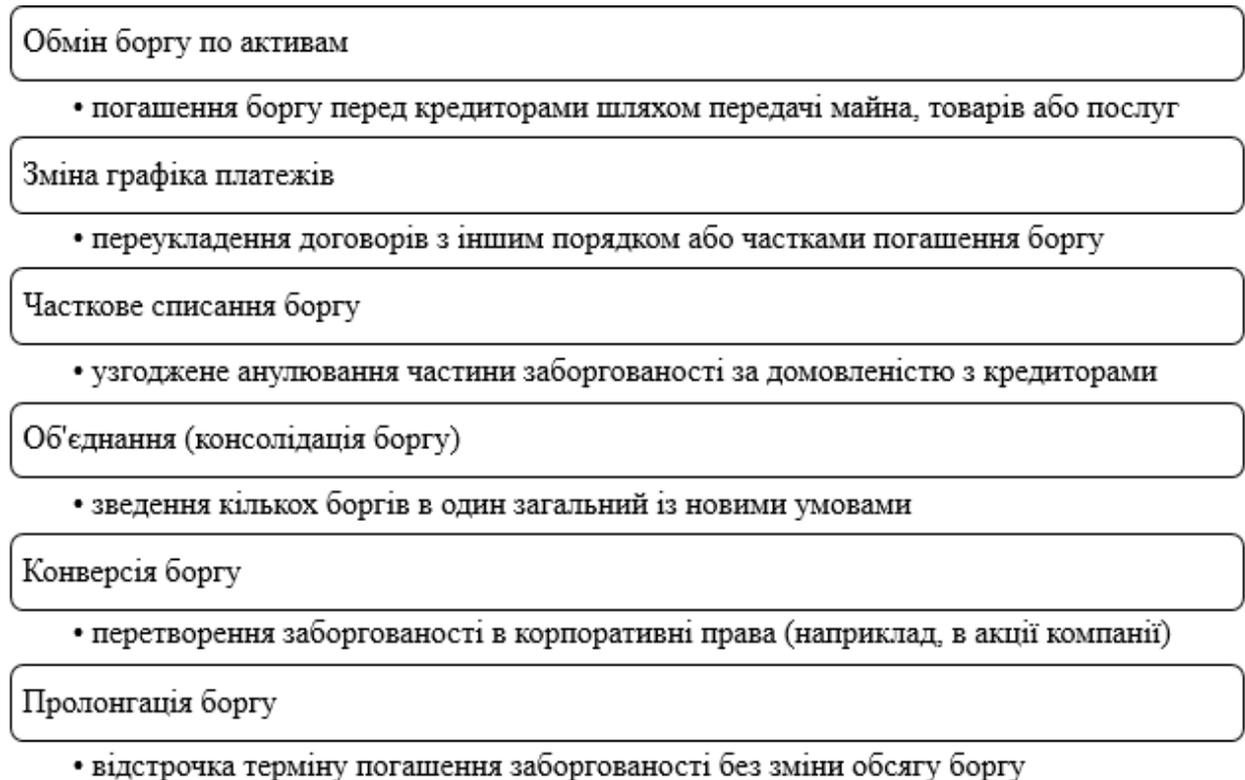

Рис. 3.6. Форми реструктуризації кредиторської заборгованості

*Сформовано автором

Узгодження та перегляд умов платежу є основними стратегіями реструктуризації кредиторської заборгованості, що дозволяє підприємствам коригувати свої фінансові зобов'язання, щоб вони краще відповідали поточному грошовому потоку та фінансовому становищу. Цей процес передбачає обговорення між боржником і кредитором щодо зміни існуючих умов платежу, наприклад, зменшення суми платежу або продовження періоду погашення. Наприклад, кредитори можуть домовитися про реструктуризацію боргу у співпраці з позичальником за умови досягнення взаємної згоди обох

сторін. Цей підхід приносить користь обом сторонам, запобігаючи дефолтам і зберігаючи постійні ділові відносини.

Подовження термінів платежів і відстрочення платежів є життєво важливими інструментами для підприємств, які прагнуть покращити графік грошових потоків і уникнути неплатоспроможності. Ця форма реструктуризації дозволяє підприємствам відстрочувати свої платіжні зобов'язання, не розриваючи боргову угоду, часто через офіційні угоди, у яких визначаються нові терміни погашення та графіки виплат.

Як раніше згадувалось, АТ «Кохавинська паперова фабрика» потрібно змінити політику щодо позикового капіталу. Останніми роками питома вага довгострокових зобов'язань зменшується, а поточних навпаки збільшується. Потрібно повернутися до довгостроких відносин з кредиторами як у 2021 році. Ця стратегія спрямує до покращення фінансової стійкості та стабільності підприємства. Останній інструмент допоможе у цьому, а саме подовження термінів кредитів. Зменшиться короткостороковий тягар на підприємство.

На рис. 3.7 зобразимо детально реструктуризацію активів.

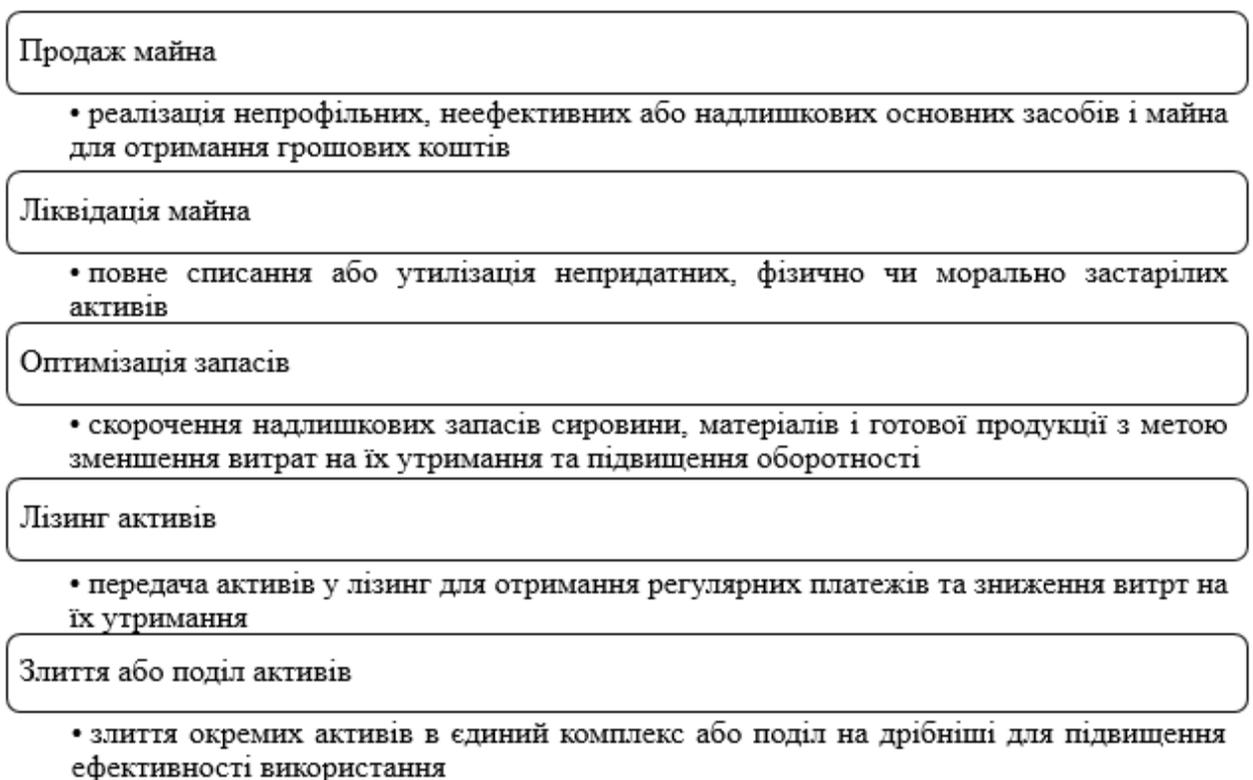

Рис. 3.7. Форми реструктуризації активів

*Сформовано автором

Однією з основних форм реструктуризації активів є їх продаж і відчуження, що передбачає стратегічне розпорядження певними активами для покращення фінансового стану та ефективності діяльності. Цей процес часто включає збут частин основних засобів, таких як машини чи нерухомість, а також надлишкових запасів сировини та готової продукції. Роблячи це, підприємства можуть зменшити витрати на утримання та ліквідувати неефективні підрозділи.

Продаж активів зазвичай потребує ретельної оцінки та аналізу ринку. Це робиться для того, щоб гарантувати максимізацію прибутків, при цьому зберегти операційну стабільність. Отже, продаж майна є ефективним інструментом для підприємств, які прагнуть оптимізувати свою базу активів і зміцнити своє фінансове становище.

Як раніше згадувалось, АТ «Кохавинська паперова фабрика» з 2022 року не в змозі покрити запаси усіма наявними ресурсами. Трикомпонентний показник у 2022-2023 роки – {0,0,0}, це вже кризовий стан. І що саме цікаве, запаси зростають, і збільшується вартість їх забезпечення. Вони зросли з 2022 року по 2023 рік на 51 946 тис. грн.

Дослідимо, яка величина запасів є надлишковою. Спочатку проаналізуємо структуру собівартості продукції цього підприємства, яку реалізували, представлена в табл. 3.3

Таблиця 3.3

Структура собівартості продукції, яку реалізували у 2023 році

Стаття витрат	Витрати на виготовлену продукцію, тис.грн.	Значення, %	Собівартість реалізованої продукції, тис.грн.
Сировина і матеріали	695 552	39	339 857,70
Енергоресурси		38,82	338 289,13
Зарплата персоналу з нарахуваннями	128 656	11,41	99 430,16
Амортизація	57 262	5,75	50 107,23
Інші витрати	59 845	5,02	43 745,79
Разом	941 315	100	871 430

*Сформовано автором на основі [54]

Отже, найбільшу частину в собівартості продукції у 2023 році займає сировина та матеріали – 339 857,7 тис. грн, або 39% від загальної вартості. Це не дивно, оскільки підприємство працює у виробничій сфері. На другому місці енергоресурси – 338 289,13 тис. грн, або 38,82% від загальної вартості. Такий великий відсоток пов'язаний з їх подорожчанням. Причина, країна-терорист бомбардує енергетичну інфраструктуру. Ми раніше згадували (у підпункті 2.3), що з кожним наступним роком ціна на передачу електроенергії зростає. У 2023 році простежується найбільше зростання на 139,46 грн, або на 40,35%.

Даних з табл. 3.3 не достатньо для розрахунку нормативів оборотних коштів в запасах. Тому в табл. 3.4 систематизували інформацію про етапи операційного циклу АТ «Кохавинська паперова фабрика».

Таблиця 3.4

Етапи операційного циклу

Середнє значення тривалості періодів, днів	
Формування транспортних запасів	8
Формування підготовчих запасів	2
Формування поточних запасів	15
Формування страхових запасів	5
Формування транспортних партій готової продукції	3
Оформлення платіжної документації	1

*Сформовано автором на основі [54]

Тепер на основі табл. 3.3 та табл. 3.4 можемо розрахувати норматив коштів (оборотних) в запасах. Результати розрахунків систематизовано в табл. 3.5.

Таблиця 3.5

Норматив коштів (оборотних) в запасах у 2023 році

Показник	Од. виміру	Значення
1	2	3
Норматив для формування виробничих запасів		
Q _o	Тис. грн/добу	931,12
N _{вз}	Тис. грн	27 933,6
Норматив для формування запасів незавершеного виробництва		
Q _o	Тис. грн/добу	2 387,48
N _{нв}	Тис. грн	71 624,38

Продовження табл. 3.5

1	2	3
Норматив для формування запасів готової продукції		
Q ₀	Тис. грн/добу	2 387,48
N _{гп}	Тис. грн.	9 549,92
Разом		
Сукупний норматив	Тис. грн.	109 108

*Сформовано автором на основі [54]

Отже, за даним нормативом у 2023 році спостерігається надлишок у розмірі 31 544 тис. грн. Це велика сума, яку треба оптимізувати, скоротити, оскільки це зайві витрати для підприємства. Ось чому потрібно використати захід реструктуризації активів, а саме оптимізацію запасів.

3.3. Ризики впровадження реструктуризаційних заходів та шляхи їх мінімізації

Завдяки оптимізації запасів та пролонгації боргу можна покращити тип фінансового стану АТ «Кохавинська паперова фабрика». Ці заходи фінансової реструктуризації зараз особливо необхідні, оскільки в часи економічної нестабільності підприємства зазнають високого тиску як від зовнішніх, так і від внутрішніх загроз.

Оптимізуємо запаси, зменшимо їх кількість на 22,43%. Таке скорочення не зашкодить підприємству, його операційної діяльності, а навпаки допоможе підвищити оборотність ресурсів. А в результаті – покращити фінансовий стан.

Загалом поточних зобов'язань у 2023 році – 623 991 тис. грн. Підприємство домовляється з кредиторами за продовження даних позик у розмірі 486 713 тис. грн, або 78% від загальної суми. Банки, які надали ці ресурси погодяться на пролонгацію, щоб не втратити такого клієнта. Це підприємство виготовляє паперові вироби, а саме: туалетний папір, картон, рушники паперові та серветки. Їх продукція займає 34% вітчизняного ринку – це третина усієї паперової галузі.

Акціонерне товариство «Кохавинська паперова фабрика» – це одне з найбільших паперових підприємств України, що має визнання навіть поза її межами. Основним матеріалом для виробництва є макулатура, потужність переробки 135 тонн вторинної сировини щодня. Сировину компанія закуповує в Україні, Румунії, Словачії, Молдови та Польщі.

АТ «Кохавинська паперова фабрика» є прибутковим підприємством. Ставка відсотка податку на прибуток залишалася не змінною, а саме 18%. У 2021 році чистий фінрезультат становив 59 999 тис. грн, у 2022 році зменшився до 49 939 тис. грн, але у 2023 році збільшився до 137 043 тис. грн. Завжди буде податок на прибуток сплачуватися і зменшувати фінансовий результат. Але бачимо, що у звітному році результат збільшився на 87 104 тис. грн. Банки, в яких брало це підприємство кредити, бачать таке зростання, тому вони не захочуть втрачати такого клієнта.

Порівняємо тип фінансової стійкості цього підприємства до і після заходів реструктуризації. Тобто 2023 рік з прогнозованим 2024 роком. Схематично зобразимо результати в табл. 3.6.

Таблиця 3.6

Тип фінансового стану до і після фінансової реструктуризації

АТ «Кохавинська паперова фабрика», тис. грн.

Показник	До (2023 рік)	Після (2024 рік)	Відхилення (+,-) 2024/2023	
			У сумі, тис. грн	Темп зростання, %
1	2	3	4	5
Загальна величина запасів	140 652	109 108	-31 544	77,57
Наявність власних коштів	-514 125	-514 125	0	100,00
Наявність власних та довгострокових позикових коштів	-387 418	99 295	486 713	-25,63
Наявність загальних коштів	-387 418	99 295	486 713	-25,63
ФВ=В-Зп	-654 777	-623 233	31 544	95,18
ФВД=ВД-Зп	-528 070	-9 813	518 257	1,86
ФЗК=ЗК-Зп	-528 070	-9 813	518 257	1,86

1	2	3	4	5
Трикомпонентний показник фінансової стійкості $S(\Phi) =$	{0,0,0}	{0,0,0}	-	-

*Сформовано автором на основі [54]

На рис. 3.8 зобразимо загальні запаси та наявні їх джерела фінансування АТ «Кохавинська паперова фабрика» до і після заходів реструктуризації.

Рис. 3.8 Зміна запасів та наявних їх джерел фінансувань АТ «Кохавинська паперова фабрика» до і після заходів реструктуризації

*Сформовано автором на основі [54]

Отже, ситуація на підприємстві з фінансовою стійкістю значно покращилась після заходів реструктуризації. Завдяки оптимізації запасів та пролонгації боргу. У прогнозованому 2024 році підприємство не зуміло покрити загальну величину запасів робочим капіталом, але маючи дефіцит цього ресурса лише у розмірі 9 813 тис. грн, а не 528 070 тис. грн. Загалом, трикомпонентний показник не змінився з {0,0,0} – кризовий фінансовий стан у 2023 році, а залишився таким самим і у 2024 році. Але ці заходи повернули політику щодо позикового капіталу. Питома вага довгострокових зобов'язань

збільшилась, а поточних навпаки зменшилась. Підприємство у майбутньому повернеться до нормального фінансового стану 2021 року, який є найбільш бажаним для підприємства з точки зору фінансового менеджменту. Потрібно для цього і далі залишати таку стратегію з кредиторами, збільшити власний капітал та ефективно використовувати запаси. В результаті усього цього підприємство буде фінансово стійким та стабільним.

Щоб перейти до оптимізації запасів потрібно спочатку дізнатися, яка була ситуація до того.

На рис. 3.9 зобразимо загальну динаміку оборотних активів його структури за 2021-2023 роки.

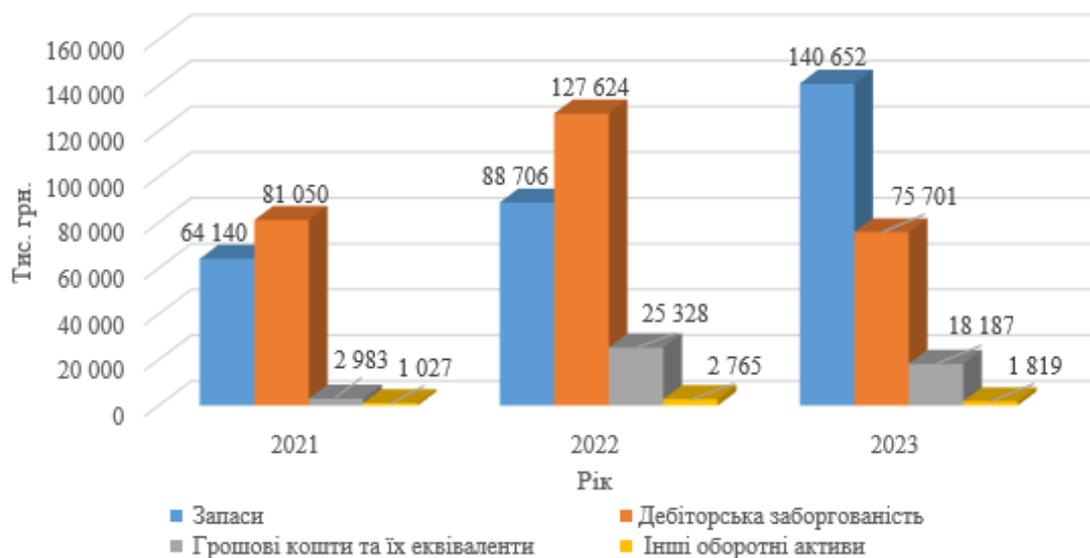

Рис. 3.9 Динаміка оборотних активів його структури АТ «Кохавинська паперова фабрика» за 2021-2023 роки

*Сформовано автором на основі [54]

Отже, бачимо з рис. 3.8, більшу частину оборотних активів займають запаси та дебіторська заборгованість. Запаси збільшилися у 2022 році порівняно з базовим роком на 24 566 тис. грн, і на 51 946 тис. грн. у 2023 році порівняно з попереднім роком. В наслідок невизначеності в країні виникає потреба в створенні великих об'ємів запасів.

Це все, звісно, добре, але потрібно розглянути конкретніше структуру запасів до і після реструктуризації. Зобразимо їх в табл. 3.7.

Таблиця 3.7

Структура запасів АТ «Кохавинська паперова фабрика»
за 2021-2023 роки та після реструктуризації у 2024 році, тис. грн.

Найменування статей	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення 2024/2023
Виробничі запаси	50 489	78 497	121 272	94 214	-27 058
Незавершене виробництво	2 451	1 535	3 222	2 354	-868
Готова продукція	10 993	8 647	16 154	12 537	-3 617
Товари	207	27	4	3	-1
Загалом запаси	64 140	88 706	140 652	109 108	-31 544

*Сформовано автором на основі [54]

Отже, найбільшу частину в цій структурі займають виробничі запаси за всі аналізовані роки. Тому ми бачимо, тут найбільше зменшення (оптимізацію) у розмірі 27 058 тис. грн. Загалом запаси скоротилися на 31 544 тис. грн.

Перейдемо до детального аналізу запасів. Важливо оцінити яка ситуація була до реструктуризації, зобразимо в табл. 3.8.

Таблиця 3.8

Ефективність використання запасів

АТ «Кохавинська паперова фабрика» за 2021-2023 роки

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Темп зростання, %	
				2022/2021	2023/2022
Коефіцієнт оборотності товарно-матеріальних запасів по виручці від реалізації	10,59	12,81	9,98	120,90	77,93
Коефіцієнт оборотності виробничих запасів	12,81	15,18	11,46	118,46	75,70
Коефіцієнт оборотності готової продукції	82,79	99,68	92,31	120,40	92,60

*Сформовано автором на основі [54]

Перший показник, а саме оборотність товарно-матеріальних запасів демонструє нестабільну динаміку. У 2021 році він становив 10,59 об/рік, у 2022 році – 12,81 об/рік, а у 2023 році – 9,98 об/рік. У 2023 році даний показник має найменше значення в порівнянні з 2021 та 2022 роками. Підприємство

отримує менше виручки від реалізації в інвестовані запаси з кожним роком. Треба запровадити політику щодо оптимізації запасів.

Другий показник, а саме оборотність виробничих запасів має схожу тенденцію з попереднім показником. У 2021 році він становив 12,81 об/рік, у 2022 році – 15,18 об/рік, а у 2023 році – 11,46 об/рік. Це має негативний вплив на АТ «Кохавинська паперова фабрика», бо виробничі запаси зберігаються на складах довше, і таким чином зменшується виручка від їх реалізації.

Третій показник, а саме оборотність готової продукції у 2021 році становить 82,79 об/рік, у 2022 році – 99,68 об/рік, а у 2023 році – 92,31 об/рік. Найкращим роком, коли підприємство ефективно використовувала виручку від реалізації продукції є 2022 рік.

Для кращого сприйняття коефіцієнтів, побудуємо рис. 3.10 за даними табл. 3.8, на якому зобразимо їх динаміку за 2021-2023 роки.

Рис. 3.10 Динаміка коефіцієнтів оборотності запасів АТ «Кохавинська паперова фабрика за 2021-2023 роки

*Сформовано автором на основі [54]

Загалом запаси є «хворими» статтями балансу. Підприємству треба покращити ситуацію із припасами, оптимізувати їх величину.

Тепер оцінимо запаси до і після реструктуризації, зобразимо в табл. 3.9.

Ефективність використання запасів

АТ «Кохавинська паперова фабрика» до і після реструктуризації

Показник	Од. виміру	До (2023 рік)	Після (2024 рік)	Відхилення 2024/2023	
				Абсолютне (+,-)	Темп зростання, %
Коефіцієнт оборотності товарно-матеріальних запасів по виручці від реалізації	Об/рік	9,98	9,73	-0,25	97,45
Коефіцієнт оборотності виробничих запасів	Об/рік	11,46	11,27	-0,19	98,37
Коефіцієнт оборотності готової продукції	Об/рік	92,31	84,66	-7,65	91,72
Тривалість обороту загалом запасів	Днів	36,57	37,53	0,96	102,61
Тривалість обороту виробничих запасів	Днів	31,85	32,38	0,53	101,66
Тривалість обороту готової продукції	Днів	3,95	4,31	0,36	109,03

*Сформовано автором на основі [54]

Отже, якщо виручка від реалізації зросте з 1 144 692 тис. грн. у 2023 році до 1 214 552 тис. грн. у 2024 році, то усі коефіцієнти не зростуть, мінімальне зниження відбудеться. Збільшення виручки відбудеться, оскільки ринок стабілізується і підприємство краще буде управляти запасами. А чому коефіцієнти не зросли, ми ж знизили (оптимізували) запаси? Один рік мало для таких змін, оскільки запаси зменшаться тільки в кінці року, а не на початку. Але вже в перспективі, в том самому 2025 році, дані коефіцієнти будуть мати більший приріст. Підприємство отримуватиме більше виручки від реалізації в інвестовані запаси з кожним роком.

Отже, підприємство у 2021 році зуміло покрити загальну величину запасів робочим капіталом, маючи при цьому надлишок цього ресурса у розмірі 18 810 тис. грн, але у 2022-2023 роках цих коштів не вистачило,

величина дефіциту 41 631 тис. грн. і 528 070 тис. грн. відповідно. Як наслідок трикомпонентний показник у 2021 році дорівнює $\{0,1,1\}$ – нормальний фінансовий стан, а у 2022-2023 роки – $\{0,0,0\}$, це вже кризовий стан.

Як раніше згадувалось, АТ «Кохавинська паперова фабрика» потрібно змінити політику щодо позикового капіталу. Останніми роками питома вага довгострокових зобов'язань зменшується, а поточних навпаки збільшується. Потрібно повернутися до довгостроких відносин з кредиторами як у 2021 році. Ця стратегія спрямує до покращення фінансової стійкості та стабільності підприємства. Останній інструмент допоможе у цьому, а саме подовження термінів кредитів (пролонгація). Зменшиться короткостроковий тягар на підприємство.

Як раніше згадувалось, АТ «Кохавинська паперова фабрика» з 2022 року не в змозі покрити запаси усіма наявними ресурсами. Трикомпонентний показник у 2022-2023 роки – $\{0,0,0\}$, це вже кризовий стан. І що саме цікаве, запаси зростають, і збільшується вартість їх забезпечення. Вони зросли з 2022 року по 2023 рік на 51 946 тис. грн. Хоча потрібно їх величину залишити або зменшити для покращення фінансового стану.

Завдяки оптимізації запасів та пролонгації боргу. У прогнозованому 2024 році підприємство не зуміло покрити загальну величину запасів робочим капіталом, але маючи дефіцит цього ресурса лише у розмірі 9 813 тис. грн, а не 528 070 тис. грн. Загалом, трикомпонентний показник не змінився з $\{0,0,0\}$ – кризовий фінансовий стан у 2023 році, а залишився таким самим і у 2024 році. Підприємство у майбутньому повернеться до нормального фінансового стану 2021 року. Потрібно для цього і далі залишати таку стратегію з кредиторами, збільшити власний капітал та ефективно використовувати запаси.

Коефіцієнти оборотності запасів не покращились, мінімальне зниження. Один рік мало для таких змін, оскільки запаси зменшаться тільки в кінці року, а не на початку. Але вже в перспективі, в том самому 2025 році, дані коефіцієнти будуть мати приріст.

ВИСНОВКИ

Отже, фінансова реструктуризація підприємства є важливим інструментом антикризового управління, який дозволяє адаптувати бізнес до сучасних викликів та забезпечити його стійке функціонування в умовах економічної нестабільності. На основі аналізу наукових підходів і нормативно-правових актів можна стверджувати, що реструктуризація охоплює комплекс організаційних, фінансових, економічних та технічних заходів, спрямованих не лише на подолання кризових явищ, а й на підвищення ефективності діяльності, відновлення фінансової стійкості та створення передумов для подальшого розвитку підприємства. Визначення конкретних завдань реструктуризації дозволяє структурувати цей процес і спрямувати ресурси компанії на вирішення найбільш критичних проблем, що є запорукою її стабільного функціонування та конкурентоспроможності.

У підсумку, реструктуризація підприємства є складним, багаторівневим процесом, який охоплює не лише вибір виду чи форми змін, а й обґрунтування їх доцільності, проведення діагностики, розробку стратегії, бізнес-плану та реалізацію конкретних заходів. Важливою умовою успішності реструктуризації є дотримання визначених принципів, правильний вибір методів і інструментів, а також врахування особливостей кожної конкретної ситуації. Практика свідчить, що найбільшої ефективності досягають підприємства, які впроваджують комплексний підхід до оздоровлення, застосовуючи кілька видів реструктуризації одночасно. Це дозволяє не лише подолати кризові явища, а й закласти фундамент для сталого розвитку підприємства в умовах динамічного ринкового середовища.

Фінансова реструктуризація в умовах нестабільності є надзвичайно складним, але необхідним процесом для забезпечення стабільності та подальшого розвитку підприємств. Аналіз основних ризиків, загроз і можливостей дозволяє підприємствам обґрунтовано обирати стратегії та

інструменти реструктуризації, адаптовані до сучасних викликів. Важливим є не лише вчасне виявлення фінансових проблем і їх прогнозування, а й гнучкість у виборі джерел фінансування, підвищення ефективності операційної діяльності та активна взаємодія з міжнародними донорами й інвесторами. Саме комплексний підхід до фінансової реструктуризації забезпечить підприємствам можливість подолати кризові явища, зберегти платоспроможність і сформувати стійкі позиції на ринку в після кризовий період.

Проведений аналіз засвідчив, що виробничий сектор України суттєво постраждав від повномасштабного вторгнення, що призвело до скорочення кількості підприємств і працівників, особливо в східних та прифронтових регіонах. Незважаючи на це, у 2023 році спостерігається поступове відновлення економічної активності та збільшення кількості підприємств, зокрема в центральних і західних областях. Основу виробничого потенціалу країни продовжують формувати сільське господарство, переробна промисловість та будівництво, які займають найбільшу частку в структурі підприємств. Водночас, стратегічно важливим є розвиток енергетичного сектору, який демонструє позитивну динаміку завдяки державній підтримці. Суттєвим викликом для економіки залишається скорочення трудових ресурсів, що пов'язане з міграцією населення та зменшенням зайнятості у виробничій сфері. Ці фактори визначають необхідність адаптації бізнесу до нових умов, активного використання інструментів релокації та ошуку фінансування.

Виробничі підприємства України, незважаючи на економічну нестабільність, поступово адаптуються до нових умов господарювання. Релокація бізнесу залишається ефективним стратегічним інструментом для забезпечення безперервності діяльності та зниження ризиків, особливо для підприємств, які працюють у зоні бойових дій. Спостерігається поступове відновлення обсягів виробленої продукції, зростання прибутку до

оподаткування та активізація капітальних інвестицій, що свідчить про стабілізацію бізнес-середовища та посилення ролі державної підтримки.

Розглянуто основні ризики та загрози, з якими стикаються підприємства в сучасних умовах. Зокрема, компанії перебувають під тиском економічних чинників, таких як високий рівень інфляції. Зростання цін на продукцію призводить до втрати частини споживачів, оскільки купівельна спроможність населення знижується. Крім того, постійне підвищення витрат ускладнює досягнення точки безбитковості. Хоча ситуація в країні покращилася порівняно з 2022 роком, рівень інфляції залишається високим – 12%, і, за прогнозами, у 2025 році він може зрости. Відтак підприємствам варто врахувати це під час планування своєї подальшої діяльності.

На нашу думку, найбільш актуальною загрозою для бізнесу в Україні нині є енергетична. Щоденні атаки з боку країни-агресора на енергетичну інфраструктуру призводять до перебоїв в енергопостачанні. Такі дії спричиняють відключення електроенергії, що унеможливорює стабільну роботу підприємств і призводить до скорочення прибутків. Енергетична криза негативно впливає на всі сектори економіки, однак найбільших втрат зазнає саме виробнича сфера.

Отже, за результатами проведеного аналізу фінансового стану АТ «Кохавинська паперова фабрика» встановлено, що його стан протягом 2021-2023 років суттєво погіршився. Показники ліквідності мають стабільну тенденцію до зниження, а власний оборотний капітал у 2023 році набув від'ємного значення. Баланс підприємства залишається неліквідним, що створює загрозу безперервності операційної діяльності та посилює кризові явища у фінансовому менеджменті. Разом із тим підприємство зберігає загальну платоспроможність, оскільки обсяг активів перевищує суму зобов'язань. Це дає змогу за умови вчасного впровадження заходів фінансової реструктуризації стабілізувати ситуацію та відновити фінансову стійкість у середньостроковій перспективі.

АТ «Кохавинська паперова фабрика» має суттєві проблеми з управлінням кредиторською заборгованістю та надлишковими запасами, що негативно впливає на її фінансову стійкість. Найбільш доцільними напрямками фінансової реструктуризації для підприємства є реструктуризація кредиторської заборгованості шляхом подовження термінів погашення боргів, а також реструктуризація активів через оптимізацію запасів. Зменшення надлишкових запасів дозволить скоротити витрати на їх утримання, вивільнити оборотні кошти та знизити фінансове навантаження, що в комплексі забезпечить покращення фінансового стану підприємства та підвищить його стійкість в часи нестабільності.

Отже, впровадження заходів фінансової реструктуризації – зокрема оптимізація запасів та пролонгація боргових зобов'язань – дозволило покращити тип фінансової стійкості АТ «Кохавинська паперова фабрика» та знизити дефіцит робочого капіталу. Попри те, що в прогнозованому 2024 році коефіцієнти оборотності запасів демонструють незначне зниження, це є тимчасовим явищем, пов'язаним із поступовим вивільненням надлишкових запасів протягом року. Найбільший ефект від реструктуризаційних заходів очікується у 2025 році. Потрібно залишити таку стратегію з кредиторами, збільшити власний капітал та ефективно використовувати запаси. В результаті усього цього підприємство буде фінансово стійким та стабільним.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамова А. С., Духніч О. В. Основні причини банкрутства підприємств України та заходи по запобіганню їх неплатоспроможності. *Молодий вчений*. 2017. № 11. С. 1092-1095.
2. Ареф'єв С. О. Реструктуризація підприємства : підходи, сутність, складові. *Менеджер*. 2014. № 2. С. 129-134.
3. Ареф'єва О. В., Побережна З. М. Організаційно-економічне забезпечення антикризового управління бізнес-процесами при реалізації реінжинірингу діяльності підприємства. *Економічний вісник*. 2020. №4. С. 155-162.
4. Бабій О. М., Тимченко К. С. Принципи та методи реструктуризації підприємств виноробної промисловості. *Економічний простір*. 2021. №173. С. 18-25.
5. Бабій О. М., Тимченко К. С. Реструктуризація підприємств виноградно-виробничої промисловості: інноваційні підходи. *Вісник соціально економічних досліджень*. 2020. №1 (72). С. 137-152.
6. Белікова Т. В., Воробйова А. А. Еволюція законодавства про банкрутство в Україні. *Бізнесінформ*. 2021. № 4. С. 54-59.
7. Брюховецька Н. Ю., Булеєв І. П., Іваненко Л. В. Модель управління фінансовим потенціалом підприємства: функціональний підхід. *Бізнесінформ*. 2019. № 8. С. 129-135.
8. Буряк А. В, Заяць М. С. Фінансова реструктуризація як спосіб антикризового управління. *Економіка та суспільство*. 2024. № 62. С. 338-344.
9. Ватченко Б. С., Шаранов Р. С. Антикризове управління підприємством в умовах війни. *Економічний простір*. 2022. № 182. С. 38-43.
10. Вдовічен А., Шпатакова О. Фінансова реструктуризація в умовах воєнного стану. *Вісник Хмельницького національного університету, Серія: Економічні науки*. 2024. Т. 326, № 1. С. 227-232.

11. Гавкалова Н. Л. Реструктуризація як засіб фінансового оздоровлення підприємств. *Економіка і управління*. 2012. № 6. С. 14-17.
12. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. Дата оновлення 28.02.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 01.05.2025 р.)
13. Грицюк Е. О. Причини виникнення банкрутства в сучасних підприємствах. Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. *Економічні науки*. 2018. № 4 (72). С. 42-53.
14. Давиденко Н. М. Антикризове фінансове управління на підприємстві. Науковий вісник НУБіП України. Серія: *Економіка, аграрний менеджмент, бізнес*. 2016. Т. 1 (211). С. 76–80.
15. Державна служба статистики України URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 01.06.2025 р.)
16. Добрунік Т., Кузнецова О. Проблеми і напрямки розвитку аграрного сектору України в умовах економічної нестабільності. *Економіка та суспільство*. 2022. № 42. С. 45-54.
17. Єрмоленко О. А. Фінансова санація як спосіб запобігання банкрутству підприємств в умовах воєнного стану. *Економічний простір*. 2024. № 190. С. 114-117.
18. Зверук Л. А., Давиденко Н. М. Антикризове управління підприємством в умовах інноваційного розвитку. Міжнародний науковий журнал *Інтернаука*. 2017. № 1 (2). С. 69–75.
19. Ігнатюк А. І., Булкот О. В. Інвестиційні аспекти релокації бізнесу: концептуальні основи та особливості реалізації в Україні. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2023. № 1 (222). С. 63-68.
20. Інтернет-портал Дія. Бізнес: веб-сайт. URL: <https://business.diaa.gov.ua/> (дата звернення 03.06.2025 р.)
21. Калінеску Т. В. Обліково-фінансові механізми соціально-економічного розвитку суб'єктів господарювання. *Часопис економічних реформ*. 2021. № 1(41). С. 50–57.

22. Кодекс України з процедур банкрутства : Закон України від 18.10.2018 р. № 2597-VIII. Дата оновлення 04.04.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text> (дата звернення 02.05.2025 р.)
23. Косарева І. П. Характеристика сутності та поняття антикризового фінансового управління. Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. № 22. С. 412-417.
24. Крук О. М. Прогнозування вірогідності настання фінансової кризи на підприємстві. *Сталий розвиток економіки*. 2024. №1 (48). С. 159-164.
25. Купріна Н. М. Механізм регулювання підприємницької діяльності суб'єктів національної економіки на основі трансформаційних змін в сучасних ринкових умовах. *Економіка харчової промисловості*. 2021. Т. 13, № 4. С. 27-32.
26. Македон В. В., Валіков В. П., Бондар В. П. Організаційне забезпечення реструктуризації промислових підприємств. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2017. №1 (22). С. 45-59.
27. Марусяк Н. Л. Фінансовий механізм підприємства та напрями його удосконалення в сучасному економічному середовищі. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 94–97.
28. Мельник М. А. Оперативна реструктуризація підприємства в умовах невизначеності. *Вісник східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2024. № 1 (281). С. 28-34.
29. Механізм фінансування України від ЄС Ukraine Facility. URL: <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/> (дата звернення: 2.05.2025).
30. Михайленко, О. В. Створення бізнес-плану реструктуризації підприємства. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2021. Вип. 42. С. 24-29.
31. Михальчук Л. В., Куц В. А. Теоретичні підходи до виявлення сутності, проблем та наслідків банкрутства підприємств. *Економіка та суспільство*. 2022. № 37. С. 127-134.

32. Міністерство енергетики України URL: <https://www.mev.gov.ua/> (дата звернення 03.06.2025 р.)
33. Міністерство фінансів України URL: <https://mof.gov.ua/uk/> (дата звернення 01.06.2025 р.)
34. Мінфін URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/> (дата звернення 01.06.2025 р.)
35. Москальова Т. Д. Основні етапи процесу реструктуризації підприємства. Збірник тез доповідей студентів навчально-наукового інституту управління. Київ, 2023. С. 142-145.
36. Мостенська Т. Л., Юрій Е. О. Роль реструктуризації та санації в антикризовому управлінні. Ефективна економіка. 2019. № 2. [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7349>
37. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/> (дата звернення 01.06.2025 р.)
38. Онуфрієнко Н. Л. Модель процесу реструктуризації підприємства. Наукові тенденції та шляхи вирішення сучасних проблем: матеріали XXVI Міжнар. наук.-практ. конфер. (м. Ла-Рошель 4-7 липня 2023 року). Ла-Рошель: Міжнародна наукова група, 2023. С. 67-71.
39. Петрук Ю. В, Артеменко Л. П. Особливості стратегічного планування підприємства в умовах кризи. Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». 2022. № 22. С. 72-78.
40. Підмурняк О. О, Баюра Д. О. Організаційні зміни як головні складові у процесі організаційно-управлінської реструктуризації підприємств автомобільної галузі України. *Економіка та держава*. 2020. №5. С. 81-87.
41. Поддєрьогін А. М., Бабяк Н. Д., Білик М. Д. та ін. Фінансовий менеджмент. 2-ге вид., перероб. Київ: КНЕУ, 2017. 534 с. 22
42. Пойда-Носик Н. Н. Релокація бізнесу як безпековий захід в умовах війни. Безпекові аспекти управління організаціями в умовах війни та повоєнної відбудови держави: матеріали круглого столу (м. Львів, 12 травня

2023 року) / за заг. ред. В. С. Бліхара, Г. З. Леськів. Львів: ЛьвДУВС. 2023. 239 с.

43. Поліщук Р., Таушанжи Р. Принципи та методи реструктуризації промислових підприємств України. Підприємництво і торгівля: тенденції розвитку: матеріали VII Міжнародної наукової конфер. (м. Одеса 17 травня 2024 року). Одеса: Національний університет «Одеська політехніка», 2024. С. 147-151.

44. Про затвердження положення про реструктуризацію підприємств : Наказ Міністерства промислової політики України від 18.07.2008 р. № 460. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0718-08#Text> (дата звернення 02.05.2025 р.)

45. Про фінансову реструктуризацію : Закон України від 14.06.2016 р. № 1414-VIII. Дата оновлення 01.01.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-19#Text> (дата звернення 02.05.2025 р.)

46. Рудковська О. Л. Реструктуризація підприємства як один із шляхів виходу з кризового стану. Вісник Вінницького національного університету. 2012. № 4. С. 62-65.

47. Рудницька О. М., Шпак Н. З. Система управління капіталом підприємства. Економіка, планування і управління галузі. Львів: Видавництво Національний університет «Львівська політехніка». 2018. № 1. С. 257-259.

48. Савченко А. М. Аналіз показників балансу з метою попередження банкрутства суб'єкта господарювання. *Молодий вчений*. 2019. № 1. С. 501-505.

49. Савченко А. М., Фішер Н. В. Дослідження ймовірності настання банкрутства виробничого підприємства. *Бізнесінформ*. 2020. № 11. С.186-191.

50. Солоненко Ю. В., Панасюк П. І. Державна підтримка та стимулювання бізнесу України в умовах війни. Галицький економічний вісник. 2023. № 3 (82) С. 190-200.

51. Сподіна А. О. Фінансова стійкість підприємства: сутність та фактори впливу. *Міжнародний науковий журнал Інтернаука*. 2022. № 12. С. 24-31.
52. Старов І. Реструктуризація агропромислових підприємств як засіб адаптації до сучасних викликів. *Вісник Хмельницького національного університету, Серія: Економічні науки*. 2024. Т. 334, № 5. С. 527-532.
53. Феценко О. М. Специфіка та гармонізація розвитку підприємництва в Україні. *Вісник ЖДТУ*. 2017. № 1 (79). С. 100-106.
54. Фінансова звітність АТ «Кохавинська паперова фабрика». URL: <https://www.kpf.ua/dlya-akczioneriv-2/> (дата звернення 07.06.2025 р.)
55. Череп А. В. Управління санацією та банкрутством підприємств: практикум. 2-ге вид., допов. / А. В. Череп, В. З. Бугай, А. В. Горбунова, О. Г. Череп. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2025. 315 с.
56. Шмалій Л. В. Удосконалення системи антикризового управління підприємством. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2021. № 2 (36). С. 66-70.
57. Юрій Е. О., Луцик І. Б. Концептуальні підходи до визначення сутності та форм реструктуризації підприємств. *Науковий вісник Буковинського державного фінансово-економічного університету. Економічні науки*. 2014. Вип. 26. С. 118-128.
58. Opendatabot URL: <https://opendatabot.ua/> (дата звернення 01.06.2025 р.)
59. Ren Y., Xiao D. Restructuring cost and its prediction analysis. *Journal of Corporate Accounting & Finance*. 2024. № 35.1. P. 218-227.
60. Zavidna, L., Mykolaichuk, I. & Namliiev, Y. Business restructuring as a strategy for enterprise adaptation to changes in war conditions. *International Interdisciplinary Scientific Journal «Expert»*. 2024. № 1(3), P. 5-28. <https://doi.org/10.62034/2815-5300/2024-v1-i3-001> 18

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця А.1

Принципи реструктуризації виробничих підприємств

Принцип	Характеристика
Комплексність	У процесі проведення реструктуризації охоплюються усі сфери діяльності підприємства.
Адаптивність	Реструктуризація має сприяти підвищенню пристосовуваності підприємства до умов зовнішнього середовища, яке постійно змінюється.
Ітеративність	Наявність зворотного зв'язку, який носить інформаційний характер і сприяє координації управлінських дій при здійсненні реструктуризації підприємства.
Ефективність	Витрати, які пов'язані з проведенням реструктуризації, мають бути менші, ніж економічний ефект від реструктуризаційних перетворень.
Обґрунтованість	Потреби прийняття зваженого рішення про актуальність проведення реструктуризації з урахуванням існуючих обмежень та можливих сценаріїв розвитку.
Зниження опору змінам	Подолання або зниження опору змінам працівниками підприємства, впровадження заходів для підвищення зацікавленості в позитивних результатах проведення реструктуризації.
Системність	Процес реструктуризації підприємств повинен мати безперервний характер.
Інноваційність	Підприємство має впроваджувати використання нового обладнання та технологій, сучасних методів управління.
Послідовність	Відображає поєднання оперативної і стратегічної реструктуризації, їх нерозривний взаємозв'язок і взаємозумовленість.
Еластичності планування	Передбачає динамічну реакцію планів вжиття реструктуризаційних заходів на зміни внутрішніх і зовнішніх факторів.
Дотримання законності	Усі вжиті в рамках реструктуризації заходи повинні повністю відповідати вимогам чинного законодавства.

Додаток Б

Таблиця Б.1

Кількість діючих підприємств за регіонами та в Україні загалом за 2019-2023 роки

Регіон	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення 2023/2019	Абсолютне відхилення 2023/2021	Абсолютне відхилення 2023/2022
Вінницька	10 295	9 862	10 050	8 034	9 262	-1 033	-788	1 228
Волинська	6 292	6 047	6 280	5 202	5 975	-317	-305	773
Дніпропетровська	31 191	30 827	30 511	24 556	27 728	-3 463	-2 783	3 172
Донецька	10 299	9 473	9 202	2 968	3 274	-7 025	-5 928	306
Житомирська	7 306	7 060	7 028	5 408	6 343	-963	-685	935
Закарпатська	6 388	6 655	6 572	4 899	5 687	-701	-885	788
Запорізька	15 652	15 368	15 363	7 947	9 568	-6 084	-5 795	1 621
Івано - Франківська	8 595	8 124	7 793	6 054	7 079	-1 516	-714	1 025
Київська	21 077	20 320	20 262	14 661	18 009	-3 068	-2 253	3 348
Кіровоградська	8 755	8 553	8 347	7 086	7 693	-1 062	-654	607
Луганська	3 732	3 408	3 356	333	1 022	-2 710	-2 334	689
Львівська	20 480	20 911	21 186	16 726	19 785	-695	-1 401	3 059
Миколаївська	12 278	11 482	11 481	6 994	8 560	-3 718	-2 921	1 566
Одеська	25 871	25 465	23 962	17 065	20 457	-5 414	-3 505	3 392
Полтавська	11 439	11 104	11 254	9 079	10 226	-1 213	-1 028	1 147
Рівненська	5 956	6 021	6 163	5 035	5 732	-224	-431	697
Сумська	6 222	6 096	6 132	4 916	5 324	-898	-808	408
Тернопільська	5 092	5 135	5 136	4 121	4 787	-305	-349	666
Харківська	25 051	25 144	25 808	16 017	18 783	-6 268	-7 025	2 766
Херсонська	8 511	8 116	7 811	1 674	2 633	-5 878	-5 178	959
Хмельницька	7 864	7 654	7 698	6 198	7 079	-785	-619	881
Черкаська	9 709	9 286	9 238	7 289	8 242	-1 467	-996	953
Чернівецька	4 235	4 205	4 090	3 022	3 658	-577	-432	636
Чернігівська	6 443	6 254	6 192	4 292	4 971	-1 472	-1 221	679
м. Київ	101 864	101 252	99 919	72 348	85 975	-15 889	-13 944	13 627
Загалом в Україні	380 597	373 822	370 834	261 924	307 852	-72 745	-62 982	45 928

Таблиця Б.2

Виробничі підприємства за регіонами та в Україні загалом за 2019-2023 роки

Регіон	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення 2023/2019	Абсолютне відхилення 2023/2021	Абсолютне відхилення 2023/2022
Вінницька	5 012	4 964	4 972	4 050	4 675	-337	-297	625
Волинська	2 259	2 192	2 306	1 918	2 170	-89	-136	252
Дніпропетровська	10 749	10 845	11 003	9 109	10 172	-577	-831	1 063
Донецька	3 698	3 411	3 371	1 200	1 452	-2 246	-1 919	252
Житомирська	3 475	3 396	3 412	2 689	3 142	-333	-270	453
Закарпатська	2 523	2 696	2 635	1 822	2 102	-421	-533	280
Запорізька	6 189	6 206	6 201	2 686	3 656	-2 533	-2 545	970
Івано - Франківська	3 573	3 385	3 260	2 519	2 982	-591	-278	463
Київська	8 077	7 853	7 801	5 771	6 944	-1 133	-857	1 173
Кіровоградська	4 895	4 816	4 806	4 291	4 624	-271	-182	333
Луганська	1 930	1 801	1 785	106	684	-1 246	-1 101	578
Львівська	6 385	6 563	6 715	5 471	6 337	-48	-378	866
Миколаївська	5 812	5 782	5 853	3 819	4 653	-1 159	-1 200	834
Одеська	9 152	8 882	7 837	5 471	6 716	-2 436	-1 121	1 245
Полтавська	5 096	5 088	5 198	4 259	4 825	-271	-373	566
Рівненська	2 324	2 369	2 436	2 024	2 262	-62	-174	238
Сумська	2 623	2 638	2 680	2 230	2 407	-216	-273	177
Тернопільська	2 354	2 410	2 400	1 957	2 233	-121	-167	276
Харківська	7 750	7 817	7 988	5 044	6 045	-1 705	-1 943	1 001
Херсонська	4 132	3 969	3 818	735	1 526	-2 606	-2 292	791
Хмельницька	3 640	3 694	3 721	3 024	3 429	-211	-292	405
Черкаська	4 405	4 302	4 287	3 478	3 988	-417	-299	510
Чернівецька	1 759	1 746	1 713	1 192	1 463	-296	-250	271
Чернігівська	2 783	2 720	2 747	2 012	2 333	-450	-414	321
м. Київ	19 192	19 346	19 367	13 963	16 713	-2 479	-2 654	2 750
Загалом в Україні	129 787	128 891	128 312	90 840	107 533	-22 254	-20 779	16 693

Таблиця Б.3

Кількість зайнятих працівників у суб'єктах господарювання в Україні за 2019-2023 роки

Регіон	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення 2023/2019	Абсолютне відхилення 2023/2021	Абсолютне відхилення 2023/2022
Вінницька	280 173	273 304	271 730	252 879	260 138	-20 035	-11 592	7 259
Волинська	186 797	181 553	180 513	169 203	177 437	-9 360	-3 076	8 234
Дніпропетровська	860 551	868 544	869 757	764 609	735 314	-125 237	-134 443	-29 295
Донецька	373 260	361 809	351 306	135 898	106 117	-267 143	-245 189	-29 781
Житомирська	209 043	210 735	210 157	187 726	186 305	-22 738	-23 852	-1 421
Закарпатська	165 768	161 727	159 702	149 821	149 316	-16 452	-10 386	-505
Запорізька	374 056	374 208	367 822	257 102	213 663	-160 393	-154 159	-43 439
Івано - Франківська	196 851	198 540	198 538	183 768	191 832	-5 019	-6 706	8 064
Київська	465 297	466 295	478 070	431 798	434 389	-30 908	-43 681	2 591
Кіровоградська	162 385	161 636	159 763	147 305	146 102	-16 283	-13 661	-1 203
Луганська	98 780	106 726	98 125	10 653	8 098	-90 682	-90 027	-2 555
Львівська	545 776	531 242	539 702	518 705	526 134	-19 642	-13 568	7 429
Миколаївська	199 505	195 549	193 453	146 653	146 907	-52 598	-46 546	254
Одеська	464 772	465 634	462 650	397 509	397 437	-67 335	-65 213	-72
Полтавська	316 445	306 395	303 713	277 046	282 728	-33 717	-20 985	5 682
Рівненська	175 007	175 608	176 209	166 195	170 756	-4 251	-5 453	4 561
Сумська	190 717	187 514	186 052	160 867	154 301	-36 416	-31 751	-6 566
Тернопільська	152 021	153 652	155 442	144 720	149 189	-2 832	-6 253	4 469
Харківська	634 433	617 863	618 231	453 445	439 788	-194 645	-178 443	-13 657
Херсонська	150 370	151 799	146 127	46 018	37 834	-112 536	-108 293	-8 184
Хмельницька	219 499	218 075	215 633	202 608	207 751	-11 748	-7 882	5 143
Черкаська	231 319	225 471	221 579	207 128	208 046	-23 273	-13 533	918
Чернівецька	121 729	120 018	119 244	110 684	111 986	-9 743	-7 258	1 302
Чернігівська	178 224	172 848	171 815	148 744	151 430	-26 794	-20 385	2 686
м. Київ	2 065 035	2 045 116	2 080 795	1 831 241	1 828 760	-236 275	-252 035	-2 481
Загалом в Україні	9 017 813	8 931 861	8 936 128	7 502 325	7 421 758	-1 596 055	-1 514 370	-80 567

Таблиця Б.4

Кількість зайнятих працівників у виробничих підприємствах в Україні за 2019-2023 роки

Регіон	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік	Абсолютне відхилення 2023/2019	Абсолютне відхилення 2023/2021	Абсолютне відхилення 2023/2022
Вінницька	120 250	116 674	115 831	107 726	103 928	-16 322	-11 903	-3 798
Волинська	67 380	64 392	63 647	60 438	57 936	-9 444	-5 711	-2 502
Дніпропетровська	375 658	362 996	357 619	317 457	273 282	-102 376	-84 337	-44 175
Донецька	199 921	189 355	183 066	68 789	46 357	-153 564	-136 709	-22 432
Житомирська	97 405	92 901	91 861	83 305	74 730	-22 675	-17 131	-8 575
Закарпатська	59 109	55 252	56 279	47 001	47 276	-11 833	-9 003	275
Запорізька	182 502	174 582	170 683	124 414	90 421	-92 081	-80 262	-33 993
Івано - Франківська	69 074	66 255	63 604	57 346	54 459	-14 615	-9 145	-2 887
Київська	181 007	180 464	183 980	167 840	152 351	-28 656	-31 629	-15 489
Кіровоградська	74 920	72 583	72 795	67 074	61 509	-13 411	-11 286	-5 565
Луганська	47 395	45 539	44 241	5 076	1 245	-46 150	-42 996	-3 831
Львівська	184 134	177 389	180 814	172 773	163 049	-21 085	-17 765	-9 724
Миколаївська	77 499	74 643	74 848	55 790	51 752	-25 747	-23 096	-4 038
Одеська	121 769	118 063	120 230	102 593	95 938	-25 831	-24 292	-6 655
Полтавська	148 844	141 435	139 590	126 719	119 305	-29 539	-20 285	-7 414
Рівненська	64 055	62 755	63 425	60 368	57 263	-6 792	-6 162	-3 105
Сумська	84 879	83 246	84 407	74 232	64 748	-20 131	-19 659	-9 484
Тернопільська	60 495	60 480	61 261	57 259	54 292	-6 203	-6 969	-2 967
Харківська	234 313	225 753	223 626	154 577	142 464	-91 849	-81 162	-12 113
Херсонська	57 669	55 907	54 082	17 270	10 745	-46 924	-43 337	-6 525
Хмельницька	88 191	85 403	85 246	79 662	75 802	-12 389	-9 444	-3 860
Черкаська	102 578	99 285	98 278	92 891	90 316	-12 262	-7 962	-2 575
Чернівецька	36 414	33 698	32 526	28 505	24 889	-11 525	-7 637	-3 616
Чернігівська	76 686	73 667	73 660	65 991	62 816	-13 870	-10 844	-3 175
м. Київ	396 895	377 331	397 435	363 374	411 294	14 399	13 859	47 920
Загалом в Україні	3 209 042	3 090 048	3 093 034	2 558 470	2 388 167	-820 875	-704 867	-170 303

Додаток С

Таблиця С.1

Баланс ліквідності АТ «Кохавинська паперова фабрика» за 2021-2023 роки

Актив	2021	2022	2023	Пасив	2021	2022	2023	Надлишок +,-		
								2021	2021	2022
Група А1 Грошові кошти	2 983	25 328	18 187	Група П1 Поточні зобов'язання Кредиторська заборгованість за товари, роботи	63 023	92 951	92 699	-60 040	-67 623	-74 512
Група А2 Дебіторська заборгованість, Готова продукція	81 050	127 624	75 701	Група П2 Короткострокові кредити банку	3 523	104 704	531 292	77 527	22 920	-455 591
Група А3 Виробничі запаси, незавершене виробництво	65 463	91 778	142 685	Група П3 Довгострокові зобов'язання	310 412	608 181	126 707	-244 949	-516 403	15 978
Група А4 Необоротні активи	846 607	1 431 413	1 514 475	Група П4 Власний капітал	619 145	870 307	1 000 350	227 462	561 106	514 125
Баланс гр.1+2+3+4	996 103	1 676 143	1 751 048	Баланс гр.1+2+3+4	996 103	1 676 143	1 751 048	-	-	-

Додаток Г

Таблиця Г.1

		КОДИ		
		2022	01	01
Підприємство	Акціонерне товариство "Кохавицька паперова фабрика"	за ЄДРПОУ 22351935		
Територія	Львівська	за КАТОТГ ¹ UA46100010010050983		
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ ² 230		
Вид економічної діяльності	Виробництво паперових виробів господарсько-побутового та санітарно-гігієнічного призначення	за КВЕД 17.22		
Середня кількість працівників	337			
Адреса, телефон	вулиця Коновальця, буд. 6, смт. ГНІЗДИЧІВ, ЖИДАЧИВСЬКИЙ РАЙОН, ЛЬВІВСЬКА ОБЛ., 81740	48375		

Додаток 1 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Дата (рік, місяць, число)

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на **31 грудня 2021** р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 934	1 905
первісна вартість	1001	2 919	3 245
накопичена амортизація	1002	985	1 340
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	456 938	840 004
первісна вартість	1011	497 820	925 411
знос	1012	40 882	85 407
Інвестиційна нерухомість	1015	1 580	1 580
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	1 580	1 580
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	3 118
Усього за розділом I	1095	460 452	846 607
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	62 021	64 140
виробничі запаси	1101	53 834	50 489
незавершене виробництво	1102	2 943	2 451
готова продукція	1103	5 151	10 993
товари	1104	93	207
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	60 939	74 862
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	3 188	5 136
з бюджетом	1135	-	705
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	696	347
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	35 982	2 983
готівка	1166	49	35
рахунки в банках	1167	35 933	2 948
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

Продовження табл. Г.1

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	523	1 027
Усього за розділом II	1195	163 349	149 200
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибутті	1200	194	296
Баланс	1300	623 995	996 103

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	712	712
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	127 159	126 961
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичен курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	178	178
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	435 397	491 294
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	563 446	619 145
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	22 255	19 495
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	290 672
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	245	245
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	22 500	310 412
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	1 949
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	1 574
товари, роботи, послуги	1615	18 796	43 715
розрахунками з бюджетом	1620	9 362	7 507
у тому числі з податку на прибуток	1621	6 979	3 051
розрахунками зі страхування	1625	212	165
розрахунками з оплати праці	1630	2 260	2 411
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	754	1 141
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	379	366
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	6 184	7 582
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	102	136
Усього за розділом III	1695	38 049	66 546
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибутті	1700	-	-
V. Чиста вартість активів незаробленого державного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	623 995	996 103

Керівник

Пирі Роман Васильович

Головний бухгалтер

Лесюк Іванна Михайлівна

1 Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

2 Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство	Акціонерне товариство "Кохавинська паперова фабрика" (найменування)	Дата (рік, місяць, число) за СДРПОУ	КОДИ		
			2022	01	01
			22351935		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2021 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	668 320	598 334
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(565 469)	(468 563)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	102 851	129 771
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	481	12 947
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(20 858)	(18 793)
Витрати на збут	2150	(14 335)	(12 789)
Інші операційні витрати	2180	(4 938)	(1 680)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	63 201	109 456
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	226
Інші доходи	2240	10 443	625
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(79)	(497)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(403)	(5 075)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	73 162	104 735
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(13 163)	(18 659)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	59 999	86 076
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	(95)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	95
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	59 999	86 171

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	457 874	359 685
Витрати на оплату праці	2505	63 345	57 660
Відрахування на соціальні заходи	2510	13 908	12 656
Амортизація	2515	45 052	41 197
Інші операційні витрати	2520	31 199	24 566
Разом	2550	611 378	495 764

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2847328	2847328
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2847328	2847328
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	21,07204	30,23045
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	21,07204	30,23045
Дивіденди на одну просту акцію	2650	1,51019	2,59190

Керівник

Пиріг Роман Васильович

Головний бухгалтер

Лесюк Іванна Михайлівна

Додаток Г

Таблиця Г.1

КОХАВИНСЬКА
ПАПІРНЯ

Компанія: **Акціонерне товариство "Кохавинська паперова фабрика"**
 Територія: Львівська область
 Організаційно-правова форма господарювання: Акціонерне товариство
 Вид економічної діяльності: Виробництво паперових виробів господарсько-побутового та санітарно-гігієнічного призначення
 Середня кількість працівників: 341
 Адреса, телефон: вулиця Коновальця, буд.б., смт. Гніздичів, Жидачівський район, Львівська обл., 81740, тел.48375
 Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знаку (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
 Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік місяць число)
 за ЄДРПОУ
 за КОАТУУ
 за КОПФГ
 за КВЕД

КОДИ
2023 01 01
22351935
UA46100010010050983
230
17.22

v

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН) на 31 грудня 2022 року

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	1 905	1 593
первісна вартість	1001	3 245	3 272
накопичена амортизація	1002	(1 340)	(1 679)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби:	1010	840 004	1 425 154
первісна вартість	1011	925 411	1 425 154
знос	1012	(85 407)	-
Інвестиційна нерухомість	1015	1 580	1 548
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	3 118	3 118
Усього за розділом I	1095	846 607	1 431 413
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	64 140	88 706
Виробничі запаси	1101	50 489	78 497
Незавершене виробництво	1102	2 451	1 535
Готова продукція	1103	10 993	8 647
Товари	1104	207	27
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	74 862	74 238
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	5 136	5 537
з бюджетом	1135	705	47 634
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	347	215
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	1165	2 983	25 328
Готівка	1166	35	11
Рахунки в банках	1167	2 948	25 317
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	1 027	2 765
Усього за розділом II	1195	149 200	244 423
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	296	307
БАЛАНС	1300	996 103	1 676 143

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	712	712
Капітал у дооцінках	1405	126 961	331 204
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	178	178
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	491 272	538 213
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
Усього за розділом I	1495	619 123	870 307
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	19 495	63 270
Довгострокові кредити банків	1510	290 672	456 895
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	87 771
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	245	245
Усього за розділом II	1595	310 412	608 181
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1 949	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	1 574	104 704
товари, роботи, послуги	1615	43 715	77 097
розрахунками з бюджетом	1620	7 529	1 379
у тому числі з податку на прибуток	1621	3 063	400
розрахунками зі страхування	1625	165	297
розрахунками з оплати праці	1630	2 411	2 994
одержаними авансами	1635	1 141	1 040
розрахунками з учасниками	1640	366	400
Поточні забезпечення	1660	7 582	9 605
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	136	139
Усього за розділом III	1695	66 568	197 655
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
Баланс	1900	996 103	1 676 143

Голова правління

Пиріг Роман Васильович

Головний бухгалтер

Лесюк Іванна Михайлівна

**ЗВІТ
ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ
(ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
за 2022 рік**

Форма № 2

Код за ДКУД 1801003**I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	978 883	668 320
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(785 446)	(565 469)
Валовий: прибуток	2090	193 437	102 851
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	4 385	481
Адміністративні витрати	2130	(23 271)	(20 858)
Витрати на збут	2150	(17 953)	(14 335)
Інші операційні витрати	2180	(1 436)	(4 938)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	155 162	63 201
збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	526	10 443
Фінансові витрати	2250	(189)	(79)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	(94 605)	(403)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	60 894	73 162
збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(10 955)	(13 163)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	49 939	59 999
збиток	2355	-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	251 133	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	251 133	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(46 888)	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	204 245	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	254 184	59 999

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	641 912	457 874
Витрати на оплату праці	2505	77 303	63 345
Відрахування на соціальні заходи	2510	16 804	13 908
Амортизація	2515	47 411	45 052
Інші операційні витрати	2520	41 412	31 199
Разом	2550	824 842	611 378

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2 847 328	2 847 328
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2 847 328	2 847 328
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	17,53890	21,07204
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	17,53890	21,07204
Дивіденди на одну просту акцію	2650	1,05362	1,51019

Голова правління

Головний бухгалтер

Прозоро
з людиною

Пиріг Роман Васильович

Лесюк Іванна Михайлівна

Додаток Д

Таблиця Д.1

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Акціонерне товариство "Коханівська паперова фабрика"	Дата (рік, місяць, число)	2024	01	01
Територія	Львівська	за ЄДРПОУ	22351935		
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КАТОТТГ	UA46100010010050983		
Вид економічної діяльності	Виробництво паперових виробів господарсько-побутового та санітарно-гігієнічного призначення	за КОІФІ	230		
		за КВЕД	17.22		
Середня кількість працівників	395				
Адреса, телефон	вулиця Коновальця, буд. 6, смт. ГНІЗДИЧІВ, СТРИЙСЬКИЙ РАЙОН, ЛЬВІВСЬКА обл., 81740, Україна		48277		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2023 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 593	1 396
первісна вартість	1001	3 272	3 399
накопичена амортизація	1002	1 679	2 003
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	1 425 154	1 508 696
первісна вартість	1011	1 425 154	1 565 614
знос	1012	-	56 918
Інвестиційна нерухомість	1015	1 548	1 548
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	1 548	1 548
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	3 118	2 835
Усього за розділом I	1095	1 431 413	1 514 475
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	88 706	140 652
виробничі запаси	1101	78 497	121 272
незавершене виробництво	1102	1 535	3 222
готова продукція	1103	8 647	16 154
товари	1104	27	4
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	74 238	69 619
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	5 537	5 625
з бюджетом	1135	47 634	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	215	457
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	25 328	18 187
готівка	1166	11	7
рахунки в банках	1167	25 317	18 180
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестрахувача у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

Продовження табл. Д.1

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	2 765	1 819
Усього за розділом II	1195	244 423	236 359
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	307	214
Баланс	1300	1 676 143	1 751 048

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (найновий) капітал	1400	712	712
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	331 204	331 204
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	178	178
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	538 213	668 256
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	870 307	1 000 350
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	63 270	57 347
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	456 895	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	87 771	69 115
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	245	245
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату довек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	608 181	126 707
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	104 704	531 292
товари, роботи, послуги	1615	77 097	63 848
розрахунками з бюджетом	1620	1 379	5 447
у тому числі з податку на прибуток	1621	400	1 620
розрахунками зі страхування	1625	297	601
розрахунками з оплати праці	1630	2 994	3 620
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 040	2 062
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	400	473
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страхового діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	9 605	16 220
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	139	428
Усього за розділом III	1695	197 655	623 991
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 676 143	1 751 048

Керівник

Пиріг Роман Васильович

Головний бухгалтер

Качараба Оксана Володимирівна

¹ Кодифікатори територіальних одиниць та території територіальних громад.

² Визначено в статті 10 Закону України «Про державну статистику» центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Таблиця Д.2

Підприємство	Акціонерне товариство "Кохавинська паперова фабрика" (найменування)	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2024	01	01
			22351935		

Звіт про фінансові результати (Звіт про суцільний дохід)
за Рік 2023 р.

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 144 692	978 883
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(871 430)	(785 446)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	273 262	193 437
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	5 798	4 385
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(28 268)	(23 271)
Витрати на збут	2150	(22 354)	(17 953)
Інші операційні витрати	2180	(10 096)	(1 436)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	32
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	218 342	155 162
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	3 187	-
Інші доходи	2240	271	526
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(1 510)	(189)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(53 148)	(94 605)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	-	-

Продовження табл. Д.2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	167 142	60 894
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(30 099)	(10 955)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	137 043	49 939
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	251 133
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	251 133
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	46 888
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	204 245
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	137 043	254 184

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	695 552	641 912
Витрати на оплату праці	2505	105 908	77 303
Відрахування на соціальні заходи	2510	22 748	16 804
Амортизація	2515	57 262	47 411
Інші операційні витрати	2520	59 845	41 412
Разом	2550	941 315	824 842

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2847328	2847328
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2847328	2847328
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	48,13	17,54
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	48,13	17,54
Дивіденди на одну просту акцію	2650	2,46	1,05

Керівник

Головний бухгалтер

Піріг Роман Васильович

Качараба Оксана Володимирівна